

*Факультет української й іноземної філології
та мистецтвознавства
Кафедра англійської мови для нефілологічних
спеціальностей*

Матеріали I Всеукраїнської
науково-практичної конференції

**«Тенденції та перспективи розвитку
викладання іноземних мов
в інноваційному суспільстві»**

25–26 листопада 2022 року

Дніпро
2022

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Факультет української й іноземної філології
та мистецтвознавства
Кафедра англійської мови для нефілологічних спеціальностей

**«Тенденції та перспективи розвитку
викладання іноземних мов
в інноваційному суспільстві»**

Збірник наукових праць
I Всеукраїнської науково-практичної конференції
(м. Дніпро, 25-26 листопада 2022 року)

Дніпро
2022

Редакційна колегія:

Попова І. С. – д.ф.н., професор, декан факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

Гурко О. В. – д.ф.н., професор, завідувач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

Бесараб О. М. – к.ф.н., доцент, доцент кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

Гончарова Ю. С. – к.ф.н., доцент, доцент кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара;

Посудієвська О. Р. – к.ф.н., доцент, доцент кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Рекомендовано до друку на засіданні вченої ради факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства (протокол №3 від 1 листопада 2022 року)

ISBN

Тенденції та перспективи розвитку викладання іноземних мов в інноваційному суспільстві : зб. наук. праць I Всеукраїнської науково-практичної конференції, 25-26 листопада 2022 р. Дніпро: Ліра. 139 с.

У науковому збірнику вміщено матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції «Тенденції та перспективи розвитку викладання іноземних мов в інноваційному суспільстві».

Для науковців, викладачів, перекладачів, аспірантів і студентів.

Редакційна колегія не завжди поділяє позицію авторів публікацій. За зміст і точність викладеного матеріалу відповідальність покладено на авторів.

УДК 378.016:81'243

ISBN 978-966-981-686-3

© Дніпровський національний
університет імені Олеся Гончара

Ірина Попова,

доктор філологічних наук, професор, декан факультету
української й іноземної філології та мистецтвознавства,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

***ВІТАЛЬНЕ СЛОВО УЧАСНИКАМ І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИКЛАДАННЯ
ІНОЗЕМНИХ МОВ В ІННОВАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ»***

Шановні учасники конференції!

Сердечно вітаю Вас з початком роботи наукового форуму! Адже, незважаючи на непрості умови сьогодення, зокрема російську військову агресію проти України, співробітники кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей не лише продовжили усталену традицію проведення регіональної конференції, але й організували I Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Тенденції та перспективи розвитку викладання іноземних мов в інноваційному суспільстві».

Переконана, що у зв'язку з набуттям Україною статусу кандидата на членство в ЄС сьогодні актуальним і надзвичайно важливим є незашкарубле навчання та креативне викладання англійською мовою, що сприятиме мобілізації українських студентів та безпосередній участі в міжнародних проєктах.

Основна мета проведення конференції – теоретичне обґрунтування та різноаспектне студіювання новітніх тенденцій в методиці викладання іноземних мов, а також представлення інтелектуальних здобутків молодих і досвідчених науковців.

У межах I Всеукраїнської науково-практичної конференції «Тенденції та перспективи розвитку викладання іноземних мов в інноваційному суспільстві» заплановано функціонування чотирьох секцій, у яких передбачено обговорення

таких основних питань: 1) концепція вивчення іноземної мови в умовах організації навчального процесу; 2) новітні технології навчання іноземним мовам на сучасному етапі; 3) актуальні проблеми перекладознавства; 4) академічне письмо в закладах вищої освіти України.

Щиро бажаю учасникам конференції та її організаторам натхнення, конструктивної роботи, мирного неба та Перемоги!

СЕКЦІЯ 1. «КОНЦЕПЦІЯ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
В УМОВАХ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ»

Olha Aliseyenko,

PhD in philology, associate professor, associate professor at the Department of
English Language for Non-Philological Specialities,
Oles Honchar Dnipro National University

TEACHING ENGLISH FOR PROFESSIONAL PURPOSES

English for a Professional Purpose (EPP) was developed to meet the needs of individual learners and their specific professional needs, and has been designed for specific jobs and professions. It is centered on the language appropriate to these activities in terms of grammar, lexis, study skills [1]. EPP has been designed for adult learners in a professional work situation. It could, however, be for learners at a secondary school level, but is generally with intermediate or advanced students [3]. Moreover, the necessary professional background knowledge and skills must be activated and clearly understood by the learners of this course. It looks as if a lot of effort has been made to build a bridge between higher education and a particular job in a particular place on a particular position. Despite many failures, this link has sometimes proved productive, meaning that those involved in the link changed overall General English to the more challenging and particular purposeful target-oriented approach to studying the foreign language. It may be argued though that in some cases the idea has been to study professional English together with the General English to make the process and progress quicker.

EPP is a style of teaching that faces a set of challenges both for the teachers and for the learners. The former usually have great teaching experience in General English but might come to a difficulty apprehending the peculiarities of this or that particular profession. As a result, they are usually unable to rely on personal experiences in a particular field when evaluating materials and considering course

goals. They are also unable to rely on the views of learners who tend not to know what English abilities are required for the profession they hope to enter or they have already had. The latter having a great experience in their professional field and at the same time mediocre knowledge of the foreign language tend to be taught for the shortest possible time. The result is that on the one hand many EPP teachers become slaves of the published textbooks available, even when the textbooks they are using are not perfectly suited for the needs of the learners. There are many resources available on the net and websites that offer information about how much background the EPP teacher needs to meet the specific needs of the learners and to adopt the methodology and activities of the target discipline. The EPP Practitioner must first work closely with field specialists [2]. An EPP teacher should remember that they are not specialists in the field, but in teaching English. Every time the teachers enter the classroom they should understand that their subject is English for the profession, and, moreover, not the profession in English. They should help the learners, who generally know their subject much better, develop the skills which are essential for them in understanding, using, and/or presenting authentic information in their profession. A professional EPP teacher must be able to switch easily from one professional field to another without being obliged to spend months on getting started.

Communicative aspect should also be prioritized in teaching and learning such a subject as English for Professional Communication in higher educational establishments. Teaching and learning this subject can also cause great difficulty as the learners may have insufficient level of General English which makes them unable to study Professional English in its colloquial aspect. The role of a teacher here is fundamental in his\her attempts to combine teaching basic skills of General English with the basic aspects of Professional English.

Business English can also be a part of EPP mainly for the learners of intermediate, upper-intermediate and advanced levels. This term is broad and represents every linguistic aspect used in business activities, in oral or in written forms; these are vocabulary used in business, trade, finance and international relations, typical business communication skills such as presentation, negotiations,

meetings, correspondence or report writing. Due to its specific character it is considered to be a part of English for Professional Purposes, which is in its turn a narrow subdivision of English for Specific Purposes. Many scientists have tried to formulate an exhaustive explanation of English for Specific Purposes (ESP). However, it appeared to be quite difficult. According to Swales, ESP is a subdivision of a wider field, Language for Specific Purposes (LSP), which is defined as: "...the area of inquiry and practice in the development of language programs for people who need a language to meet a predictable range of communicative needs" [4].

The EPP teacher ends up performing five different roles including teacher, collaborator, course designer and materials provider, researcher, and evaluator. The first role as "a teacher" is synonymous with that of the General English teacher. It is in the performing of the other four roles that differences begin to emerge [1].

Overall, EPP is an approach to language teaching in which all decisions as to the content and the method are based on the learner's reason for learning.

REFERENCES:

1. Anthony I. Defining English for Specific Purposes and the Role of the ESP Practitioner. 2005. URL: http://eric.ed.gov/ERICDocs/data/ericdocs2/content_storage_01/00000000_b/80/25/bb/57.pdf
2. Korotkina I. ESP: What's That and What's Up'. 2005. URL: <http://archive.1september.ru/eng/2005/03/2.htm>
3. Steinhausen P. From General English to ESP ' Bridging the Gap. 1993. URL: http://www.esp-world.info/Articles_4/Anisimova.htm
4. Swalws J. Language for Specific Purposes. In W. Bright. International Encyclopedia of Linguistics. New York, Oxford: Oxford University Press. 1992. P. 300.

Yulia Honcharova,

PhD in philology, associate professor, associate professor at the Department of
English Language for Non-Philological Specialities,
Oles Honchar Dnipro National University

Iryna Ivanchenko,

senior lecturer at the Foreign Languages Department,
Dnipro University of Technology

TBL VERSUS PPP IN ESL CLASSROOMS

Task-based Learning (TBL) and Presentation, Practice, Production (PPP) are the prevalent models for lesson planning. It is known that a successful lesson plan integrates three key components: Learning objectives, Learning activities and Assessment section. The question is: what is the best way to achieve the satisfying results in ESL classrooms?

PPP is considered to be one of the most popular among teachers and teacher trainers because of universality. The apparent popularity of this model is based on the logical step-by-step structure that includes:

- the introduction, focusing learners' attention on the study of the specific language items (lexical, grammatical, functional) by dint of a text, a dialogue or a situation;
- guided practice of the given language item (e. g. drilling, filling the gaps or matching halves of sentences);
- free production activities in a spoken or written form (debates, role-plays, messages, e-mails).

According to J. Anderson, PPP is useful in three contexts: 1. Initial intensive language teacher training courses; 2. In-service teacher training in low income countries; 3. EFL and ESOL learners at lower levels of achievement [1, p. 17-18]. It means that PPP is a well-known and time-tested paradigm for short training courses as the Cambridge CELTA and the Trinity CertTESOL. It is extremely useful for Teaching in Difficult Circumstances (TiDS) such as large classes (30 learners and

more), disproportion of the number of hours to the number of topics, a lack of time to prepare for the lesson or lack of handouts. PPP-type deductive rule-driven approach helps teachers avoid experiencing high level of stress. It is also highly rated by students, because it meets their expectations of logic, simplicity and efficiency. Also, PPP has dominated the organisation of the majority of mainstream ELT coursebooks and high level of sales is additional testament to customers' preferences.

However, PPP is not so effective at higher levels of proficiency and, of course, it should not be used to plan every lesson. TBL is a good alternative to diversify the learning process. This model has a more complex structure, subdivided into six parts: Pre-task, Task, Planning, Report, Analysis, Practice. Among the advantages of TBL are the absence of any limitations in the choice of language means, a natural, not pre-determined context based on students' experience, more time for communication, the development of critical thinking and creativity. According to Ellis [3, p. 16], "a task is intended to result in language use that bears a resemblance, direct or indirect, to the way language is used in the real world" and it is a clear advantage in a class with a high level of English proficiency. This approach is effective in small groups or pairs rather than a bigger group where less confident students can hide. It is a learner-centered model, where a teacher has to monitor and give hints. Nonetheless, this model has certain disadvantages. TBL is more time-consuming. Tasks have to be carefully planned to meet the correct criteria and reach the high level of motivation among students and avoid digressing.

Thus, exploring the advantages and disadvantages of two popular models in teaching English, the instructor can choose the best option for developing an effective lesson plan and improving the quality of education.

REFERENCES:

1. Anderson J. Why practice makes perfect sense: the past, present and potential future of the PPP paradigm in language teacher education. *Practice*, 19, 2016.
2. Ellis R. Reflections on task-based language teaching. Bristol; Blue Ridge Summit, PA: Multilingual Matters. *Second language acquisition*. Volume 125, 2018.

3. Ellis R. Task-based language learning and teaching. Oxford: Oxford University Press, 2003.

Олена Гурко,

доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

СЕЛФ-КОУЧИНГ ЯК ОДИН З ОСНОВНИХ СКЛАДНИКІВ РОЗВИТКУ ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

В умовах сьогодення викладач вищої школи має постійно підвищувати рівень своєї педагогічної майстерності задля реалізації соціального, особистісного та творчого потенціалу здобувачів вищої освіти. Підґрунтям професійної діяльності сучасного викладача є передусім досконале володіння мовою в поєднанні з ініціативністю, активністю, співробітництвом зі студентами, що вможливить досягнення реальних позитивних результатів. Крім того, стосунки між викладачем та здобувачем вищої освіти мають бути сформовані на довірі, справедливості, вмінні мотивувати, згуртовувати та спрямовувати колектив.

Саме тому в межах нашої наукової розвідки пропонуємо вказати на важливість технології селф-коучингу в житті кваліфікованого й сучасного викладача. Спробуємо спочатку витлумачити це поняття. Селф-коучинг (від англ. *self-coaching*) трактуємо як новітню технологію, з використанням якої можна підготувати вмотивованого педагога з інноваційним та креативним типом мислення.

Зауважимо, що педагогічний селф-коучинг є важливим складником розвитку викладачів, адже передбачає, як зауважує В. Сидоренко [3, с. 33], системність, вертикальну і горизонтальну цілісність неперервного освітнього

процесу; інтеграцію формальної, неформальної та інформальної освіти, навчальної, практичної й самоосвітньої діяльності з урахуванням змісту професійних потреб педагога.

Селф-коучингова технологія має на меті переосмислення потенційних можливостей викладачів, розширення професійного простору, генерування ідей через новітні стратегії та тактики особистісного зростання, а також усунення внутрішніх стереотипів, страхів, фрустрацій.

У процесі селф-коучингу кожен окремішньо обирає певну проблемну царину для студіювання, аналізуючи найдискусійніші моменти в професійній діяльності з рефреймінгового аспекту. Отже, під час освоєння інформації, викладач вибудовує власні механізми самоосвіти й розвитку і як наслідок відбувається особистісне тренування або самонаставництво.

Зміна традиційної організації освітнього процесу у здобувачів вищої освіти з урахуванням коучингових принципів, переорієнтація на інтерактивне спілкування та дискусії уможливають посилення зворотнього зв'язку між учасниками мовленнєвого акту та сприяють підвищенню ціннісно-світоглядних орієнтирів.

Зазначимо, що технологія добре сформульованого результату (ДСР) є вкрай важливою під час селф-коучингу, оскільки структурує думки та спрямовує їх на реалізацію конкретно поставленої професійної мети.

Отже, за допомогою селф-коучингу можна розкрити свій потенціал, змодельовати програму власного саморозвитку, впорядкувати внутрішні бар'єри та досягти позитивних змін.

БІБЛЮГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Козлова Г. М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, 2014. 200 с.
2. Савчук Б., Білавич Г., Душенко Ю. Коучинг як філософія і технологія розвитку професійної педагогічної освіти. *Гірська школа українських Карпат*. 2019. № 21. С. 82–87.

3. Сидоренко В. В. Селф-коучинг (самонаставництво) як технологія професійного розвитку педагога Нової української школи : спецкурс. Київ: Агроосвіта, 2020. 94 с.

Наталія Каліберда,

викладач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Неля Блинова,

кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов,
Університет імені Альфреда Нобеля

ПЕРЕГЛЯД СЕРІАЛІВ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ ЯК ВИД САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Самостійна робота студентів зараз є однією з найважливіших складових навчального процесу. Оскільки кількість годин, що виділяється на позааудиторну самостійну роботу, збільшується, необхідно збільшувати продуктивність та ефективність цього виду роботи, що можна зробити, вибираючи типи завдань, що підвищують мотивацію студентів.

Сучасні освітні стандарти мають на увазі використання різних технічних засобів; нові технологічні засоби дозволяють застосовувати нові форми навчання, у тому числі і під час виконання самостійної роботи [1]. У процесі самостійної роботи, як аудиторної, так і позааудиторної, формуються різні компетенції, необхідні студентам. В даний час формування різних компетенцій є основною метою аудиторної та самостійної роботи у процесі вивчення іноземної мови [2]. Перегляд відеоматеріалу нині розглядається як ефективний засіб навчання іноземної мови, що сприяє розвитку комунікативної компетенції.

Нині існує безліч різних відеоресурсів, програм, курсів і навчальних посібників, розроблених для студентів різного рівня підготовки і створених для різних цілей. Ми розглядаємо відео як додатковий, допоміжний засіб навчання. Перегляд відеоматеріалу широко використовується на аудиторних заняттях під час навчання іноземної мови, оскільки цей вид роботи сприяє підвищенню мотивації, а наявність стабільної мотивації, як відомо, дуже важлива в організації самостійної роботи студентів [3].

Розглянемо переваги роботи із відеоматеріалами під час позааудиторної роботи студентів. Насамперед перегляд відеоматеріалу англійською мовою надає можливість почути іноземну мову, яку вимовляють носії мови. До безумовних переваг використання відеоматеріалу належать автентичність, інформаційна насиченість та емоційна дія, яка полегшує розуміння нового матеріалу та закріплює вже наявні знання. Візуалізація матеріалу є ілюстрацією використання мови у певній ситуації спілкування та дозволяє додатково аналізувати лінгвокраїнознавчі реалії, отримувати додаткову інформацію про країну мови, що вивчається. Крім того, даний вид роботи розширює кругозір, знайомить студентів із міжкультурними відмінностями та особливостями. Застосування відеоматеріалу допомагає ефективніше, порівняно з іншими видами роботи, формувати міжкультурну компетенцію. Відеоматеріал дозволяє отримати певний набір знань про певну країну та її представників, навчитися не тільки чути і розуміти іноземну мову, але й з повагою ставитися до чужої культури, навчитися помічати культурно-специфічні особливості та знаходити універсальні, загальнокультурні закономірності, допомагає позбутися сформованих соціокультурних стереотипів про представників іншої культури. При цьому іноді формування міжкультурної компетенції не є першорядним завданням, проте, відмінність у вербальній чи невербальній поведінці настільки явна, що звертає на себе увагу.

Аудіювання – один із найскладніших видів мовної діяльності, візуалізація матеріалу сприяє більш ефективному розумінню. Порівняно з аудіоматеріалом, відео більш доступне для розуміння, оскільки крім аудіального каналу

сприйняття підключається ще й візуальний, студенти бачать тих, хто розмовляє, їхню міміку та жести (що сприяє кращому розумінню мови), а також отримують додаткову інформацію про те, що відбувається. Відео сприяє більш ефективному, ніж аудіювання розумінню мови на слух, оскільки в реальній ситуації спілкування випадок, коли комуніканти тільки чують, а не бачать один одного, зустрічається набагато рідше, ніж ситуація міжособистісного безпосереднього спілкування [4]. Відеоряд значно полегшує сприйняття іноземної мови. Візуалізація матеріалу дає можливість студентам сформувати уявлення про невербальну поведінку представника іншої культури у конкретній ситуації спілкування.

Звернемося до серіалів та розглянемо переваги роботи саме з цим типом відеоматеріалів. Оскільки більшість студентів і так постійно дивляться серіали, цей вид роботи сприймається ними позитивно. З величезної кількості серіалів легко можна вибрати щось на свій смак, а те, що цікаво, як правило, сприяє підвищенню мотивації та більш легкому засвоєнню нового матеріалу. До переваг перегляду серіалів можна віднести автентичність та емоційну дію, що сприяє підвищенню результативності даного виду самостійної роботи. Перегляд серіалів дозволяє аналізувати лінгвокраїнознавчі реалії та отримувати додаткову інформацію про країну мови, що вивчається, цей вид роботи розширює кругозір, знайомить з міжкультурними відмінностями і особливостями. На сьогодні наявні професійно-тематичні серіали, сюжет яких будується на зображенні людей будь-якої професії (юристів, лікарів, криміналістів, політиків тощо), що сприятиме вивченню професійної термінології в різних галузях. У процесі вибору серіалу можна орієнтуватися також на лінгвістичні особливості: вибирати британський, американський, австралійський та інші варіанти англійської мови для вивчення відмінностей, фонетичних та лексико-граматичних особливостей одного з варіантів. За умови систематичного перегляду мова персонажів серіалу сприймається легше, ніж, наприклад, мова персонажів фільму чи окремого відео, оскільки герої вже знайомі глядачеві, студентам простіше розуміти зміст того, що відбувається, та

сприймати на слух мову героїв. Застосовуючи серіали можна відпрацьовувати різні види комунікативної діяльності: аудіювання, говоріння, читання і навіть письмо (під час виконання певних вправ).

Під час організації самостійної роботи студентів із серіалами можна зіткнутися з такими труднощами: по-перше, вибір відповідного серіалу. Існують спеціальні серіали, розраховані на тих, хто вивчає мову, у яких мова персонажів гранично чітка та ясна, мова не надто складна, а швидкість мови навмисно знижена. Однак, більшість серіалів не призначена для спеціальних, навчальних цілей, у цьому випадку перегляд серіалу студентами ускладнюється вживанням сленгу, розмовних виразів, високою швидкістю мови. Нерідко студенти зупиняють свій вибір на популярних молодіжних серіалах, перегляд яких значно ускладнюється величезною швидкістю мови персонажів, широким використанням молодіжного сленгу, вживанням не лише зниженої, а й обценної лексики. Ще одна складність, пов'язана з першою, виникає під час перегляду різних серіалів щотижня. Оскільки студентам щоразу доводиться знайомитися з новими персонажами, лінгвістичні особливості відступають на другий план, оскільки виникає необхідність зрозуміти сюжет і основні риси персонажів.

Працюючи з лексикою можна виокремити такі види помилок: занотовування ізольованих, без контексту, слів. У цьому разі навіть знання нових слів не гарантує їхнє правильне вживання у мові. Багатьом студентам складно не лише на слух, але й під час читанні титрів визначити мовленнєві кліше або цілісні вирази. Ще однією помилкою є складання списку всіх незнайомих слів (здебільшого за умови невисокого рівня знань мови) без подальшої роботи над ними (наприклад, визначення частотності, сполучності тощо). Студенти, як правило, не вчать напам'ять усі вписані слова (оскільки їх забагато), і ця робота виявляється неефективною.

Отже, досвід показує, що перегляд серіалів є ефективним видом самостійної позааудиторної роботи. Зазначений вид роботи надає студентам можливість попрацювати з автентичним матеріалом, знайомить їх з

особливостями вербальної та невербальної поведінки представників іншої культури, сприяє підвищенню мотивації. Застосування цього виду самостійної позааудиторної роботи сприяє формуванню цілої низки компетенцій: міжкультурної, соціологічної, комунікативної та ін.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Байдак Л. І. Інтерактивні технології у викладанні англійської мови студентам нелінгвістичних ЗВО. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич: Видавничий дім «Гельветика», 2020. Вип. 28. Т. 2. С.117-124.
2. Заскалета С.Г. Самостійна робота студентів при вивченні іноземної мови як засіб активізації пізнавальної діяльності. *Психолого-педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання мовознавчих дисциплін: матеріали науково-практичної конференції*. Мелітополь, 2020. С. 49-52.
3. Рідель Т. М. Підвищення мотивації студентів до вивчення іноземної мови у нелінгвістичному ВНЗ. *Іноземна мова у професійній підготовці спеціалістів: проблеми та стратегії: збірник тез доповідей III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції*. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2019. С. 135-138.
4. McKinnon M. Teaching technologies: teaching English using video. URL:<http://www.onestopenglish.com/support/methodology/teaching-technologies/teaching-technologies-teaching-english-usingvideo/146527.article>

Tamara Kyrpyta,

PhD in philology, associate professor at the Department of Translation and

Foreign Languages,

Institute of Industrial and Business Technologies,

Ukrainian State University of Science and Technologies

WAYS TO DEVELOP CRITICAL THINKING IN ENGLISH CLASSES

Critical thinking development technology offers certain methods, techniques, and strategies that construct the learning process by type of learning activity in the step-by-step implementation of each stage of the lesson. Technology for the development of critical thinking through learning a language has four stages: warming-up, evocation (the phase of challenge actualization), comprehension (introduction to new information, analysis, personal understanding), and reflection (meditation).

For the stage of comprehension, associative strategies are proposed. These are a logic chain, the strategy of clusters, “conceptual wheel”, associations, word trees, brainstorming, etc.

In a logic chain, students are given a particular word and are given a group of other words. The task may be to find an odd word or to distinguish the correct answer (multiple-choice test).

Clusters and word trees have much in common – they have a core word (the topic) and corresponding semantic units:

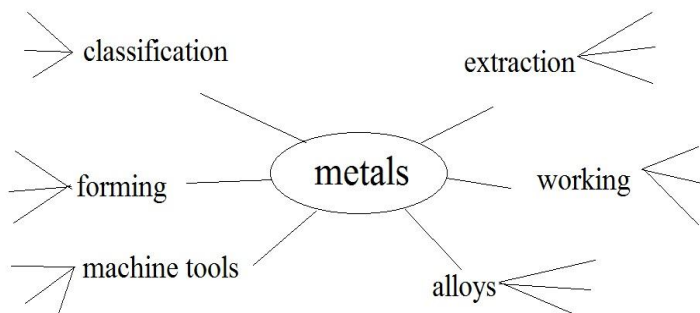

Figure 1 – Cluster Tree “Metals”

A word tree may be composed of the words produced by students during the games “Logic chain” or “Associations” – all the words connected to the topic are written down and a word tree is produced by drawing or using special software.

One of the many helpful activities on this stage is the so-called “Jigsaw reading”. The group of students is divided into several teams and each team is given a text cut into paragraphs. The task is to make up the text of its parts. This task involves such activities as logical thinking, listening to an interlocutor, discussion and making a common decision. Teamwork is important for critical thinking development as different minds and points of view are involved, which encourages analytical skills. The variants proposed are discussed, criticized and then accepted or rejected.

Apart from working with texts, fostering critical thinking may involve many other ways of application. For example, some grammar manuals propose logic puzzles and brain teasers to make learning more interesting. One can also use brain teasers collections in the language being learned. Such puzzles foster students’ language skills and activate their process of thinking, and are helpful at the stage of reflection.

Logic puzzles as well as detective riddles (or mysteries) involve students in the active information comprehension instead of the passive one. Some mysteries combine logic problem with general scientific knowledge, like the following one:

Poor Mr. Teddy was found dead in his study by Mr. Fiend.

Mr. Fiend recounted his dismal discovery to the police: "I was walking by Mr. Teddy's house when I thought I would just pop in for a visit. I noticed his study light was on and I decided to peek in from the outside to see if he was in there. I walked through the snow towards the window, and I had to wipe the condensation off the window to see inside. That is when I saw his body. I kicked in the front door to confirm my suspicions of foul play. I called the police immediately afterward."

The officer immediately arrested Mr. Fiend for the murder of Mr. Teddy. How did he know Mr. Fiend was lying?

Students usually find out the truth easily, as they know that condensation in winter appears inside, not outside the house.

Implementing critical thinking strategies in English classes is a very effective and entertaining activity. Using techniques and strategies developed by scholars, we can identify the most effective among them, select exercises that will fit the age and physiological characteristics of students, which will create the necessary conditions to convince them that their every thought or idea is desirable and valid. This greatly increases their activity and intellectual developmental aspect, since the intention to criticize normally arises in people when they are confronted with a position that is significantly contrary to their own, interferes with their life. However, this intention does not always lead to the rejection or change of this position; after all, strong criticism is not aimed at asserting one's own priority at any cost. Instead, it seeks to truly solve the problem, the right thinking, and life in general.

REFERENCES:

1. Bloom B. S., et al. Taxonomy of educational objectives. Vol. 1: Cognitive domain. New York: McKay, 1956. P. 20–24.
2. Braus J.A. & Wood D. Environmental Education in the Schools: Creating a Program that Works. Washington: Peace Corps, 1993. URL: http://www.peacecorps.gov/library/pdf/M0044_enveduc.pdf
3. Mandell, M. Fantastic Book of Logic Puzzles. Sterling Publishing Company, Inc., 1986.

4. Most People Can't Solve These 3 Mysteries. If You Can, You're In The Top Percent! URL: https://www.littlethings.com/solve-these-3-mysteries/1?utm_medium=google&vpage=2

5. Pasch G., Norseworthy K. Using Internet Primary Sources to Teach Critical Thinking Skills in World Languages. Westport: Greenwood Press, 2001. 135 p.

6. Головка І. Г., Талабішка І. Р. Упровадження стратегій критичного мислення на уроках англійської мови. *Наука і освіта*. 2014. № 2. С.72–77.

Yulia Zolotko,

senior lecturer at the Department of English Philology,
Mariupol State University

Hanna Mudrenko,

lecturer at the Department of English Language
for Non-Philological Specialities,
Oles Honchar Dnipro National University

ENHANCING THE DEVELOPMENT OF SPEAKING SKILLS

Many language learners regard speaking ability as the measure of knowing a language. These learners define fluency as the ability to converse with others, much more than the ability to read, write or comprehend oral language. They regard speaking as the most important skill they can acquire, and they assess their progress in terms of their accomplishments in spoken communication.

Language learners need to recognize that speaking involves three areas of knowledge:

- Mechanics (pronunciation, grammar, and vocabulary): using the right words in the right order with the correct pronunciation;

- Functions (transaction and interaction): knowing when clarity of message is essential (transaction/information exchange) and when precise understanding is not required (interaction/relationship building);
- Social and cultural rules and norms (turn-taking, rate of speech, length of pauses between speakers, relative roles of participants): understanding how to take into account who is speaking to whom, in what circumstances, about what, and for what reason.

In the communicative model of language teaching, teachers help their students develop this body of knowledge by providing authentic practice that prepares students for real-life communication situations. They help their students develop the ability to produce grammatically correct, logically connected sentences that are appropriate to specific contexts, and to do so using acceptable (that is, comprehensible) pronunciation.

The goal of teaching speaking is communicative efficiency. Learners should be able to make themselves understood, using their current proficiency to the fullest. They should try to avoid confusion in the message due to faulty pronunciation, grammar, or vocabulary, and to observe the social and cultural rules that apply in each communication situation [2].

Students often think that the ability to speak a language is the product of language learning, but speaking is also a crucial part of the language learning process. Effective instructors teach students speaking strategies - using minimal responses, recognizing scripts, and using language to talk about language - which they can use to help themselves expand their knowledge of the language and their confidence in using it. These teachers help students learn to speak so that the students can use speaking to learn.

1. Using minimal responses

Language learners who lack confidence in their ability to participate successfully in oral interaction often listen in silence while others do the talking. One way to encourage such learners to begin to participate is to help them build up a stock

of minimal responses that they can use in different types of exchanges. Such responses can be especially useful for beginners.

Minimal responses are predictable, often idiomatic, phrases that conversation participants use to indicate understanding, agreement, doubt, and other responses to what another speaker is saying. Having a stock of such responses enables a learner to focus on what the other participant is saying, without having to simultaneously plan a response.

2. Recognizing scripts

Some communication situations are associated with a predictable set of spoken exchanges - a script. Greetings, apologies, compliments, invitations, and other functions that are influenced by social and cultural norms often follow patterns or scripts. So do the transactional exchanges involved in activities such as obtaining information and making a purchase. In these scripts, the relationship between a speaker's turn and the one that follows it can often be anticipated [1].

Instructors can help students develop speaking ability by making them aware of the scripts for different situations so that they can predict what they will hear and what they will need to say in response. Through interactive activities, instructors can give students practice in managing and varying the language that different scripts contain.

3. Using language to talk about language

Language learners are often too embarrassed or shy to say anything when they do not understand another speaker or when they realize that a conversation partner has not understood them. Instructors can help students overcome this reticence by assuring them that misunderstanding and the need for clarification can occur in any type of interaction, whatever the participants' language skill levels are. Instructors can also give students strategies and phrases to use for clarification and comprehension check.

By encouraging students to use clarification phrases in class when misunderstanding occurs, and by responding positively when they do, instructors can create an authentic practice environment within the classroom itself. As they develop

control of various clarification strategies, students will gain confidence in their ability to manage various communication situations that they may encounter outside the classroom.

REFERENCES:

1. Bailey K. M. Practical English Language Teaching: Speaking. McGraw-Hill ESL/ELT. 2005. P. 199.
2. Richards J. C. Teaching Listening and Speaking: From Theory to Practice. New York: Cambridge University Press. 2008.

Наталія Сафонова,

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

НАВЧАННЯ ФОНЕТИЧНОГО АСПЕКТУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В КОНТЕКСТІ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

Формування комунікативної компетенції учнів передбачає повноцінне, комплексне оволодіння ними різними видами мовленнєвої діяльності - читанням, аудіюванням, говорінням, письмом, оскільки в природних умовах спілкування комуніканти часто переходять від одного виду діяльності до іншого, і недостатнє володіння хоча б одним з них може стати перешкодою для повноцінної комунікації. Першим серед рівних видів комунікативної діяльності можна вважати аудіювання як пусковий механізм іншомовного спілкування (А. Джімсон).

У сучасній методиці навчання іноземних мов загальноприйнятим є положення про те, що навчання будь-якого виду мовленнєвої діяльності може бути ефективним, якщо буде здійснюватися на основі системи систематизованих текстів. Раціонально відібрані і методично організовані в систему тексти – основний засіб навчання. Діалогічна мова передбачає не

тільки володіння формальними характеристиками мови, а й умінням правильно вживати її відповідно до комунікативної ситуації.

Для розвитку комунікативної компетенції учнів поряд з друкованими текстами, монологічними і діалогічними, необхідно використовувати достатню кількість автентичних матеріалів, які створюють «ефект присутності», віртуальне мовне середовище, дають інформацію для обговорення, надають можливість одночасно формувати лексичні, граматичні та фонетичні навички, є хорошим зразком для імітації, сприяють розвитку вміння аудіювання і служать основою розвитку іноземної мови.

Успішність формування іншомовної комунікативної компетенції залежить не тільки від засобів навчання, якими в нашому випадку є матеріали текстів, діалогів, для цього необхідно також знання психологічних особливостей віку учнів. Психологічні проблеми аудіювання можуть бути пов'язані з особливостями звучання тексту, умовами аудіювання і самим реципієнтом. На розуміння матеріалів впливають їхні стильові риси, лексичне наповнення, граматичні структури, фонетичні особливості. Велике значення мають індивідуальні особливості людини – її інтонація, швидкість, гучність і ритм мови.

Знання вікових особливостей учнів дає вчителю можливість визначити саме ті прийоми, форми та засоби навчання, які приведуть до успішного вирішення вказаних вище завдань.

Одним з головних компонентів змісту навчання є застосування різних матеріалів (текстів, діалогів), через які учні засвоюють нові знання іноземної мови, що вивчається (І. Торсуєва). Відображення в матеріалах живого реального життя викликає інтерес учнів, готовність вступати в дискусію, а успішне розуміння веде до підвищення мотивації в подальшому вивченні мови.

Однак велика сукупність матеріалу може представляти і певні труднощі, зокрема, складність мовного матеріалу, відповідно вчителям необхідно розробляти послідовну методику вивчення англійської мови. Технологія критичного мислення, проектна діяльність, навчання у співпраці та ігрові

технології забезпечують стійкий інтерес до іншомовного спілкування, розширюють його предметний зміст. Включення в роботу текстових, діалогових матеріалів та скоромовок створює сприятливий ґрунт для розвитку комунікативних умінь учнів і розвитку фонетичної компетентності.

Процес формування фонетичних навичок є досить довгим і складним. Від викладача вимагається компетентність, облік будь-якої складності міжмовної інтерференції і створення комфортної психологічної обстановки для учнів.

Лінгвістичний аспект навчання іноземним мовам грає дуже важливу роль, бо підвищує мотивацію до навчання, знайомить з історією, звичаями і традиціями, що безумовно, дуже важливо для успішного формування комунікативної компетенції.

На жаль, викладанню фонетичного аспекту в старшій школі приділяється недостатньо часу. Тому буде раціонально організувати позаурочну діяльність з метою компенсації нестачі академічних годин для вивчення даного матеріалу (Д. Шахбагова). Проведення позакласних заходів фонетичної спрямованості грає важливу роль у формуванні комунікативної компетенції і підвищенні мотивації до вивчення іноземних мов у учнів.

Регулярне проведення фонетичних зарядок покращує артикуляційні навички учнів. Учні можуть на слух розрізнити довгі і короткі англійські звуки, знайомляться з різними моделями інтонації, видами наголосу і з англійським ритмом. На кожному етапі навчання, працюючи з цим матеріалом, вчитель переслідує певну мету. Використання скоромовок на початковому етапі навчання іноземної мови допомагає сформувати вимовні навички в учнів. У середній школі робота з скоромовками сприяє підтриманню і вдосконаленню вимовних навичок учнів і одночасно стимулює їх мовну діяльність.

У процесі навчання іноземної мови ознайомлення учнів з культурою народу, який користується цією мовою як засобом спілкування, підвищує не тільки практичну, але і виховну, освітню та розвиваючу роль вивчення іноземної мови, оскільки сприяє розширенню загального світогляду учнів,

формуванню у них інтересу до оволодіння мовою, вихованню соціально-активної особистості.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Торсуєва І. Деякі питання методики навчання інтонації. *Іноземні мови в школі*. 2016. № 7. С. 39-43.
2. Шахбагова Д. Фонетичні особливості вимови варіантів англійської мови. Київ: Вища школа, 2012. С. 41-109.
3. Gimson A. *An Introduction to the Pronunciation of English*. Arnold, 2017. P. 206-208.

Oksana Bovkunova,

lecturer at the Department of English Language
for Non-Philological Specialities,
Oles Honchar Dnipro National University

STYLISTIC FUNCTIONS OF LEXICAL UNITS EXPRESSING AN INDEFINITE NUMBER

Quantifiers are a class of words that indicate abstract numbers, the number of objects and their order in counting and, therefore, are intended to express accurate, impartial information. Due to their semantic exclusivity, quantifiers do not allow metaphorical transfer of meaning, so they have a reputation as a part of speech devoid of emotional colors. However, it would be unreasonable to exclude them from the stylistic resources of morphology, since they are often an important source of speech expression.

According to the studies of J. Lakoff [7], K. Basanella [2], A. Jacker [5], the means of expressing an indefinite amount are used in such communicative situations as:

1) exact information is not available (lack of information): *She has got a lot of friends*. In this case, it is almost impossible to calculate the exact number, so the indefinite quantifier better conveys the meaning and attitude of the speaker to the situation;

2) accurate information is not of great importance (to make communication more informal and less tense);

3) accurate information will give the listener a less clear idea of the situation, for example, two sentences can be compared: *Three hundred fifty-seven books were sold* vs *Most books were sold*. If the speaker does not know how many books were in stock in the store, then the first statement will not be as clear to him as the second;

4) inaccurate information is used intentionally to make statements more expressive and emotional.

An analysis of the factual material revealed that pseudo-numerals are widely used in modern literature as an effective means of amplification and exaggeration: *"This line about the bow and the violin has made it into family lore. I've heard the story a zillion times"* [9, p. 14]. *"Then why?" She folds her arms, looking baffled and almost accusing. "Why? I don't know why! I want to scream. Don't you think I've asked myself that question a bazillion times?"* [9, p. 32].

Hyperbole, an exaggeration of certain properties (degrees of quality) of an object, is "a direct expression of the intensity of the emotional assessment of reality by the sender of speech, not restrained by ethical conventions" [8, p. 122]. The main scope of hyperbole is everyday colloquial speech, in which the form of expression is not controlled. Everyday speech is characterized by both cliché hyperbole and a hyperbole created directly in the process of speech.

The following are examples of a stereotypical hyperbole: a thousand pardons, I've told you forty times, a thousand apologies, a thousand thanks; no, a thousand times no! – "It would be a thousand pities to throw away such a chance of fun" [4, p. 192], "Sadie, I write underneath the phone numbers, - You're a star. Thanks a million" [4, p. 192].

In terms of expressive saturation, not all numerals are equivalent: most often in stereotypical hyperbolas, the numerals *hundred*, *thousand*, *million*, *billion* are used: "Congratulations! I'm a hundred years old now!"

Hyperbole can be used in convergence with other stylistic devices:

1) irony

"Mum has told me my great-aunt was 105 approximately 105 times. I'm pretty sure it's because that's the only fact she knew about her" [1, p.11]. The repetition of the numeral and the use of the approximator convey the sarcasm of the main character.

In Cecilia Aherm's novel "Look at Me" [1], the main character, the owner of a design company, is afraid to experiment in her work, sticking to classic shades of color all the time, and thereby provokes sarcastic jokes from subordinates who want to be more creative with room design:

"No, again," came the dull, bored reply. "And please refrain from disturbing me as I'm about to order two thousand pots of magnolia paint for our future projects. May as well be organized and plan ahead for the next twenty years," she muttered, then grumbled loud enough for Elizabeth to hear, "because it's not as if we're about to change our ideas any time soon".

"Oh, OK," Elizabeth smiled, giving in. "You can order another color in too".

Poppy almost fell off her chair with excitement.

"Order a few hundred pots of beige as well, while you're at it".

2) escalation

"It's massive. It's radiant. It's a million times better than the one in the house" [4, p. 398]. Anaphora and escalation, used by the author in combination with hyperbole, help to emphasize the beauty of the picture in question.

Only quantifiers can be used to create an escalation effect: "Sadie's adored by all these people. Tens, hundreds, thousands. And she has no idea" [9, p. 399].

3) antithesis

Numerals can be used in fiction and to contrast facts. The hero of the novel "The Girl and the Ghost", who secretly sold a painting that belonged to his aunt for

half a million pounds and opened a chain of very successful coffee houses with this money, told everyone that he could become a millionaire by starting his business with "two coins". When his niece finds out the truth "Now my mind is moving in bigger circles. I'm putting two and two together. I'm putting and eight together. And I'm making a hundred million" [7, p. 423], the scale of this deception causes her indignation:

"The whole world thinks he's a business genius who started with two little coins. Half a million notes, more like" [7, p. 423].

"Every time I pass a Lingtons coffee shop I see a great big rack with Two Little Coins for sale. I just want to rush in and yell, "Stop it, everybody! It wasn't two little coins! It was my great-aunt's fortune!" [7, p. 434].

4) paraphrase

In some cases, the quantifier is not explicit: "I think he thinks I'm in the bathroom, not that I give a damn what he thinks, the hell with him, he'll get tired, he'll go to sleep, my God he should, eight martinis before dinner and enough wine to wash an elephant" [7, p. 22]; "I've seen it happen more times than you've got toes: and those kids, they weren't even nuts" [7, p. 33].

5) metonymy

As you know, pure gold has a fineness of 24 carats, so Truman Capote, in his novel "Breakfast at Tiffany's", uses the epithet "24-carat", characterizing the very rich fiancé of the main character: "Holly came up from behind, and caught me reading: Miss Holiday Golightly, of the Boston Golightlys, making every day a holiday for the 24-carat Rusty Trawler" [4, p. 38].

It is common knowledge that understatement (meiosis) is "the logical and psychological opposite of hyperbole. The essence of meiosis lies in the underestimation of the true properties of the object of speech" [5, p.122]. The anthropologist Keith Fox in her book "Watching the English. The Hidden Rules of English Behavior" notes that understatement is a purely English form of irony. "The English are rightly famous for their ability to use understatement. And it's not at all that we invented this method of irony or that we know it better than others, we just

use it very often. The reason for this is a strict ban on showing excessive seriousness, sentimentality, boasting and one's feelings. Fearing to appear too pretentious, emotional or ardent, we fall into the other extreme – we demonstrate dryness and indifference" [5, p. 85].

In modern literature, word play is often based on the occasional transformation of a phraseological unit containing the allusion: "She narrows her eyes. Dinner. With or without Mr. Blackberry?" "What?" "Mr. Blackberry makes me feel like Miss Gooseberry". The pout again. "I feel like there's always a third person vying for your attention" [9, p. 9]. In this example, the name of the Blackberry smartphone and the idiom to play gooseberry are played up – to be the third wheel.

The reasons for the use of indefinite quantifiers can be divided into two unequal groups: 1) the objective impossibility of being accurate due to lack of information; 2) the choice of the speaker himself. Examples illustrating the intentional use of indefinite quantifiers are more numerous, since the quantifiers in question not only convey an indefinite amount, but also contain additional meanings, and also express the speaker's attitude to the situation. Indefinite quantifiers have a significant pragmatic potential in creating non-trivial author's stylistic devices, such as hyperbole, metonymy, irony, escalation, antithesis, paraphrase, word play.

REFERENCES:

1. Ahern C. *If You Could See Me Now*. Harper Collins Publishers, 2009. 358 p.
2. Bazzanella C. Indeterminacy in dialogue. *Language and Dialogue* 1:1, John Benjamins Publishing Company, 2011. P. 21-43.
3. Bronte Ch. *Jane Eyre*. Oxford World's Classics, 2008. 544 p.
4. Capote T. *Breakfast at Tiffany's*. Penguin Classics, 2000. 157 p.
5. Fox K. *England and the British. What guidebooks are silent about* / K. Fox; London: Classic, 2012. 512 p.
6. Jucker. A. H, Smith. S. W, Ludge T. Interactive aspects of vagueness in conversation. *Journal of Pragmatics*, 2003, № 35. P. 1737-1769.
7. Kinsella S. *Twenties Girl. The Girl and the Ghost*. Black Swan, 2010. 480 p.

8. Lakoff G. Hedges: A study in meaning criteria and the logic of fuzzy concepts. *Journal of Philosophical Logic* 2, 1973. P. 458-508.
9. Moyes J. *Me before you*. Penguin Books, 2012. 495 p.
10. William B. Gudykunst and Bella Mody (eds). *Handbook of International and Intercultural Communication*. California: Sage Publications. 2002. 500 p.

Nataliia Styrnik,

PhD in Philology, associate professor at the Department of English Language
for Non-Philological Specialities,
Oles Honchar Dnipro National University

GLOBAL ENGLISH vs STANDARD ENGLISH IN TEACHING

English is one of the powerful languages in modern world. It performs the functions of a verbal mediator in the process of communications between people of different nations and cultures. In modern globalised world the English language is under the rapid dynamic processes which started in the late third of the 20th century: “about 75% of pages on the Web are in English, ... the journal *World Englishes* touches the dozens of countries using English either the first language, intra-national second language, or international language for a great array of purposes, including business and commerce” [4].

This tendency is explained by its functions expanding and interconnection with other languages and cultures, its functions development in the society which is caused by social and political, cultural and information reasons. The change in the functioning of modern English has caused a number of discussions, the main of which is the concept of the variability of the English language: English as a *Lingua Franca* (ELF), Global English (Globish), International English (IE), English as an

International Language (EIL), World Englishes (WE), language of international communication, etc.

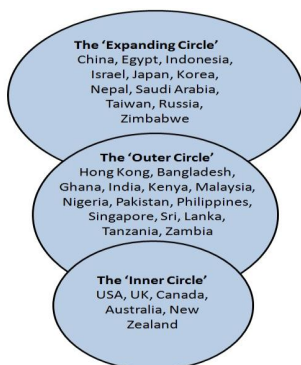
The very names of this variety of the English language indicates a direct relationship with globalisation, which is understood as the process of integration of national economies into a single whole, strengthening of their interconnection and mutual influence. However, such integration processes take place not only in the economic sphere, but also in other spheres – educational, cultural, political, social, business etc.

In this context, the comparison between Global English and Standard English is interesting. What is actually “Global English” and “Standard English”? Which variant to choose for better teaching? Or maybe their combination? One may think that Standard English is a good, correct English and the other variations are bad and incorrect. But is it really so?

Considering the fact that Global English is used mainly outside English-speaking countries, and therefore primarily by non-native speakers of the English language, compliance with the norms of Standard English becomes optional. Global English is primarily functional: it helps representatives of different nations and cultures (for whom English is not a native language) to communicate in the field of education, science, business, international politics, commerce, sports etc.

There are a number of factors that led to the acquisition of the English language as a global one: the influence of colonisation processes that took place in the past (choice of English as the state language by former colonies; English learning by local elites in former colonies); the use of English as an official language (or one of the official languages) by many influential international organisations; the influence of English-speaking nations; English as the language of the Internet, etc.

Global English includes all other varieties of English instead of limiting it to one standard form. Braj Kachru categorises the usage of English into three concentric circles (*Figure 1*), famous “three circles” model, which is important for explaining the role and place of the English language in the modern world [3].

The inner circle which includes the English used in such places as the USA, Britain, Australia. The outer circle which includes the English used in countries perviously colonised by users of the inner circle. Examples of these countries are Nigeria, India, Singapore etc. The expanding circle which includes such countries as China, Greece, Saudi Arabia, and Israel where English is used mainly for business and international purposes.

The term ‘Standard English’ is not easy to define and also clarify what should and should not be included in such a standard. According to the academics, Standard English has some common features: the variety most widely accepted, understood, and valued within an English-speaking country; the community decides what is acceptable and what is not, what is a correct usage and what is not; Standard English is a native-speaker model which may be unattainable for many second language learners [4]. Working with the students, teachers should take into consideration the context, which is a paramount item and also should target the English variety according to this context. The learners should be prepared for future international English encounters by being exposed to different varieties of English. Accordinly, they should accept and tolerate cultural differences.

According to British professor of linguistics David Crystal, “the more the students become aware of the variations which exist, the better. They should know about the alternative ways of expression” [6].

Summing up, it is necessary to note the following. In different historical eras, the English language played an important role in communication between people of different nations and cultures. It is possible to state that at the current stage of human development, English has received the status of global, which, in turn, actualises many issues, in particular, the peculiarities of the process of its study. D. Crystal points out that English became Global for a variety of reasons, “one of them is the power of people who speak it” [1]. It obvious that English is changing through the other languages influence and simply because of language evolution: emergence of the new words, compounding, functional shift, coinage etc. As you can see the use of English has expanded world-wide and it is inconceivable to limit our teaching practices to the standard form of English. In order to better prepare students for the global world, teachers should consider local context and promote tolerance of cultural differences. You probably prefer one type of English to another, depending on what you have been taught or what you are used to listen to. There is no right or wrong type of English. One is not better than any other. If the aim of English teaching is to produce the students who are able to encounter the English speaking world with confidence, then should be aware of both Standard and Global English.

REFERENCES:

1. British Council Serbia. David Crystal. Will English Always Be the Global Language? URL: <https://www.youtube.com/watch?v=5Kvs8SxN8mc>
2. British Council Serbia. David Crystal. World Englishes. URL: https://www.youtube.com/watch?v=2_q9b9YqGRY
3. Classification of Englishes. Kachru’s Three Circles of English. URL: <https://everythingelf.wordpress.com/2016/12/21/how-is-english-used-as-a-lingua-franca-today/>
4. Gilsdorf J. Standard English and World English. *Journal for Business Communication* Vol. 39. No. 3. 2002. P. 367. URL: <https://home.csulb.edu/~gilsdorf/st%20eng%20world%20eng%20jbc.htm>
5. Kachru B. Standards, codification and sociolinguistic realism: The English language in the outer circle. In R. Quirk and H. Widdowson (Eds.), *English in the*

world: Teaching and learning the language and literatures. Cambridge: Cambridge University Press, 1985. P. 11-36.

6. Macmillan Education ELT. David Crystal. Which English?
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=0XT04EO5RSU>

Svitlana Bocharova,

senior lecturer at the Foreign Languages Department,
Prydniprovsk State Academy of Physical Culture and Sport

THE COMMUNICATIVE APPROACH TO FOREIGN LANGUAGE TEACHING IN A SPORTS HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENT

The communicative approach focuses specifically on the use of a language in business and personal communication. "Learning to communicate in communication" is the main principle of the communicative approach. In a sports higher educational establishment, this is the acquisition of skills of communication with the colleagues from the other countries, the ability to establish a contact in the communication with the representatives of foreign sports teams at the international competitions, the ability to tell about the country, the city, the chosen kind of sport, the ability to watch sports programs from European channels and foreign movies on TV. Thus, the communicative approach becomes dominant in the study of a foreign language in the non-linguistic higher educational establishments and has a decisive influence on the choice of forms of organization of classes, teaching aids, differentiation of tasks in the classroom and independent work, as well as in the extracurricular educational work with students.

The theoretical foundations of the communicative methodology were laid by the outstanding psychologists L. Vygotsky, A. Leontiev. The theoretical foundations of the communicative methodology were developed in the theoretical and practical

developments by I. Zimnyaya, G. Kitaigorodskaya, E. Pasov, B. Belyaev, S. Maksimenko.

In modern technologies for studying a foreign language, we observe an active use of the results of scientific research of various sciences such as pedagogics, information technologies and, above all, psychology.

The first condition for the successful study of a foreign language is a sufficiently high motivation for mastering communication skills in the process of studying at a higher educational establishment. It is necessary to use both interactive forms of conducting classes (business games, dialogues, exercises) and multimedia technologies to achieve this aim. Film viewing, online contacts with foreign persons of the same age, Internet conferences are the activities which raise studying a foreign language to a much higher level. These activities raise the interest among the students and increase the motivation for learning a foreign language, based on the desire to communicate with the foreign persons of the same age both during the international competitions and on the tourist trips.

However, an obstacle that reduces the motivation for the successful mastery of the foreign language communication skills is the poor school language basic knowledge of many school-leavers. In this situation, a lot depends on the skill of the lecturer. Additional individual consultations are usually necessary and effective in these cases.

The reason for the poor foreign language training of many school-leavers is not only the absence of highly qualified school teachers in a particular school, not only an insufficient number of lessons or a large number of pupils in a group, but also the individual psychological problems of the pupils who come with them to the higher educational establishment. This is the most often a low level of the concentration and the volume of attention; the insufficient development of various types of thinking and mnemonic processes - memorization, storage, recognition and reproduction of information; low learning ability of a teenager. To diagnose such problems and, most importantly, to correct the cognitive development of a pupil, and then a student, the help of a professional psychologist is needed. Therefore, the presence of the qualified

psychologists in the psychological service of the higher educational establishment can play a decisive role in eliminating barriers in the study of a foreign language by a student (as well as other disciplines) with a mutual desire to solve these problems and help from the curator and lecturer.

Therefore, the lecturer should include in the classroom both visual information (illustrations, video, presentations) and audio information, as well as the clear formulations and the schemes of constructing logical structures. And, of course, interactive interaction, ensuring the creation of a foreign language environment.

Learning a foreign language will contribute to the more and more successful adaptation of the student in a foreign language environment, both in the educational activities and in the real practice. For example, the assignment to listen to a popular music composition of a famous group with the English text and convey the content in their native language, which is popular among young people, at first may cause difficulties for the student and persistent disbelief. With repeated calls to such tasks, the student, adapting to a foreign language environment, feels the expansion of his communicative capabilities, listening, perception and understanding. By combining audio and video information (for example a clip), the visual images help thinking, including the figurative associations, stimulate the imaginative memory and increase the student's communication capabilities.

In the communicative approach to teaching a foreign language, the main role is played by interactive forms and methods of conducting classes - role-playing games, discussions, dialogues since real communication in a foreign language is not only a goal, but also a means of teaching. For effective communication of a student with foreign colleagues, it is necessary to make wider the use of international student projects: socio-cultural, scientific, educational.

The communicative approach requires taking into account the individual psychological characteristics of each student as a subject of the communication process. The help of a psychologist helps to identify the reasons for a student's low learning ability and barriers to the development of his communication skills.

It is extremely important to involve the student into interactive activities that have personal significance and personal interest for him. Considering the student as a person with certain needs, desires, inclinations, the lecturer can create those favorable conditions in which the effective educational process will coincide with the educational process, with the development and improvement of the student's personality, his thinking, his abilities, culture and, consequently, his professional competence, social and mental development of the student's personality.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Бочарова С.А. Языковая коммуникативная компетенция студента спортивного вуза. *Мова в професійному вимірі: комунікативно-культурний аспект: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції*. 17-18 грудня 2014 р. Ч.ІІ-Харків: ФОП Бровін О.В., 2014. С. 177-180.
2. Складановська М.Г. Інноваційне навчання: активізація пізнавальної діяльності студентів. Дніпропетровськ: ПДАБА, 2012. С.108.

СЕКЦІЯ 2. «НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ»

Тетяна Висоцька,

кандидат філологічних наук, доцент кафедри перекладу,
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Здійснення оперативного контролю за навчальною діяльністю студентів є однією з найважливіших проблем дистанційного навчання. Для всієї системи дистанційного навчання, принципове значення має рішення проблеми контролю якості дистанційного навчання та його відповідність освітнім стандартам. Існують різні форми контролю якості, а також різноманітні методи, за допомогою яких може здійснюватися такий контроль. Методи контролю якості навчальної діяльності повинні забезпечувати систематичне, повне, точне і оперативне отримання інформації про навчальний процес. Під час практики дистанційного навчання було виведено наступні педагогічні вимоги до організації контролю за навчальною діяльністю студентів:

- індивідуальний характер контролю – мається на увазі контроль за роботою кожного студента в залежності від його індивідуальної освітньої траєкторії;
- систематичність та регулярність проведення контролю на всіх етапах освітнього процесу;
- різноманітність форм проведення, що сприяє підвищенню мотивації студентів, а також кращім результатам;
- всебічність – тобто контроль має охоплювати всі розділи навчальної програми, має здійснюватися перевірка не лише теоретичних знань, а й практичних умінь та компетентностей студента;
- об'єктивність контролю – має на меті виключення навмисності, суб'єктивності, помилкових оціночних суджень педагога, що засновані на

недостатньому вивченні студентів та психолого-педагогічних особливостей їх психофізичного розвитку.

Дотримання та виконання перерахованих вимог є запорукою надійності контролю та забезпечує виконання його завдань у процесі дистанційного навчання [3].

Система контролю засвоєння знань і способів пізнавальної діяльності, здатністю, вмінням застосовувати отримані знання в різних проблемних ситуаціях повинна носити систематичний характер, будуватися як на основі оперативного зворотного зв'язку (закладеної як в текст матеріалу, так і в можливість оперативного звернення до педагога), так і відстроченого контролю (наприклад, при тестуванні).

Під час дистанційного навчання викладачем можуть проводитись такі зовнішні контрольні акти:

- ті, що констатують: за допомогою них викладач встановлює факт виконання певної роботи студентом;
- ті, що перевіряють: здійснюються з метою відслідковування прогресу студента, рівня оволодіння ним знань, умінь, навичок та компетентностей;
- підсумкова атестація: визначає наскільки сформовані знання, уміння, навички та компетентності відповідають вимогам державної освітньої програми.

В залежності від етапу дистанційного навчання, використовуються різні види контролю: попередній, поточний і підсумковий.

- попередній контроль – такий вид контролю, що має на меті виявити вже наявні у студента знання, уміння, навички та компетенції з усіх розділів предмета, що буде вивчатися. Таким чином викладач, опираючись на результати тестування, може спланувати більш ефективну спільну роботу, визначити прогалини в знаннях студента та визначити, на яким темах курсу необхідно приділити більше уваги, тобто сформувати індивідуальну освітню траєкторію студента.
- поточний контроль – здійснюється задля перевірки рівня засвоєння знань протягом усього курсу, у повсякденній роботі. Основними методами здійснення поточного контролю є самоконтроль, тестування студентів і фіксування

результатів, безпосереднє спілкування викладача і студента. Як правило поточний контроль успішності пов'язується із завершенням теми або модуля курсу. Такий контроль обов'язково має проводитись перед переходом до нової теми, модуля або навчальної діяльності, а його результати враховуватись під час планування подальшої роботи. Поточний контроль несе важливе дидактичне значення – за його допомогою можна виявити прогалини у знаннях студента, дає можливість адекватно оцінювати навчальні результати і вчасно коригувати помилки;

- підсумковий контроль – це вид контролю, що проводиться в кінці вивчення курсу. Його мета – визначення досягнутого рівня підготовки здобувача.

Способи діяльності викладачів та студентів, які допомагають визначити результативність навчально-пізнавальної діяльності, а також виявити рівень засвоєння навчального матеріалу є педагогічними методами контролю. Серед них виокремлюємо: спостереження, тестування, анкетування та самоконтроль та рейтинг студента.

Спостереження за навчальною діяльністю: під час дистанційного навчання процес спостереження за навчальною діяльністю студента дещо видозмінений. Через розділеність у просторі та часі традиційний метод безпосереднього спостереження замінюється опосередкованим.

Тестування: одними з основних переваг використання такого методу є можливість автоматизації обробки результатів і практично моментальний зворотний зв'язок між студентом та викладачем, автоматично визначається рівень засвоєння навчального матеріалу. На виконанні тестових завдань базується основна частина дистанційного навчання. В системі дистанційного навчання акцент необхідно робити на навчальному тестуванні, яке передбачає тісну інтеграцію процесу навчання і контролю навчання. Оцінка виставляється за результатами тестування. Враховуючи можливість виникнення технічних проблем, варто дати кілька спроб на проходження тесту. З метою попередження недоброчесного виконання роботи, рекомендується встановлювати часовий ліміт виконання роботи. В залежності від перевірки того чи іншого рівня

засвоєння матеріалу, в дистанційній освіті застосовуються тестові питання різних видів, що характеризують якість і рівень знань студентів [1]: на розрізнення, на запам'ятовування, на розуміння, на перевірку елементарних умінь та навичок, на перенесення. У тестах можуть використовуватись різні типи завдань з автоматизованою і ручний перевіркою: єдиний або множинний вибір відповіді зі списку, введення короткої відповіді, встановлення послідовності або відповідності, вибір точки на малюнку, відповідь у вільній формі.

Анкетування: такий метод педагогічного контролю доцільно використовувати для оперативного поточного контролю. Анкета є достатньо гнучким інструментом, оскільки питання можна задавати безліччю різних способів. В дистанційній освіті після освоєння кожної теми рекомендовано використовувати анкети, в яких студент може зробити самооцінку своїх навчальних досягнень за такими показниками: зрозумів / зрозуміла, можу вирішити самостійно; зрозумів / зрозуміла можу вирішити з підказкою; не зрозумів / не зрозуміла, не можу вирішити. Анкетування вирішує дві задачі – самооцінка студента і співвідношення реальних результатів та самооцінки.

Самооцінка: являє собою один з найбільш важливих факторів, що забезпечує самостійну пізнавальну діяльність студентів. Самоконтроль – це форма діяльності, що виявляється в перевірці поставленого завдання, у критичній оцінці процесу роботи, у виправленні її недоліків.

Рейтинг студента: інструмент підвищення мотивації пізнавальної діяльності. Використання різних рейтингових процедур має стимулюючий вплив на підвищення ефективності діяльності студентів, формування та підтримку мотивації, розвиток почуття відповідальності за отриманий результат. В системі дистанційної підготовки потрібно передбачати формування персональних рейтингів як по окремим завданням та тестам, так і за курсом в цілому, що дозволяє організувати кредитно-рейтингову систему оцінювання [2].

Оцінювання рівня засвоєння знань, умінь, навичок та компетентностей студентами здійснюється за результатами таких видів перевірки: усне

опитування, письмова перевірка, графічна перевірка та практична перевірка.

Усне опитування надає можливість встановити контакт зі студентом та встановити особливості засвоєння студентами матеріалу. Саме тому такий метод оцінювання залишається важливим та актуальним також на період дистанційного навчання. Його можна організувати за допомогою відеоконференцій на платформах Skype (групи до 50 чоловік), Zoom (групи до 100 чоловік), Proficonf (групи до 25 чоловік), Google Hangouts (групи до 10 чоловік), Arrear.in (до 4 учасників), Uberconference (групи до 10 чоловік), Oovoо (групи до 12 чоловік) [5].

Письмова перевірка – цей вид перевірки надає можливість організувати роботу зі всією групою студентів, а також визначити напрямки для індивідуальної роботи з кожним з них. Зручними для організації такої роботи стануть ресурси та платформи з можливістю створення різних типів питань, автоматичною перевіркою, миттєвим оголошенням результатів та можливістю роботи над помилками та відстеження прогресу. Серед таких інструментів: сервіс Classtime, Майстер-тест, Online Test Pad, ClassMaker, Google Classroom, Quizizz [4].

Графічна перевірка – це перевірка за допомогою побудови таблиць, схем, графіків, діаграм тощо. Такий вид перевірки не є актуальним для студентів філологічних відділень, але можливий для перевірки знань студентів з деяких технічних дисциплін, курс яких проходять майбутні технічні перекладачі. В таких випадках доцільно використовувати фотовідповіді та надсилати їх на пошту, у месенджерах (Viber, Telegram) або на платформах (Skype, Google Classroom).

Практична перевірка – це вид перевірки, що має на меті простежити формування і розвиток уміння застосовувати знання на практиці, сформувані практичні вміння та навички. В залежності від завдання можна використовувати як відеоконференції (платформи Skype, Zoom, Teams тощо) та і інструменти, що працюють в асинхронному режимі.

Отже, до організації контролю та оцінювання під час дистанційного

навчання висуваються певні вимоги, а саме: індивідуальний характер контролю, систематичність та регулярність, систематичність, різноманітність, всебічність та об'єктивність контролю. Як і під час очної форми навчання, під час дистанційного навчання викладач може проводити попередній, поточний та підсумковий контроль, він також може здійснювати такі зовнішні контрольні акти, що спрямовані на констатування виконання роботи, перевірку або підсумкову атестацію.

Під час дистанційного навчання актуальними є такі методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю, тестування, анкетування, самооцінка та використання рейтингової системи. Для кожного виду перевірки під час дистанційного навчання доцільно використовувати різні платформи, інструменти та ресурси. При правильному застосуванні кожного методу та виду контролю, дистанційне навчання буде максимально ефективним та реалізованим, а оцінювання студентів швидким, об'єктивним та зрозумілим.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Нестуля О. О., Артеменко В. А. Дистанційне навчання: досвід впровадження педагогічного експерименту в Полтавському університеті економіки і торгівлі. *Якість вищої освіти: методологічні та методичні підходи щодо впровадження дистанційних технологій навчання*. Матеріали XXXVIII міжнар. наук.-практ. конф., (м. Полтава, 23-24 січ. 2013 р.). Полтава: ПУЕТ, 2013. С. 3—16.
2. Педагогічні науки: Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. журн. / засн. Нац. акад. Держ. прик. служби України. Хмельницький. 2015, № 2. 300 с.
3. Положення про дистанційне навчання. Наказ Міністерства освіти і науки України 25.04.2013 № 466. Суми: Нотіс, 2019. 20 с.
4. [URL:https://buki.com.ua/news/7-servisiv-dlya-stvorennya-navchalnykh-testiv-ta-zavdan-onlayn/](https://buki.com.ua/news/7-servisiv-dlya-stvorennya-navchalnykh-testiv-ta-zavdan-onlayn/)

Tatjana Vorova,

PhD in Philologie, außerordentlicher Professor des Instituts für Anglistik für
nicht-philologische Fachgebiete,

Dnipro National University, benannt nach Oles Honchar,

Alla Michailova,

Senior Lecturer, Institut für Philologie und Translation,

Ukrainische Staatliche Universität für Chemische Technologie

EINIGE ASPEKTE EFFEKTIVEN LERNENS FREMSPRACHE

Die Beschleunigung der Assimilation kontrollierter Sprachaktivität wird durch vielfältige Muster bestimmt, darunter neueste Errungenschaften in Psychologie, Pädagogik und Informationstechnologie, die es dem Lehrer ermöglichen, sich von der stereotypen Wahrnehmung der Sprache als einer Art eingefrorenem System zu lösen, sondern bei gleichzeitig unterstreicht den Besitz einer lebendigen gesprochenen Sprache.

Das Konzept der Sprache als Kommunikationsmittel erfordert eine flexiblere Herangehensweise an die Methoden und Techniken für eine bessere Aneignung durch die Schüler [1; 2; 3; 4]. Das System der Intensivierung des Fremdsprachenunterrichts erfordert andere, nicht standardisierte Prinzipien für die Auswahl und Organisation des Sprachmaterials, wobei der Schwerpunkt auf der kontrollierten Dynamik des Lernens in Rollenspielen und situativ-thematischen Übungen liegt, die aktiv sind und aktiv. In dieser Hinsicht wird die Fähigkeit des Lehrers, die geeigneten Mechanismen für den Schüler zu bilden, um die Interaktion sprachlicher Äußerungen mit weiterem Vertrauen auf die semantische Wahrnehmung dessen, was in einer Fremdsprache gehört wird, zu fördern, besonders akut.

Die Intensivierung des Bildungsprozesses beginnt: 1) mit der Definition der Ziele der pädagogischen Tätigkeit und der Schaffung einer positiv-emotionalen Einstellung des Schülers zum Thema; 2) Schaffung von Bedingungen für die systematische pädagogische und kognitive Aktivität der Schüler, Stärkung ihres

Wunsches nach bewusster Selbstkontrolle und Selbstkorrektur; 3) Anregung der selbstständigen individuellen kreativen Tätigkeit der Schüler unter Berücksichtigung der gebildeten Interessen. Gleichzeitig führt der Lehrer eine individuell differenzierte Arbeit mit den Schülern unter Berücksichtigung seiner Beziehungserfahrungen, Denkweisen und Wertorientierungen durch.

Pädagogische und kognitive Aktivität ist ein Mehrebenensystem, das aktive Formen der Regulierung und Transformation verschiedener Systeme umfasst: theoretisch und methodisch. Im praktischen Unterricht findet eine Verallgemeinerung, Konkretisierung und Anwendung praktischer Informationen aus einer Reihe anderer Fächer statt.

Die Hauptmethoden bei der Durchführung des praktischen Unterrichts sind Übungen, Situationen entwerfen, verallgemeinernde Schemata modellieren, nach den erforderlichen Informationen suchen und das Wissen selbst ergänzen. Folglich ist es notwendig, den Einsatz von Wissenskontroll- und Bewertungsmethoden im Bildungsprozess deutlich zu verbessern.

Lehrer suchen aktiv nach Wegen, um den Erwerb von Informationen über die Qualität des Wissens und der Fähigkeiten der Schüler zu beschleunigen. Zu diesem Zweck wurden Kommentare, eine komprimierte Umfrage und Kontrolltests eingesetzt. Um das Lernen zu intensivieren, ist es wichtig, das Wissen der Schüler zu kontrollieren und zu analysieren.

Im Prozess der praktischen Arbeit kann es aufgrund der unvermeidlichen gegenseitigen Beeinflussung von Mutter- und Fremdsprache zu einigen Fehlern bei den Studierenden kommen. Die Korrektur derartiger Fehler direkt während der Durchführung von Sprechhandlungen durch den Schüler oder nach deren Abschluss führt nicht zum gewünschten Ergebnis, da der Einfluss zuvor gebildeter Fähigkeiten zu stark ist. Daher sollte der Lehrer eine Reihe von Übungen entwickeln, die helfen, die korrekte Verwendung von Problemstrukturen zu automatisieren.

Die Einführung von Computern eröffnet neue Möglichkeiten für das Management von Bildungsaktivitäten und ihre Intensivierung. Computer können die Menge der von den Schülern erlernten Informationen erheblich erhöhen, da sie in einer allgemeineren

Form präsentiert werden. Computer eröffnen reiche Möglichkeiten für den Einsatz programmierter Übungen. Das Display gibt nicht nur Fragen und Aufgaben, sondern auch Antworten auf eine bestimmte Frage, aus denen die Schüler die richtige auswählen. Der Computer bewertet die Richtigkeit der Antwort und gibt ein Signal zur Fortsetzung der Aktion oder bietet eine Zusatzaufgabe an. Die Zeitersparnis durch die Arbeit am Computer ermöglicht es Ihnen, mehr Informationen zu studieren, das Übungsspektrum zu erweitern und das Gelernte gründlicher zu festigen.

Die Intellektualisierung von Computerlernsystemen ist die Hauptentwicklungsrichtung auf diesem Gebiet. Diese Richtung führt zu einer Erweiterung der Computerfunktionen im Bildungsprozess, da er bereits die kommunikativen und modellierenden Aspekte der Lehrertätigkeit übernehmen kann. Und hier sprechen wir über spezielle Programme, die für den Zweck des Sprachunterrichts entwickelt wurden und sich im Grad der Interaktivität unterscheiden; Orientierung an verschiedenen Modellen geistiger Aktivität.

Ein wichtiger Faktor ist die Definition von Zeichen des Computerlernens, denn egal welche Programme wir verwenden, für uns geht es vor allem darum, wie die Lernziele erreicht werden und wie effektiv die Verwendung eines Computers ist. Die pädagogischen Fähigkeiten eines Computers im Fremdsprachenunterricht sind jedoch begrenzt, da das Ziel des Lernens in der gegenwärtigen Phase die Kommunikation ist, die nicht nur den Informationsaustausch, sondern auch die zwischenmenschliche emotionale Wirkung beinhaltet.

Internet-Technologien sollten zur Entwicklung des selbstständigen Studiums der Schüler, ihres Wissensstandes und ihrer Fähigkeiten, ihrer Anpassung an den Inhalt des Unterrichtsmaterials und zur Steigerung der Motivation beitragen, um den Lernprozess facettenreicher zu gestalten. Die Nutzung des Internets zu Bildungszwecken zur Verbesserung der praktischen Fremdsprachenkenntnisse hat ein recht hohes Potenzial und weckt das Interesse der Schüler an dieser Arbeitsform.

Generell ist anzumerken, dass die aktuellen Trends in der lexikogrammatistischen Methodik darauf ausgerichtet sind, die Sprache als System zu unterrichten [5; 6]. Das System des Fremdsprachenunterrichts basiert auf den

Bestimmungen über den universellen Zusammenhang und die gegenseitige Abhängigkeit der Phänomene der Realität, über die Integrität der sich ständig entwickelnden Welt und die systemische Reflexion unseres Wissens darüber. Die Integrität des Systems wird durch die vielfältigen Verbindungen zwischen seinen Elementen und deren Interaktion während des Funktionierens des Systems sichergestellt, das aus vier grundlegenden Sprachfähigkeiten besteht - Sprechen, Hören, Lesen, Schreiben. Daher sollten die Schüler der Analyse von Texten und dem Verfassen von Aufsätzen viel Aufmerksamkeit schenken. Dies kann jedoch nicht ohne ein ernsthaftes Studium der Grammatik und ohne die Praxis der Zwei-Wege-Übersetzung erreicht werden.

So ermöglicht die Verwendung einiger Formen der Lernintensivierung den Einsatz moderner Methoden des Fremdsprachenunterrichts zur effektiven Organisation des wissenschaftlichen Prozesses, der individuellen Arbeit der Schüler und der Integration von Informations- und Kommunikationstechnologien in den Bildungsprozess.

BIBLIOGRAPHISCHE VERWEISE:

1. Halskova N. D. *Sovremennaja metodika obucheniya inostrannym yazykam*. M., 2003.
2. Passov E. Y., Kuznetsova E. S. *Formirovanye leksycheskykh navykov*. V., 2002.
3. Fokina K. V. *Metodika prepodavaniya inostrannogo yazyka: konspekt lektsii*. M., 2009.
4. Kholodenko O. V. *Innovatsiini metody navchannia anhliiskoi movy u VNZ v pedahohichnii teorii i praktytsi. Naukovi zapysky Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu im. M. P. Drahomanova. Seriya: Pedahohichni ta istorychni nauky*. 2013. Vyp. 112. S. 183–189.
5. Dahlhaus B. *Fernstudieneinheit. Fertigkeit Hören*. Berlin, 2007.
6. Soudek M., Soudek L. J. *Non-verbal channels in language learning*. *ELTJ*. Apr. 1985. Vol. 39/2.

Viktoriia Holiak,

Oberlektorin am Lehrstuhl für Fremdsprachenphilologie, Übersetzung und
fachliche Sprachausbildung , Universität für Zoll und Finanzen

Mariia Smoliana,

Student, Universität für Zoll und Finanzen

INTERAKTIVE ONLINE-RESSOURCEN IM FREMDSPRACHENUNTERRICHT

Aktuell ist die Frage der Zweckmäßigkeit des Einsatzes interaktiver Übungen und neuester Technologien im Fremdsprachenunterricht und deren Einfluss auf den Lernerfolg relevant. In letzter Zeit beeinflusst der technologische Fortschritt zunehmend unser Leben. Wir beobachten, wie Technologie zu einem integralen Bestandteil des Arbeits- und Privatbereichs wird. Dementsprechend steigt auch ihre Bedeutung im Bildungsprozess.

Die jüngsten Generationen von Menschen sind in einem konstanten Umfeld der neuesten Geräte aufgewachsen. Für sie ist es bereits ein fester Bestandteil des Lebens, weshalb behauptet werden kann, dass die Einführung moderner Technologien in den Bildungsprozess eine sinnvolle Lösung ist. Außerdem sind wir von allen Seiten von Bildschirmen umgeben, sodass es äußerst schwierig ist, unsere Aufmerksamkeit und Konzentration mit herkömmlichen Methoden auf einem hohen Niveau zu halten.

Dementsprechend sollte interaktives Lernen ein obligatorischer Bestandteil des Curriculums sein. Es zielt darauf ab, alle am Bildungsprozess Beteiligten in die Arbeit einzubeziehen. Es umfasst Aktivitäten wie Diskussionen, gemeinsames Problemlösen, Interviews, Quiz und Arbeit in verschiedenen Gruppen. Kooperatives Lernen eröffnet Studenten die Möglichkeit, mit Gleichaltrigen zusammenzuarbeiten, ermöglicht es, das natürliche Kommunikationsbedürfnis jeder Person zu verwirklichen, trägt dazu bei, dass Einzelpersonen bessere Ergebnisse bei der Wissensaneignung und der Bildung von Fähigkeiten erzielen. Dieses Modell lässt

sich einfach und effektiv mit traditionellen Formen und Methoden des Lernens kombinieren und kann in verschiedenen Lernphasen eingesetzt werden [3, S. 22].

O. Pometun weist darauf hin, dass sich moderne Modelle des Fremdsprachenlernprozesses auf die interaktive Kommunikation zwischen Schülern und Lehrern und den Einsatz innovativer Technologien durch den Lehrer konzentrieren. Der Lehrer muss authentische Texte präsentieren, Aufgaben organisieren, die den Schülern helfen, sie zu verstehen, und erst danach die Arbeit überwachen, Fehler und den Prozess als Ganzes korrigieren [2, S. 148]. Nehmen wir als Beispiel innovative Technologien digitaler Bildungsressourcen. Sie sind eine großartige Ergänzung zu traditionellen Lehrmethoden und Unterricht mit Methoden wie Microlearning oder Dogme. Diese Übungen können entweder eine völlig unabhängige Aktivität sein und online stattfinden, wo die Schüler alles individuell machen, oder ein Teil interaktiver Übungen im Klassenzimmer sein.

Formulieren wir die Hauptvorteile der Verwendung interaktiver Online-Übungen und -Ressourcen während des Fremdsprachenlernens:

- die Schüler haben genügend Erfahrung im Umgang mit Geräten und Internetressourcen, was ihnen die Erfüllung von Übungen erleichtert;
- Der Lehrer kann gleichzeitig den Prozess kontrollieren (das in den Aufgaben präsentierte Material und seine Erfüllung durch die Schüler) und lässt den Schülern auch genügend Freiraum;
- Bunte und dynamische Übungen, Soundeffekte und Visualisierung erhöhen die Konzentration der Schüler;
- Die meisten Online-Ressourcen zum Erlernen von Fremdsprachen oder zur Erfüllung von Übungen haben ein Spiel-, Quiz- oder kollektives Questformat, das das Interesse und die Motivation von Schülern aller Altersgruppen erhöht. Der Einsatz von Spieltechnologien trägt zu einer viel effektiveren Aneignung von fremdsprachlichem Material bei, verbessert die allgemeine Stimmung im Klassenzimmer, überwindet psychologische Barrieren, sowohl zwischen den Schülern selbst im Klassenzimmer als auch zwischen dem Lehrer und dem Klassenzimmer [1, S. 98];

- Unabhängig vom Alter steigert das Spiel das Wettbewerbsgefühl und den Wunsch zu gewinnen und sich zu beweisen, was den Lernerfolg insgesamt verbessert.

Zusammenfassend glauben wir, dass es zur Verbesserung der individuellen Ergebnisse der Schüler und des Gesamtergebnisses der Gruppen beim Fremdsprachenlernen notwendig ist, Internetressourcen und interaktive Übungen in den Unterricht einzubeziehen. Sie haben viele Vorteile für alle Beteiligten des Lernprozesses und sind eine moderne Lernmethode, die in den nächsten Jahren immer beliebter und gefragter werden wird.

BIBLIOGRAPHISCHE VERWEISE:

1. Lyuta A. V. Moderne Methoden zum Erlernen von Fremdsprachen. *Staat und Regionen. Ser.: Geisteswissenschaften*. 2012, Nr. 2. S. 98–106.
2. Pometun O., Pyrozhenko L. Moderne Lektion. Interaktive Lerntechnologien. K., 2004. 192 S.
3. Formen, Methoden und Organisation des Bildungsprozesses im Credit-Modul-System: Bildungsmethode: Handbuch [unter der Redaktion S. M. Gontscharowa]. Rivne: NUVGTT, 2007. 184 S.

Марина Ірчишина,

старший викладач кафедри українознавства та іноземних мов,
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

МЕТОД CASE STUDY У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ

Сучасний етап розвитку світового співтовариства характеризується потужними інтеграційними процесами, що охоплюють не лише економічні, але й політичні сфери, що закономірно викликає поширення ділових та культурних контактів між країнами та народами. Безумовним імперативом інтеграційних процесів є вимога стандартизації та уніфікації соціально-економічних

стандартів та політичних принципів управління [1, с. 57]. А це в свою чергу висуває на порядок денний питання про формування спільної, глобальної мови міжнародного спілкування (*lingua franca*) на роль якої найпереконливіше претендує саме англійська мова.

Сучасний підхід до організації вищої освіти набуває прагматичності, тобто метою навчання є не набуття академічних знань, а досягнення певного рівня компетентності як головного чинника конкурентоспроможності та кар'єрного зростання. Такий підхід призводить до того, що при оцінці якості освіти найвагомішого значення набувають кінцеві результати навчання, що виражені певним набором компетентностей.

Для досягнення цієї мети доцільним є використання методу *case study* – методу ситуаційного аналізу, який полягає у тому, що тим, хто навчається, пропонується осмислити реальну професійну ситуацію, опис якої водночас відображає не тільки якусь практичну проблему, а й актуалізує певний комплекс знань, які необхідно засвоїти для її розв'язання. Основне у викладеній проблемі те, що вона не має однозначних рішень. Механізм роботи з ситуацією можна окреслити таким чином:

- ознайомлення та дослідження запропонованої ситуації;
- збір недостатньої інформації та її аналіз;
- обговорення можливих варіантів рішення проблеми;
- «прийняття» найкращого варіанта рішення [2, с. 252].

Використання методу *case study* дає змогу підвищити пізнавальний інтерес до навчальних дисциплін, сприяє розвитку дослідницьких, комунікативних і творчих навиків. За допомогою цього методу створюється комфортна атмосфера співпраці, в якій викладач є організатором, а джерелом інформації є ситуація та самі учасники навчального процесу. Розуміння реалістичності заданої ситуації провокує більшу зацікавленість і, відповідно, більшу ефективність засвоєння матеріалу. Робота з подібними матеріалами має безперечну виховну функцію, змушує відчувати реальний ступінь професійної та особистої відповідальності, що може слугувати потужним мотиватором до

самостійного поглиблення знань з різних дисциплін. *Case study* також може стати поштовхом до рефлексії, виявлення прогалин та недоліків у власних знаннях, самостійного пошуку шляхів усунення таких недоліків.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Нестерова Л. М. Науково-методичні засади професійної підготовки кваліфікованих робітників в умовах євроінтеграції. К.: ІПТО НАПН України, 2012. 222 с.

2. Пащенко Т.М. Дидактичні аспекти впровадження кейс-технології у навчальний процес професійно-технічних закладів України. *Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного інституту*. Ізмаїл: РВВ ІДГУ «СМИЛ», 2015. С. 251-253.

Viktoriiia Kulko,

Senior lecturer of the Department of foreign languages and professional training,
Dnipro University of Customs and Finance

ROLE-PLAYING AS A KIND OF INTERACTIVE METHODS OF TEACHING FOREIGN LANGUAGE AT THE UNIVERSITY

Today, the importance of effective foreign language teaching has significantly increased in the world, especially in developing countries such as Ukraine.

A set of measures is being implemented to boost English language learning in Ukraine. Among them is the improvement of teaching standards at all stages of training, which means improving both the skills of teachers and teaching methods. Project-based learning involves essentially using a wide range of research techniques that are important to the student, on the one hand, and on the other, solving problems and implementing results.

Role-playing is one of the most popular techniques among foreign language teachers. This has a great motivating factor and helps energize the group. It is suitable for students of any age group and language level.

A business game is a kind of role-playing game that has similar rules and procedures, but the difference is that students are involved in activities related to their future professional life. Students have business functions, the relationships they really are. The business game is an effective tool for both learning the language and preparing for future work.

Students of our university are usually very willing to participate in the business game, as they are quite mature and have ambitions for future professional activities. As an example, you can describe the business game "starting a business". Students are offered management roles in their company (Top Manager, Sales Manager, Financial Manager, HR Manager, etc.). The president of the company is elected. The group is assigned to start a business in any field; it can be manufacturing or sales, service or advertising. The discussion begins. When students reach an agreement, they create a company name and logo. Each department then receives a task from the president or Chief Executive Officer (CEO), which is completed after the lesson. Subsequent meetings can be devoted to creating a business plan, conducting marketing research, or advertising your product or service. This interactive technique combines a business game with a discussion, case study, and project.

Creating problem situations, the teacher makes sure that the material corresponds to the level of available knowledge and intellectual capabilities of the group, reflects the real situation of professional activity, and is also related to the topic of future work, the text they read, the grammar they have learned. By performing these tasks, students are able to understand the information presented in the text, activate lexical and grammatical material.

Students should be competitive in their future professional field. Proficiency in foreign languages is one of the priorities for any specialist. The modern world requires strengthening the general cultural basis of education, developing skills and activating personal ability to solve social problems.

It is obvious that there can be no single universal scheme for organizing the educational process. The structure of the lesson depends on the goals, content, target audience, and so on. The use of interactive technologies is not a goal, but a means of creating the necessary conditions for communicative effective learning, encourages cooperation, self-development, improves both foreign language communication skills and personal qualities of students.

REFERENCES:

1. Tarnopolskiy O. V. Successful presentations: textbook for teaching business presentations in English for students of economic specialities. Kyiv: Lenvit, 2007.
2. Richards J., Rodgers Th. S. Approaches and Methods in Language Teaching. Cambridge: Cambridge University Press, 2001.
3. URL: <http://shodhganga.inflibnet.ac.in/bitstream/10603/4359/7/07.pdf>

Hanna Mudrenko,

Lecturer, The Department of English Language for Non-Philological
Specialities, Oles Honchar Dnipro National University

USING CUE CARDS TO IMPROVE STUDENTS' SPEAKING AND WRITING SKILLS

Vocabulary is the basics of any foreign language that is vital and challenging to master. Therefore, teachers should use creative and interesting techniques and strategies to help students develop and master their speaking and writing skills. Vocabulary learning and teaching is considered as one of the most important mechanisms of any educational program. Nowadays teachers use various techniques to help students develop their vocabulary in quantity and quality.

As a vehicle for supporting evidence-based practices, cue cards help students learn academic and behavioral steps, principles, procedures, processes, and rules;

organize their approach to a task; monitor their performance; and become more independent learners [1]. Cue cards are widely used to give students an opportunity to practise speaking and writing skills in real life situations as well as encouraging them to respond. Cue cards are interesting because of their simplicity and attractiveness. Cue cards are an extremely useful tool when learning languages as they play an indispensable role in memorizing new vocabulary

Cue cards can be used to help students initiate conversation. Students can work in pairs, small groups or individually. These are especially useful when students are not familiar with English structure; however, students should have freedom to form questions and answers. Cue cards may be given in a scrambled order to challenge students and to allow them to apply their knowledge of the language in practice.

Some questions for a conversation can be included as well. Students also practise certain grammatical features when they work with cue cards. However, the final objective is not to teach grammar but rather to give students an opportunity to practise the language thoughtfully. Naturally, the grammar covered should be reviewed in the feedback of the class.

Some recommendations for using activities:

- The activities are intended to fill a whole class period. They can be more profitably used for a specific stage of the class, preferably for active use (explanation) of recently studied material.
- The items to be classified, arranged, etc., should be presented in scrambled order to challenge students' imagination and thinking powers.
- While students are working with cards, they should be encouraged to use the target language all the time.

Activities should be timed as timing encourages competition and motivation. Teaching vocabulary by using cards can attract the students' interest. It also makes the students grasp and remember new vocabulary more easily. English teacher can also mix or combines cards with another technique like game or quiz to make students more attracted and to avoid the boredom [3].

It can be concluded that the use of cue cards for teaching English vocabulary is interesting, effective, efficient as well as affordable.

REFERENCES:

1. Cue_Cards_A_Self-Regulatory_Strategy_for_Students_With_Learning_Disabilities
URL:https://www.researchgate.net/publication/241652068_Cue_Cards_A_Self-Regulatory_Strategy_for_Students_With_Learning_Disabilities
2. Improving Students' Writing Ability Through Cue Cards Technique. URL:https://www.researchgate.net/publication/319936229_Improving_Students'writing_Ability_Through_Cue_Cards_Technique
3. Widiastuti Fery Angga. Improving Students' Vocabulary Mastery Using Flash Cards. Surakarta: Sebelas Maret University, 2012.

Олена Осадча,

старший викладач кафедри англійської мови
для нефілологічних спеціальностей,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

РОЛЬ ЕМПАТІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Дистанційне навчання на сучасному етапі стає основною формою здобуття освіти. Воно передбачає використання сучасних технологій та методик викладання та зазвичай проходить у синхронному режимі. Дистанційне навчання має багато переваг, до яких відносяться можливості швидкого доступу до навчальних матеріалів, опрацювання навчальних тем у зручний час та у зручному темпі, консультативний супровід викладача, система тестування знань на будь-якому етапі. Разом з цим, одним із суттєвих недоліків організації навчального процесу в умовах дистанційної освіти є недостатній рівень психологічної та емоційної комунікації студентів з викладачем та

іншими учасниками навчального процесу. Вчені, що займаються вивченням різних аспектів дистанційної освіти визнають, що «ізоляція та дистанція цілком очікувані, і їх можна подолати через спрямовану персоналізацію, до якої відносяться розповіді та ігри, з близькістю, що створюється через персоналізацію викладача та з використанням чатів» [1, с. 4].

Організація навчального процесу в онлайн режимі вимагає від викладача не тільки змін у навчальних програмах та методичному забезпеченні, але й пошуку нових форм спілкування зі студентами. Викладач повинен бачити світ очима студента, розуміти його проблеми та потреби, особливо на цьому надскладному етапі у житті нашої країни, співчувати та переживати разом. Інакше неможливо організувати ефективну співпрацю ані на дидактичному, ані на психологічному рівні. Таке професійне бачення розвивається на основі емпатії. Емпатія є складним системним феноменом. Це емоційна відповідь на стан іншої людини, яка формується на основі уяви про свої власні переживання, що виникають стосовно ситуації, подібної до тієї, у якій знаходиться інша людина. Вчені довели, що емпатійний педагог сприяє розвитку у студентів автономності, самоконтролю, відповідальності за результати навчання та поведінки.

Емпатійне спілкування студента та викладача містить такі компоненти: орієнтуючий (емпатійне розуміння); виконавчий (дія, сприйняття студентів); контрольний. В залежності від компоненту, у структурі емпатії активізуються відповідна складова: спочатку емоційна, потім когнітивна, потім поведінкова.

Емпатійне спілкування виявляється особливо актуальним на занятті з іноземної мови, де комунікативний метод залишається провідним. Як відомо, вивчення іноземних мов є складним процесом, який знаходиться під впливом багатьох психолінгвістичних та емоційних факторів. Цей процес супроводжується підвищеною тривожністю та напруженістю, які можуть негативно впливати або навіть блокувати успішне засвоєння матеріалу.

Під час навчання у вищому навчальному закладі у студентів змінюється їх «Я – концепція». Емпатія, разом з самооцінкою самовиховання та

міжособистісними відносинами у навчальному колективі, є необхідною умовою особистісних змін [1, с. 127].

Емпатійне спілкування викладача та студентів на заняттях з іноземної мови характеризується:

- рівністю психологічних позицій, активністю сторін;
- взаємним проникненням партнерів у світ почуттів та переживань;
- готовністю прийняти точку зору іншої сторони;
- активною гуманістичною настановою викладача та студента.

Найбільш ефективними та найпоширенішими прийомами емпатійного спілкування на занятті вважаються: діалогове спілкування, під час якого встановлюються мотиви, внутрішній стан, почуття іншої людини; когнітивна інтерпретація або пояснення того, що намагався виразити студент; підбиття підсумків висловлювання; «дзеркало» – прийом повторення останньої фрази зі зміною порядку слів; звертання до студентів по імені; підтримання із застосування фраз «Я розумію», «Продовжуйте, це цікаво».

Отже, оволодіння прийомами емпатійного спілкування набуває особливої актуальності під час дистанційного навчання. Пошук, знання та активне використання таких прийомів не тільки знімає емоційну напруженість студентів, але й сприяє оволодінню іноземною мовою як засобом професійної комунікації, розкриває потенціал студентів та впливає на формування їх іншомовних компетенцій.

БІБЛОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. McAlinden M. Teacher Emotion in Emergency Online Teaching. Ecstasies and Agonies. *Emergency remote teaching and beyond*. 2021. URL:[https://www.academia.edu/71262542/Teacher Emotion in Emergency Online Teaching Ecstasies and Agonies](https://www.academia.edu/71262542/Teacher_Emotion_in_Emergency_Online_Teaching_Ecstasies_and_Agonies)
2. Чиханцова О.А. Значення іншомовного професійного спілкування для студентів немовних ВУЗів. *Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами*. № 12(14). 2015. С. 127.

Inna Pysmenna,

Oberlektorin am Lehrstuhl für Fremdsprachenphilologie, Übersetzung
und fachliche Sprachausbildung,
Universität für Zoll und Finanzen, Dnipro, Ukraine

Elina Achpasch,

Philologiestudentin des 3. Studienjahres,
Universität für Zoll und Finanzen, Dnipro, Ukraine

Marie Tkatsch,

Philologiestudentin des 3. Studienjahres,
Universität für Zoll und Finanzen, Dnipro, Ukraine

FREMSPRACHENUNTERRICHT IN DER HOCHSCHULE UNTER MODERNEN BEDINGUNGEN

Übergang zum Fernstudium in den Hochschulen zuerst durch die Pandemie und dann durch den Krieg verursacht wurde, war eine unerwartete und ziemlich ernste Herausforderung sowohl für die Lehrer als auch für die Studenten. Daher hat die Frage der Entwicklung des Fernstudiums große Bedeutung. Obwohl das Fernstudium kein Ersatz für eine Vollzeitausbildung ist und auch nie langfristig geplant war, kann es nicht nur während des Krieges, sondern auch bei der weiteren systematischen Arbeit mit den Studenten, insbesondere beim Erlernen von Fremdsprachen, ein wirksames Instrument sein.

Obwohl das Fernstudium fest in unserem Leben verankert ist, sind viele Studenten und Lehrer noch nicht daran gewöhnt. Das ist nicht verwunderlich, denn beim Online-Unterricht geht die emotionale Verbindung verloren.

Ein weiteres wichtiges Problem des Fernstudiums besteht darin, dass während des Online-Unterrichts weder die Studenten noch die Lehrer der Belastung standhalten können, die im traditionellen Unterricht üblich ist. Daher ist es ratsam, während des Online-Unterrichts kurze lyrische Exkurse zu Themen zu machen, die die meisten Studenten interessieren, insbesondere können Sie eine Kaffeepause

organisieren. Was wird dafür benötigt? Der Lehrer und die Studenten nehmen eine Tasse Kaffee, Tee, Saft oder Milch und schalten die Kamera in Zoom, Skype oder Google Meet ein. Das Gespräch kann über jedes beliebige Thema geführt werden, allerdings in einer Fremdsprache. Die Teilnehmer können vorstellen, dass sie sich in einem Café befinden, zum Beispiel in Berlin oder London, und der Kellner ihnen gerade ihr Lieblingsgetränk gebracht hat. Online Stand Up kann in regelmäßigen Abständen angeboten werden. Studenten, die den Moment des Ruhms erleben wollen, bereiten eine Rede in einer Fremdsprache zu einem beliebigen Thema von 3-5 Minuten vor.

Im Fernunterricht können verschiedene Spiele eingesetzt werden. Die Besonderheiten des Fremdsprachenunterrichts im Allgemeinen bestehen darin, dass verschiedene Kommunikationsbereiche, Themen und Situationen abgedeckt werden. Daher ist es unserer Meinung nach ratsam, Rollenspiele und Dramatisierungen zu den Themen "Bekanntschaft", "Im Restaurant", "Im Hotel", "Im Geschäft", etc. zu verwenden. Rollenspiele helfen Lebenskompetenz erwerben.

Wortspiele haben auch im Fremdsprachenunterricht große Bedeutung. Hier finden Sie einige Beispiele für Wortspiele auf Deutsch, die Sie in Ihrem Online-Unterricht oder für Hausaufgaben verwenden können:

1. Setzen Sie die Reihe fort (die Studenten müssen die Muster in den Reihen mit Buchstaben oder Spielsteinen herausfinden und die Reihe fortsetzen):

- E, Z, D, V, F (1, 2, 3, 4, 5) - die Anfangsbuchstaben der Zahlen sind angegeben;
- Apfel, Birne, Melone, Orange, Zitrone - die Namen der Früchte sind in alphabetischer Reihenfolge angeordnet;
- Stuhl, Schrank, Tisch, Couch, Tafel - alle Namen von Möbeln sind männlich.

2. Finden Sie das zusätzliche Wort und unterstreichen Sie es:

- das Schlafzimmer, das Bad, der Spiegel, der Flur, die Küche;
- der Sessel, der Teppich, der Tisch, der Stuhl, der Schrank;
- die Pflaume, die Wassermelone, die Birne, das Orange, der Zwiebel.

3. Finden und notieren Sie den Oberbegriff:

- der Rock, die Hose, das Kleid, der Anzug, der Mantel (die Kleidung);

- *das Kochbuch, das Wörterbuch, das Lehrbuch (...);*
- *der Sessel, das Sofa, das Bett, der Tisch, der Stuhl (...).*

Zusammenfassend ist festzuhalten, dass das Fernstudium trotz einer Reihe von Nachteilen gewisse Vorteile hat. Ja, Online-Unterricht ist für Lehrer und Studenten ein ungewöhnliches Format, aber es bietet viele Möglichkeiten und ist eine wirklich gute Lösung unter modernen Bedingungen.

Olena Ponomarenko

PhD, Associate professor of the Department of English
language for Non- Philological Specialities,
Oles Honchar Dnipro National University

VIRTUAL DISCOURSE AND ITS PROPERTIES

In modern science, discourse is understood as a complex phenomenon consisting of participants in communication, the situation of communication and the text itself. In other words, discourse is an abstract invariant description of structural and semantic features implemented in specific texts. The ideal to be strived for in the process of communication is the maximum possible correspondence between discourse as an abstract system of rules and discourse (or text) as a concrete verbal embodiment of these rules. In the light of the theory of speech activity, two aspects are distinguished – the creation or generation of discourse (thinking, planning, speaking, writing) and understanding of discourse (listening, perception of a written text, analysis, interpretation).

Discourse is understood as a special use of language to express a special mentality, as well as a special ideology. This causes the activation of some language parameters and, ultimately, requires special grammar and special vocabulary rules. All this linguistic material can also be called discourse. An example of discourse can

be the sum of statements of some character in a work of art, which in this case acts as a model of a real linguistic personality [2, p.78-82].

In this paper, virtual discourse is considered. Today the virtual discourse has not been studied deeply enough, which is primarily due to the recently begun development of the field of communication via the Internet. Being artificially created, the virtual space provides, in fact, an artificial communication environment in which artificial communicators "exist". From this position, we cannot speak of virtual communication as live communication with the real presence of interlocutors. However, taking into account the fact that real personalities act as virtual communicators, constructing the addressee with the help of imagination and life experience with the addition of psychological problems and stereotypes, and a computer can be considered as a technical means of communication between participants in a communication, similar to a telephone, we can talk about virtual discourse as a separate phenomenon that requires a deeper theoretical study.

The study of the problems of virtual communication is of great interest not only for social philosophy and psychology, but also for linguistics (in particular, for sociolinguistics, pragmalinguistics and text linguistics), so these three areas often use each other's achievements for a more objective assessment of the processes taking place in the virtual space.

According to O. D. Agapova, *in social terms, the Internet is a complex structured communication system, an area of public consciousness and human activity, provided by a technological breakthrough in the second half of the 20th century* [1]. The Internet is a mirror of modern civilization, its informational reflection, but not only. According to A. E. Voiskunsky, who deals with the problems of the psychology of Internet use and human interaction, the Internet *turned into a kind of testing laboratory for natural language* [6].

From the standpoint of the sociolinguistic approach, we can talk about virtual discourse as a linguistic category that combines the features of personality-oriented and status-oriented discourse, regardless of whether we are talking about ICQ communication, web chats, keeping Internet diaries or about thematic forums and

network conferences. The term "virtual" in this case implies the presence of a special space, artificially created with the help of technical means, in which there is the possibility of interactive communication between interlocutors. This term also has a synonym for "computer", however, "virtual" is a definition that is more suitable for identifying the specifics of this discourse, since the features of the communicative environment are studied, including, among other things, the method of communication and characteristics of communicants. Thus, starting from the general definition of discourse, virtual discourse is defined as a set of texts united by the arch item of the Internet and implemented in an artificially created communicative space, which involves remote interactive communication of virtual communicators.

According to S. Gordon, virtual discourse, "representing a multi-genre functional variety of public monologue and dialogic speech, is characterized by a number of specific communication tools. The peculiarity of speech communication of participants in computer communication lies not only in the use of professionalism, but also in the combination of lexical units belonging to different styles and registers formed in accordance with the pragmatic attitudes and goals of communication in a computer network. The traditional "agent-client" scheme used to characterize institutional discourse does not work here, since the interlocutors are situationally equal in relation to each other. The lack of direct contact with the interlocutor allows you to maintain a certain anonymity and avoid possible psychological discomfort that occurs when communicating in real life" [4, p.45-59].

Virtual discourse is also characterized by the absence of a real status and age gradation, which is replaced by a certain role model of behavior. So, at the forum or chat level, there are moderators and visitors. Moderators – a group of users who have certain privileges compared to ordinary visitors and thus regulate the policy of a particular online community, including the level of access for visitors. The chronotope of virtual discourse is limited by technical capabilities (the presence or absence of a computer and access to the Internet) and the human factor (the presence or absence of an interlocutor online). However, being an artificially created communicative environment, virtual discourse is, in fact, conditional and has no

temporal or spatial boundaries. Thanks to such properties, it becomes possible for two or more interlocutors to communicate at a single moment in time from anywhere in the world, which causes the "blurring" of state, national, economic, political and cultural boundaries. The virtual space is thus reorganized and appears as a set of network formations where the participants of the virtual discourse "gather" – chats, forums, social networks, etc.

The strategies of virtual discourse, like any other, are determined by its goals and are implemented in genres. The main goals of virtual discourse are: implementation of prompt resolution of topical issues; search for the necessary information; variety of leisure activities. Based on this, within the framework of virtual discourse, an organizing communicative strategy, a strategy of socialization and a strategy of carnivalization are singled out. The organizing communicative strategy consists in the joint actions of the participants of the virtual discourse aimed at maintaining the stability of this system. Here we can talk about the observance of network etiquette and the system of fines imposed on violators of the rules established in a particular community, on a forum, etc. Spam is traditionally considered a violation of etiquette (mass mailing of advertisements and so-called "letters of happiness" or ads of a deliberately false nature). Violation of the established rules of conduct leads to the accrual of penalty interest to this user, or to temporary or complete exclusion from this community and inclusion in the so-called "black list" of unwanted users [5, p. 105-110].

The strategy of carnivalization is the self-presentation of a person in a virtual discourse using various communication means. So, one of the main means of self-presentation is "nicknames" – nicknames chosen by participants in virtual discourse and carrying a certain semantic load. On the one hand, the conditional anonymity of interlocutors is preserved, on the other hand, the possibilities of network role-playing behavior are expanding, often taking the form of a game.

So, at present there are various definitions of the concept "discourse". Discourse – a coherent text in conjunction with extralinguistic – pragmatic, socio-cultural, psychological and other factors; a text taken in the event aspect, speech

considered as a purposeful social action, as a component participating in the interaction of people and the mechanisms of their consciousness. Discourse is speech "immersed in life". On one side, the discourse is turned to the pragmatic situation, which is used to determine the coherence of the discourse, its communicative adequacy, for its interpretation. So, virtual discourse is understood as a text immersed in a situation of communication in virtual reality.

REFERENCES:

1. Agapova O. D. Internet as a Big Communication System. URL: <http://tilns.ksu.edu/phil/0-737566/026-029>.
2. Gordon S. Text as an Element of a Discourse. O., 2007. P. 45-59
3. Logica Pytan ta Vidpovidey. URL:<http://trnd.edu.au/679-780>
4. Polivanchenko V.V. Pereklad z Angliiskoi i Navpaky. K., 2009. 137 p.
5. Virtualnuy Diskurs yak Element Kommunikatsii. K., 2015. 120 p.
6. Voiskunsky A. E. URL: <http://psynet.carfax.com/texts/voysk6>.
7. Zadoenko N. V. Osnovy Angliiskoi Movy. O., 1986. 167 p.

Ольга Посудієвська,

кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

ПІДХІД CLIL: НАВЧАННЯ ФОРМИ АБО ЗМІСТУ?

На початку XXI століття в зарубіжній методиці викладання іноземних мов все більшу популярність набуває підхід CLIL (Content and Language Integrated Learning, укр. «предметно-мовне інтегроване навчання»). Усі визначення, які знаходимо у роботах фахівців, – «дворівневий» підхід з подвійною метою викладання іноземної мови [3, с. 124], коли викладачі

передають зміст фахового предмету «іноземною мовою, задокументованою» в навчальному плані дисципліни [2, с. 4], а студенти одночасно вивчають «як мову, так і контент» [7, с. 389], – підкреслюють одну з найголовніших переваг CLIL: студенти ознайомлюються з іншомовним матеріалом у процесі його використання у фаховому дискурсі. Відбувається інтеграція спеціалізованого контенту та мовної сторони матеріалу, тому іноземна мова перестає бути ізольованим предметом навчання, а мовний простір ніби «перетинається з реальним світом» [8, с. 1].

Незважаючи на таку видиму перевагу, підхід все ж має певні недоліки. Одним із них є необхідність постійного пошуку балансу при одночасному вивченні фахового та лінгвістичного матеріалу – між акцентуванням важливості форми або змісту. Як показують сучасні зарубіжні вчені, викладачі, які починають навчати студентів іноземній мові згідно з принципами CLIL, у багатьох випадках не знають, на чому зосереджувати увагу [4, с. 47]. Спочатку віддаючи перевагу навчанню формі, що є більш звичним для фахівців з мови, вони зрештою починають концентруватися на поясненні спеціалізованого матеріалу, залишаючи осторонь лінгвістичну структуру дискурсу. Все це відображається і при створенні критеріїв екзаменаційного оцінювання дисципліни, коли мовний аспект практично нівелюється [5; 9].

Слід зазначити, що деякі дослідники CLIL рекомендують викладачу акцентувати увагу саме на опрацюванні фахового контенту та спеціалізованої термінології, а граматичні структури пропонують повторювати у контексті. Адже вивчення граматики повинне відбуватися окремо – у рамках загального курсу іноземної мови [11, с. 142]. Інші фахівці підкреслюють необхідність одночасного фокусування як на змісті, так і на формі дискурсу, особливо при вивченні спеціалізованого вокабуляру, коли використання повторень і різноманітних синонімів виявляється особливо важливим для розширення словникового запасу студентів та підвищення їхнього рівня володіння іноземною мовою [10, с. 17].

Проте все більше сучасних вчених доходять висновку, що не можна протиставляти вивчення контенту та його мовної структури. Дихотомія форми та змісту – ілюзорна, а твердження, що вивчення мови – це, насамперед, вивчення форми або змісту, – хибне. Адже мовні структури використовуються у процесі комунікації для того, щоб виразити зміст. Таким чином, *форма та зміст...переплітаються, а зміст створюється у процесі комунікації* [1, с. 16].

Проблема «примирення форми та змісту» [3, с. 128] залишається актуальною як для методистів, які спираються на принципи CLIL при створенні навчальної програми курсу іноземної мови, так і для викладачів, що використовують цей підхід на заняттях. Не можна не погодитися з твердженням фахівців про те, що головною метою підходу є зосередження уваги на мові як єдиному цілому, що об'єднує в собі форму та зміст. Тільки через інтеграцію мовної та когнітивної сторін дискурсу CLIL реалізує свій потенціал «валідної методології», який «безсумнівно» надає можливість досягнення високого рівня ефективності навчання іноземній мові та координування «постійного, збалансованого лінгвістичного розвитку» студентів [6, с. 61]. А вирішальна роль у виборі способу об'єднання форми та змісту, на думку дослідників, належить викладачу, *кмітливість допомагає при педагогічній маніпуляції контентом* [3, с. 128] для реалізації його потенціалу в процесі викладання мовного матеріалу.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Ahern A. The roots of CLIL. Language as the key to learning in the primary classroom. *Integration of Theory and Practice in CLIL*. Rodopi Press, 2014. P.15-35. URL: <https://www.researchgate.net/publication/261180297> The roots of CLIL Language as the key to learning in the primary classroom
2. Auriemma S. The Clil Unit for chemistry teachers. 2016 URL: https://www.academia.edu/33589260/THE_CLIL_UNIT_FOR_CHEMISTRY_TEACHERS
3. Awan M., Sipra M. CLIL: Content based Instructional Approach to Second Language Pedagogy. *Arab World English Journal*. 2018. Vol. 9, n. 1. P. 121-133. URL: <https://dx.doi.org/10.24093/awej/vol9no1.9>

4. Banegas D. CLIL teacher development: Challenges and experiences. *Latin American Journal of Content and Language Integrated Learning*. 2012. Vol. 9, n. 1. P. 46-56. URL: <https://doi.org/10.5294/laclil.2012.5.1.4>.
5. Calvino M. Content and language integrated learning. Eumed net, 2011. URL: <https://www.eumed.net/rev/tlatemoani/09/mamc.html>
6. Harrop E. Content and Language Integrated Learning (CLIL): Limitations and possibilities. *Encuentro*, 2012. P. 57-70. URL: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED539731.pdf>
7. Hussain S. Content and Language Integrated Learning (CLIL) in ELT as a Link between Language Learning and Content Development. *Arab World English Journal*. 2022. Vol. 13, n. 2. P. 386-400. URL: <https://osf.io/preprints/socarxiv/58kwm/>
8. Kováčiková E. English for Specific Purposes in Higher Education through Content and Language Integrated Learning. Cambridge Scholars Publishing, 2020. 129 p.
9. Montse I. CLIL 1: What is it? Advantages and Drawbacks. Slideshare.net, 2013. URL: <https://www.slideshare.net/mirun/clil-methodology>
10. Nikula T. & Mard-Miettinen K. Language learning in immersion and CLIL classrooms. *The Handbook of Pragmatics*. John Benjamins Publishing Company, 2014. P. 1-26. URL: https://www.researchgate.net/publication/296701561_Language_learning_in_immersion_and_CLIL_classrooms
11. Papaja K. Do we really need to teach grammar in CLIL classes? A Qualitative research on the role of grammar in Content and Language Integrated Learning (CLIL) classroom. *9th International METU Postgraduate Conference on Linguistics and Language Teaching, Middle East Technical University*. Ankara, Turkey, 2013. P. 139-148. URL: https://www.researchgate.net/publication/339936174_Do_we_really_need_to_teach_grammar_in_CLIL_classes_A_Qualitative_research_on_the_role_of_grammar_in_Content_and_Language_Integrated_Learning_CLIL_classroom

ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ У СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У РЕЖИМІ ОНЛАЙН

Зважаючи на низку чинників, онлайн навчання набуває все більшого значення в освітньому процесі. Важливою виявляється роль чинників, що сприяють мотивації здобувачів вищої освіти вивчати англійську мову в онлайн-середовищі.

Не викликає сумнівів той факт, що певні аспекти опанування іноземної мови потребують невеликої адаптації до онлайн-середовища. Доцільно зважати на них під час планування заняття, звертати увагу на час виконання завдань. Очевидно, що низку завдань із підручника студенти можуть виконувати як домашню роботу, наприклад, прочитати текст, з метою відведення більшого часу на відпрацювання активних навичок говоріння.

Онлайн-інструменти надають можливість ознайомлюватися з граматичною чи лексичною темою за допомогою онлайн-дошки (у zoom), PowerPoint, документів Google docs або файлів Microsoft OneNote, які заохочують студентів працювати разом (у парах, командах, групі), оскільки використовуючи спільний доступ до документу чи дошки, здобувачі вищої освіти можуть бачити й обговорювати роботу один одного [5].

Тим не менш, оцінювання незмінно залишається важливим у процесі опанування англійської мови. Надання зворотного зв'язку студентам і підтримка зацікавленості та мотивації студентів залишаються одним із першочергових завдань, тому важливо ретельно підбирати набір інструментів для проведення онлайн-оцінювання [3].

Одним із найскладніших питань у формування мотивації під час навчання у режимі онлайн можна назвати перевірку відповідей та створення зворотного

зв'язку. Серед інструментів для ефективного зворотного зв'язку можна виділити функцію «рука вгору», написання студентами коментарів або відповідей у вікні чату, реакції-смайли у чаті. Водночас необхідно уникати ситуацій, коли лише один студент відповідає на практичному занятті. Для роботи в парах або групах можна розмістити студентів у «кімнатах підгруп» («breakout rooms»). Це простори всередині наради, які дозволяють студентам розмовляти, не чуючи інших. Програмне забезпечення автоматично розподіляє студентів у «кімнати», а викладач має змогу долучатися до «кімнат» та слідкувати за процесом виконання завдання [5].

Перевагою онлайн-навчання є те, що більшість студентів почуваються впевненіше, коли висловлюються. Водночас варто уникати критики студента, публічних виправлень, варто заохочувати взаємодію у групі за допомогою завдань, впевнитися, що запроваджено належний етикет для спілкування студентів упродовж усього онлайн-заняття [4].

Надання правильних інструкцій до виконання вправ може здатися очевидним, проте чіткі інструкції набувають ще більшого значення під час онлайн-навчання. Вони мають бути короткими та зрозумілими, важливо продемонструвати приклад того, як необхідно виконувати завдання, а також поставити декілька запитань, щоб переконатися, що інструкції до виконання завдання були зрозумілими [4].

Ключовою стратегією підходу до спільного навчання (collaborative learning) є робота студентів у парах і групах із трьох чи чотирьох осіб. Ці основні принципи зберігаються і під час онлайн-навчання, так як для того, щоб успішно послуговуватися іноземною мовою, потрібно адаптувати власні знання і вдосконалювати навички. Збільшення можливостей студентів робити дещо значуще на занятті є однією з головних цілей спільного навчання [1].

Підтримувати зацікавленість студентів у вивченні мови допомагають також інструменти, що вносять елементи гейміфікації (gamification) у процес дистанційного навчання. Серед них Kahoot, який не лише пропонує гейміфікацію навчання, але також може використовуватися як інструмент для

оцінювання студентів. У Kahoot можна використовувати готові ігри або створити власні Kahoot з певної теми [2].

Застосунок Quizlet дозволяє поповнювати словниковий запас та перевіряти засвоєння лексики за допомогою цифрових карток. Як і у Kahoot, у Quizlet наявні готові тести за темами, до яких можна отримати доступ, а також існує можливість створити власні [2].

Отже, для формування мотивації вивчення англійської мови у закладах вищої освіти у дистанційному режимі важливо враховувати низку аспектів, а саме: ретельне планування онлайн-заняття, майстерне використання викладачем різноманітних онлайн-інструментів, встановлення правил спілкування у студентській групі в онлайн-середовищі та дотримання етикету, зрозумілість інструкцій до виконання завдань, надання зворотного зв'язку під час заняття, залучення студентів до командної роботи, а також застосування прийомів гейміфікації.

БІБЛОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Healy Th. Collaborative Learning Online And In The Socially Distanced Classroom. 2020. URL: <https://oupeltglobalblog.com/2020/07/20/collaborative-learning/>
2. Murphey Ch. 5 Fun Ways To Increase Student Engagement Online. 2021. URL: <https://oupeltglobalblog.com/2021/03/01/student-engagement-online/>
3. Rogerson S. Assessment In A Post-Pandemic World. 2020. URL: <https://oupeltglobalblog.com/2020/05/04/assessment-post-pandemic/>
4. Stevenson D. Online Teaching Part 3: Tips To Engage And Motivate Students. 2020. URL: <https://oupeltglobalblog.com/2020/03/17/online-teaching-engage-motivate/>
5. Wilden Sh. Online Teaching Part 2: Practical Tips For English Language Lessons. 2020. URL: <https://oupeltglobalblog.com/2020/03/13/online-teaching-practical-tips/>

Аліна Кондрук,
кандидат філологічних наук, старший викладач
кафедри іноземних мов гуманітарних спеціальностей,
Волинський національний університет імені Лесі Українки

ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ

В сучасному світі одним із компонентів життя успішної людини є знання іноземної мови. Внаслідок глобальних змін в суспільному житті України, як і в інших країнах світу, змінилася роль іноземної мови в системі освіти. Іноземна мова стала одним із базових елементів сучасної освіти, засобом досягнення професійної реалізації особистості [3, с. 2].

Ефективне навчання іноземним мовам потребує від викладача досконалого володіння мовою, а також професійної майстерності в організації навчальної діяльності. Процес навчання реалізується завдяки зусиллям двох його учасників – викладача і студента [8]. Проте, які б реформи не відбувалися в освіті, які б не пропонувалися ідеї щодо її змісту, щодо найновітніших технологій і світових її стандартів, вони завжди будуть недостатніми, бо найважливішою ланкою поліпшення якості освіти був і залишається викладач [4, с. 305]. Саме викладач керує навчальним процесом, підбирає потрібні методи навчання.

В умовах сучасного світу досить важливими є методи, які сприяють оптимізації навчального процесу, що вказує на необхідність пошуку засобів зацікавленості студентів предметом [3, с. 3]. Сучасна комунікативна методика пропонує широке впровадження в навчальний процес активних нестандартних методів і форм роботи для кращого засвоєння матеріалу. Особливої актуальності набуває формування суспільно-активної, творчої, компетентної особистості, яка самостійно генерує нові ідеї, приймає нестандартні рішення. Широкого розповсюдження в педагогічній практиці набули інтерактивні

методи навчання, сутність яких полягає у тому, що навчальний процес відбувається за умови постійної, активної взаємодії всіх учасників [5].

До інтерактивних методів навчання відносять презентацію, евристичні бесіди, рольові ігри, роботу в парах, роботу в малих групах, дискусії, мозковий штурм, конкурси з практичними завданнями та їх подальше обговорення, проектування бізнес планів, проектів, проведення творчих заходів, використання мультимедійних комп'ютерних програм та залучення англомовних спеціалістів [2, с. 60]. Всі вони дають студентам можливість виявляти проблеми, збирати й аналізувати інформацію, знаходити альтернативні рішення й обирати найбільш оптимальний шлях вирішення завдань у процесі як індивідуальної, так і групової роботи.

Дискусія є ефективним засобом розвитку невідготовленого усного мовлення студентів на занятті з іноземної мови. Її навчальна цінність полягає в тому, що вона є досить наближеною до реальних умов комунікації, тому дає змогу виробляти та розвивати у студентів уміння активізувати в момент мовлення мовні засоби, необхідні для адекватного вираження думки, уміння вирішувати різні мовленнєві завдання та відстоювати власний погляд [1]. Мозковий штурм дає змогу студентам опановувати матеріал, напрацьовувати уміння мислення, уяви, креативності, швидко приймати рішення та взаємодіяти в групі [6, с. 298–301]. Робота над проектом, до прикладу, дозволяє задіяти у процесі навчання не тільки інтелект, досвід, свідомість людини, а також її почуття, емоції, вольові якості, сприяє зануренню в навчальний матеріал, визначенню особистістю свого емоційно-ціннісного ставлення до нього, підвищенню ефективності засвоювання [5, с. 3].

Отже, інтерактивні методи навчання іноземним мовам урізноманітнюють навчальний процес, роблять його цікавим та пізнавальним, а також формують у студентів необхідні навички та вміння. На сучасному етапі навчання іноземним мовам буде ефективним саме завдяки комплексному застосуванню засобів новітніх інноваційних технологій [7, с. 72–73].

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Біднова Ю. І. Дискусія як інтерактивний метод навчання іноземної мови. *Актуальные проблемы преподавания иностранных языков для профессионального общения*. URL: http://confcontact.com/2014_04_25edu/7_Vidnova.htm
2. Годованець Н. І., Леган В. П. Короткий огляд інтерактивних методів навчання іноземної мови. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2017, № 1(40) С. 60–62.
3. Давидова О. П. Методична розробка з предмету «Іноземна мова» по темі «Сучасні методи викладання іноземної мови КВПУШПМ». Київ, 2021. 13 с.
4. Зязюн І. А. Педагогіка добра: ідеали і реалії: наук.-метод. посіб. К. : МАУП, 2000. 312 с.
5. Лагодзінська, В. С. (2016). Традиційні й інноваційні методи навчання іноземних мов. Київ. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/jspui/bitstream/6789/5627/1>
6. Сушовець С. О. Ефективність методу мозкового штурму у порівнянні з класичними методами при викладанні медичної лексики студентам-медикам. *Гуманітарний вісник ДНВЗ «Переяслав-Хмельницький державний університет імені Григорія Сковороди»*. Вип. 37 (3), Том 1 (21): Тематичний випуск «Міжнародні Челпанівські психологічно-педагогічні читання». К.: Гнозис. 2017. С. 295–304
7. Щербина Ю. М. Інноваційні освітні технології у вивченні іноземної мови. *Педагогические науки. Ключові въпроси съвременната наука : материали XVI міжнародної наукової практичної конференції*. Volume 4. Педагогические науки. Софія : Бял ГРАД-БГ ОДД, 2018. С. 68–73.
8. Ярмоленко, О. Я. Сучасні технології у вивченні іноземної мови. *Електронне наукове видання матеріалів конференції «Гуманізм та освіта»*. Вінниця: Вінницький національний технічний університет. URL: <http://conf.vntu.edu.ua/humed/2010/txt/Yarmolenko.php>

Tetiana Chukhno,

PhD, Associate Professor of Foreign Philology, Translation and Professional
Language Training Department,
University of Customs and Finance

STAYING COMPETITIVE IN A LANGUAGE TEACHING PROCESS

At the end of the 20-th century, when the internet became integrated into our lives, it was just being introduced into some spheres of our activities. Nowadays, the internet is truly a global phenomenon, with more than half a billion users all over the world. We witness the fact that the World Wide Web has already reshaped some aspects of our lives and is still continuing to transform those left. On-line advertising, e-marketing, and e-commerce are constantly growing; schools and universities are wired for the internet; music, media, politics, entertainment can also be transformed by the internet. Students, professors and scholars use the internet to share ideas, to conduct researches and to collaborate.

In this way we cannot help but agree that the prospects, practice and ways of using digital devices, the internet resources and other innovative technologies in a teaching process is of great importance nowadays. Day after day the role of the internet as a resource for mastering a foreign language is increasing as educators recognize its ability to create cognitive learning environments in which students can acquire and practice a new language much easier. The internet also makes both learning and teaching processes up-to-date. Students are empowered by the net because it enables them to study independently. They have access to information round the clock and they can choose which information to take in. This encourages them to be active participants, learning how to do things themselves.

Moreover, most of the information on the World Wide Web has been written in English by native speakers. The web is, therefore, a rich source of authentic reading materials in English. There are also sites created specifically for English language learners as well as sites for native speakers that are valuable for students learning

English [2, p. 35]. There are several common reasons for such internet enthusiasm: use of the internet can also decrease the amount of paper used in the classroom and much of the writing can be done on the computer. Web sites can replace some printed materials thereby conserving natural resources. As we have already mentioned, many students feel comfortable with computers and are very receptive to any learning activities that involve the computer.

However, language teachers have two quite controversial approaches to this issue. Most teachers who have ventured into cyberspace are enthusiastic about the wonderful learning opportunities offered to students, whereas other educators have convinced themselves that the internet is a waste of precious time. Surveys have shown that fear is the main reason why many teachers stay away from the internet and why they tend to ignore the computer revolution [1, p.11-12]. Among them we can mention the following: teachers are mostly afraid that computers will replace them. It is true that computers now can do many things that teachers can. Anyway, language learning is a very human experience and human teachers will always be needed in the classroom. Thus, we can say that technology will not replace teachers. Teachers who use technology will probably replace teachers who do not.

As we can see, the COVID-19 pandemic has suddenly and abruptly forced all educational institutions to engage in a fast digital transformation. Schools, colleges, universities had to design strategies to use educational technologies, online learning resources, broadcasts teaching, virtual class infrastructures. The process of adaptation was not easy but productive. Any change gives an opportunity for other changes to happen. Thus, the power of the internet may allow us as teachers to continually improve the language learning process. Yet it can also be a helpful tool for collaboration among teachers whether in the same city or across the world.

REFERENCES:

1. Bruff D. Teaching with Classroom Response Systems. Creating Active Learning Environments. Willey Print, 2009. 124 p.
2. Warschauer M. Internet for English Teaching. US Department of State, 2002. 178 p.

СЕКЦІЯ 3. «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА»

Tatjana Vorova,

PhD in Philologie, außerordentlicher Professor des Instituts
für Anglistik für nicht-philologische Fachgebiete,
Dnipro National University, benannt nach Oles Honchar,

Alla Michailova,

Senior Lecturer, Institut für Philologie und Translation,
Ukrainische Staatliche Universität für Chemische Technologie

ÜBER DIE ROLLE UND BEDEUTUNG DER ÜBERSETZUNG DERZEIT

Die Übersetzung spielt in der gegenwärtigen Phase eine wichtige Rolle: Sie bereichert das Leben eines Menschen, indem sie eine unbegrenzte Kommunikation und Informationsübertragung unabhängig von Sprachbarrieren ermöglicht. Qualitativ hochwertige Übersetzungen werden in verschiedenen Bereichen menschlicher Tätigkeit zunehmend nachgefragt - Wissenschaft, Kultur, Politik, Wirtschaft usw.

Es gibt eine beschleunigte, fortschreitende Bewegung in der Verfügbarkeit verschiedener Arten von amtlichen Dokumentationen (in Form von Landesgesetzen, technischen Vorschriften, medizinischen Anweisungen, allgemeiner Bildungsliteratur usw.), die als charakteristisches Merkmal einer fortschrittlichen Moderne gewertet wird Gesellschaft. Die Übersetzung steht in direktem Zusammenhang mit diesem Prozess, indem sie Informationen zugänglich macht, die Verbreitung von Informationen unter Menschen erleichtert, die verschiedene Sprachen sprechen, und somit den Erwerb von Wissen und Erfahrung erleichtert.

Das Niveau der modernen Evolution, das einen ständigen Austausch wissenschaftlicher Inhalte erfordert, wäre ohne Fremdsprachenkenntnisse und entwickelte Übersetzungspraxis undenkbar; Daher wird die Disziplin "Theorie und Praxis des Übersetzens" immer relevanter und gefragter und bietet einen

wissenschaftlich fundierten Zugang zu diesem Wissensgebiet.

Gegenwärtig hat die Übersetzungstätigkeit in all ihren Spielarten aufgrund der zunehmenden Intensität internationaler Kontakte, der Globalisierung der Wirtschaftsbeziehungen und der Beseitigung von Barrieren und Grenzen in der persönlichen Kommunikation eine beispiellose Reichweite erlangt. In diesem Zusammenhang kann unsere Zeit als das Zeitalter der Übersetzung und der Übersetzer bezeichnet werden.

Die moderne Translationswissenschaft lässt sich bildlich als eine Art Scheideweg darstellen, an dem sich theoretische Konzepte und Forschungsmethoden in unterschiedlichen Richtungen überschneiden, die sich durch große Vielfalt und enge Verknüpfung mit Psychologie, Kulturwissenschaft und Literaturkritik auszeichnen. Gleichzeitig bleibt die auf Linguistik basierende linguistische Plattform vielleicht die wichtigste, die einen eigenen, speziellen Ansatz und ein eigenes Verständnis erfordert.

In der neuesten Forschung verlagert sich der Fokus der Aufmerksamkeit zunehmend von den Strukturen von Sprachsystemen und deren Merkmalen über das Verstehen und Verwenden von Sprache als Sprechmittel und interlinguale Kommunikation hin zur semantischen Seite von Sprechwerken, der Verbindung von Sprache mit Denken und Kultur.

Die Sprachwissenschaft stellt einen bedeutenden Teil der modernen Übersetzungswissenschaft dar. Wir halten es für fair, auf die Arbeiten ukrainischer und russischer Wissenschaftler hinzuweisen, die einen wesentlichen Beitrag zur Entwicklung der Translationswissenschaft geleistet haben: dies sind die Arbeiten von N. Kalashnik und N. Hetman, V. Koptilov, I. Korunets und anderen [1;2;3]. Kenntnisse über die Grundlagen der Übersetzungstheorie tragen dazu bei, eine gute Plattform für die Betrachtung spezieller Problemstellungen zu schaffen, die in der Regel mit bestimmten Übersetzungsarten und deren spezifischer Kombinatorik im Prozess der Übersetzungspraxis verbunden sind. Im Allgemeinen untersucht die Übersetzungswissenschaft die Formen und Methoden der Vermittlung des semantischen Inhalts des Originaltextes und seiner vollständigen funktionalen und

stilistischen Übereinstimmung in der Übersetzung unter Wahrung ihrer dialektischen Einheit.

Gegenwärtig können wir eine immer stärkere Tendenz zur Suche und Etablierung von Übersetzungsmustern und interlingualen Beziehungen, eine breite Verallgemeinerung von Daten, eine aktive Entwicklung des sprachlichen Aspekts des Problems, ein wachsendes Interesse am eigentlichen Konzept des Übersetzungsprozesses und der Konstruktion seiner Modelle und Schemata. Bei der Untersuchung des Verhältnisses von Ausgangstext und übersetztem Text ist eine Schematisierung und Modellierung des Übersetzungsprozesses zulässig. Die Feststellung der objektiven Möglichkeiten des Übersetzens, der Einsatz seiner verschiedenen Mittel und Techniken kann als Schlüssel zum Verständnis des Übersetzens selbst dienen.

Jede Übersetzung sollte mit einer philologischen Analyse des Textes beginnen und mit literarischer Kreativität enden, unter Berücksichtigung der semantischen, ideologischen Vielfalt des Textes und feinsten stilistischer Nuancen. Es ist wichtig zu bedenken, dass das Prinzip der Übersetzbarkeit, das sich in der Übersetzungstheorie entwickelt hat, dem Prinzip der Vergleichbarkeit entspricht.

Aus funktionaler Sicht kann ein Vergleich verschiedener Teile eines literarischen Textes zeigen, dass es neben großen stilistischen Unterschieden in der Form viele ähnliche Merkmale gibt, die den Sprachstil und den Stil des einzelnen Autors charakterisieren. Die Einheitlichkeit der ausgedrückten Inhalte, die Übereinstimmung mit den Normen der Sprache und die Einheit der stilistischen Funktionen können als gemeinsame Plattform dienen.

Die Bandbreite der verschiedenen Arten von Tätigkeiten, die unter den Begriff „Übersetzen“ fallen, ist sehr breit (Journalismus, Prosa, Lyrik, wissenschaftliche Bücher, Wirtschaftsberichte, Zeitungsinformationen usw.). Forscher konzentrieren sich in der Regel entweder auf die Analyse der Kompatibilität der Übersetzung mit dem Original oder beschäftigen sich hauptsächlich mit der Modellierung des Übersetzungsprozesses unter verschiedenen sprachlichen und nichtsprachlichen Bedingungen. Die vorherrschende Ansicht ist, dass der Zweck der Übersetzung darin

besteht, den Leser (oder Zuhörer) mit der genauen Entsprechung des Textes (oder des Inhalts der mündlichen Rede) vertraut zu machen, der durch die Zielsprache ausgedrückt wird.

In der Übersetzungspraxis ist es wichtig, eine Ausdrucksform des Gedankens des Originals zu wählen, die die Deutlichkeit des Ausdrucks dieses Gedankens im Originaltext vermitteln kann. Ein solcher Ansatz erfordert, dass die Übersetzung den Normen der Sprache entspricht, in die die Übersetzung angefertigt wird; Folglich ist der Inhalt des übersetzten Textes direkt mit den Formen der Sprache verbunden, in der er erstellt wurde.

Die Übersetzungspraxis hilft dabei, Möglichkeiten der grenzenlosen Kommunikation zwischen Menschen verschiedener Sprachen zu schaffen, und ist eine effektive Plattform für den Aufbau von Vertrauen und gegenseitigem Verständnis. Das Studium der Translationswissenschaft hilft, die allgemeinen sprachlichen Muster des Übersetzungsprozesses aufzudecken, die funktionalen Grundlagen für das Zusammenspiel verschiedener Sprachen zu schaffen, die Regelmäßigkeit der verwendeten Übersetzungsäquivalente (ihre private oder allgemeine Natur) und ihre Äquivalenz aufzuzeigen und zu klären Übersetzungsstufen als solche.

BIBLIOGRAPHISCHE VERWEISE

1. Калашник Н. Г., Гетьман Н. О. Теорія та практика перекладу. Вступ до спеціальності. Запоріжжя, 2004.
2. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу. К., 1982.
3. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу. Вінниця, 2003.

Козирь Єлизавета,

аспірантка кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

***ЗАГАЛЬНЕ ПОНЯТТЯ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА І СПЕЦИФІКА
ПЕРЕКЛАДУ РІЗНИХ ТЕКСТІВ В КОНТЕКСТІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ
МОВИ***

Коли дослідники почали ретельно вивчати перекладознавство, відокремлюючи три форми перекладу, саме тоді й виникло поняття теорія перекладу, наука про переклад або транслатологія. У науковій літературі функціонують кілька синонімічних термінів щодо перекладознавства. Наприклад, О. Федоров визначав загальну теорію перекладу як «систему узагальнення, що використовують до перекладу різних видів матеріалу з різних мов на різні мови» [3, с. 315].

Зауважимо, що новітнє перекладознавство – методи цілої низки наук (літературознавства, когнітивної й експериментальної психології, нейрофізіології та етнографії) [1].

О. Федоров зазначив, що теорія перекладу є передусім лінгвістичною дисципліною. Теорію перекладу можна зробити об'єктивною науковою дисципліною лише на основі дослідження закономірностей мови оригіналу й мови перекладу, що дає змогу визначити закономірності щодо цих двох мов і досягти ширших узагальнень на матеріалі спостережень за цілою низкою мов [4, с. 215].

Лінгвістичний розділ у вивченні перекладу має ту найважливішу перевагу, що він торкається основи – мови, поза якої не існують такі функції перекладу як суспільно-політична, культурно-пізнавальна та художня. Водночас лінгвістичне вивчення перекладу, вможливує конкретне структурування роботи з опертям на об'єктивні факти мови. Будь-які дослідження і міркування про те, як представлений під час перекладу зміст

оригіналу і яку роль відіграє для певної літератури будуть безпредметні, якщо не спиратимуться на аналіз мовних засобів використовуваних у процесі перекладу.

Чимало з положень, висунутих О. Федоровим, стійко увійшли до сучасного перекладознавства. Це стосується переважно класифікації основних розділів теорії перекладу. О. Федоров пропонував розрізняти: 1) історію перекладу і перекладацької думки; 2) загальну теорію перекладу, що узагальнює і систематизує висновки зі спостережень над конкретними фактами перекладу і встановлює закономірності, які наявні в порівнювальних мовах і представляють важливість для перекладацької роботи; 3) окрему теорію перекладу, яка слугує підґрунтям для загальної теорії і вивчає взаємовідношення мов у процесі перекладу [4, с. 20].

Крім того, варто зауважити, що теорія перекладу тісно взаємодіє зі стилістикою, оскільки під час перекладу почасти зіставляються синонімічні засоби й перекладач має обрати найкращий варіант. О. Федоров посилається, зокрема, на відому роботу канадських авторів Ж. Віне і Ж. Дарбельне, що озаглавили свою книгу «Порівняльна стилістика французької і англійської мов. Метод перекладу» [1].

У сучасному світі велику значущість має точність перекладу, оскільки помилки, які перекладач допускає під час перекладу можуть мати серйозні наслідки на кшталт непорозумінь між різними націями на внутрішньому та міжнародному рівнях. Тому вільний переклад є неприйнятним і для перекладачів надважливо передавати всі деталі змісту оригіналу.

Крім того, для сучасної перекладацької діяльності неабияку роль відіграють перекладачі, що працюють за певним напрямом та можуть перекладати спеціалізовані тексти.

Сьогодні наука швидко розвивається і зараз перекладацьку діяльність характеризує повний опис процесу перекладу. Основним завданням є точне розуміння матеріалу, що підлягає перекладу, з'ясування його комунікативного

завдання, визначення відповідної стратегії перекладу з урахуванням основного – збереження функційної домінанти оригіналу під час перекладу.

Отже, в умовах сьогодення професія перекладача набуває неабиякої популярності та розповсюженості. Крім того, перекладацьку діяльність охоплює чимало різних сфер, які уможливають подальше комуніціювання у суспільстві.

БІБЛОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Vinai J.P. et Darbelnet J. Stylistique comparee du francais et de l'anglais. Paris, 1958. 331 p.
2. Литвин І. М. Перекладознавство. Науковий посібник. Черкаси : Видавництво Ю. А. Чабаненко, 2013. 288 с.
3. Федоров А. В. Введение в теорию перевода. Изд-во лит-ры на иностранных языках. 334 с.
4. Федоров А. В. Основы общей теории. М, 1983. 303 с.

Ольга Новікова,

кандидат філологічних наук, доцент кафедри перекладу
та лінгвістичної підготовки іноземців,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

ВЕРБАЛЬНА ЕКСПЛІКАЦІЯ КОНЦЕПТІВ-ЗООНІМІВ ЛЕКСИЧНИМИ ОДИНИЦЯМИ

Під час вивчення концептів обов'язковим є виокремлення мовних одиниць, що функціонують як його матеріальні репрезентанти. З числа словесних маркерів зооконцептів CAT і DOG інтерес представляють, по-перше, ті одиниці, в яких оригінальне значення неодмінно репрезентує кішку або собаку, а вторинне значення утворено за допомогою метафоричного

перенесення до іншої концептуальної сфери (тобто за межі зоосфери). Референція до тварини в первинному значенні визначалася на основі словникових статей, а також тлумачення слова, яке зазвичай містило вказівку на кішку або собаку (подекуди водночас з іншими реаліями), та послугувало підґрунтям для метафоричних перенесень, які функціонують у вторинних за часом утворення значеннях.

У межах прямої репрезентації концепти-зооніми CAT і DOG експліковані, по-перше, іменниками, зокрема: імена концептів CAT і DOG. До периферійної репрезентації уналежнюємо номінації за гендерною (*a bitch* – у назвах тварин означає самку) та віковою ознакою (найменування дитинчат тварин) – *a kitten* (кошеня), *a puppu* (цуценя), а також емоційно навантажені номінації (*a pussycat* – сором'язливий чоловік, спокуслива жінка; *corny cat* – людина, яка всіх копіює; *alley cat* – жінка легкої поведінки).

По-друге, концепти CAT і DOG репрезентовані за допомогою номінацій за такими характеристиками як зовнішня (тобто за зовнішньою ознакою – розмір / порода / забарвлення) (*a lapdog* – декоративна собака; *a mongrel* – дворняжка, *a poodle* – пудель, *husky* – хаскі, *terrier* – тер'єр, *Pomeranian dog* – померанський итиць, *rigdog* – монс, *German shepherd* – німецька вівчарка, *Labrador* – лабрадор, *maltese dog* – мальтійська болонка, *bulldog* – бульдог, *badger-dog* – такса, *Dobermann* – доberman, *Siamese cat* – сіамська кішка; серед номінацій щодо забарвлення тварини виявлено такі приклади: *white* – білий, *gray* – сірий, *black* – чорний, *red* – рудий, *smoky* – димчастий, *three-colored* – триколірний, *spotted* – плямистий, *striped* – смугастий), так і функційна (*a barker* – брехлива собака, *a hound, hunting dog* – мисливський собака, *a watchdog* сторожовий пес). Серед периферії диференціюємо прикметники зі значенням родової віднесеності / приналежності тварини (*feline* – котячий, *canine* – собачий).

До непрямої репрезентації концептів CAT і DOG належать такі лексеми: дієслова (*to bark, bow-wow* – гавкати, *to yelp* – скиглити, *howl* – вугти, *gnar* – гарчати, *yell* – верещати, *whinner* – скиглити, *sniff* – конити, *фуркати, sniff* –

обнюхати) і вигуки (*miaow, meow* – м'яу, *bow-wow, woof-woof* – гав-гав), що позначають характерні дії тварин; прикметники, які виокремлюють конкретні якості / ознаки тварин (*mangy* – паршивий (собака), *curly* – кудлатий (собака) – *shaggy*, *sniffing* (собака) – *late*, *snarling* (собака) – *mad*, *loyal* (собака) – *devotee*, *scald*, *wretched* – паскудна (кішка), *graceful* (кішка) – *graceful*; семантично пов'язані з позначуваними тваринами іменники (*a kennel* – собача будка) і, зокрема, їх збірні номінації (*a pack of dogs* – зграя собак), метонімічні найменування частини тварини (*a fang* – клик).

За нашими спостереженнями досліджувані концепти можуть бути експліковані в англійській мові не лише прямими номінантами (*cat, dog, canine, feline, bitch, puppy, kitten* та ін.), а й непрямыми (*to bark, to yelp, fang, kennel* та ін.). Вивчення концептів CAT і DOG за допомогою їхньої лексичної вербалізації в англійській мові виявило значущість досліджуваних концептів для англійської лінгвокультури, що підтверджується великою кількістю мовних засобів, використовуваних для номінації та опису концептів CAT і DOG. Однак, незважаючи на велику варіативність репрезентантів досліджуваних концептів, мовні засоби передають тільки частину того глобального поняття, що існує в свідомості.

БІБЛОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

1. Белєхова Л. И. Современная лингвистика в Украине и мире: научные парадигмы, наработки и перспективы. *Науковий вісник ХДУ. Серія «Лінгвістика»*. Херсон: Видавництво ХДУ, 2005. Випуск 2. С. 8-15.
2. Бессонова О. Л. Оцінний тезаурус англійської мови: когнітивно-гендерні аспекти : монографія. Донецьк : ДонНУ, 2002. 362 с.
3. The Oxford Advanced Learner's Dictionary. URL: https://elt.oup.com/general_content/global/OALD_8_Search?cc=global&selLanguage=en

Tetyana Vorova,

PhD in Philology, Associate Professor of the Department
of English Language for Non-Philological Specialties,
Oles Honchar Dnipro National University;

Iryna Oleshkevich,

Senior Lecturer of the Department of Philology and Translation,
Ukrainian State University of Chemical Technology

***INCREASING THE ROLE OF TRANSLATOLOGY
AT THE PRESENT STAGE***

Translation plays an important role in the modern period: it enriches a person's life, enabling unlimited communication and transmission of information, regardless of possible language barriers. The high-quality translation is increasingly required in various areas of human activity – science, culture, politics, business, etc.

There is an accelerated, progressive movement in the accessibility of various kinds of official documentation (in the form of state legislative acts, technical regulations, medical instructions, general educational literature, etc.), that is assessed as a characteristic feature of a progressive modern society. Translation is directly related to this process, making information available, facilitating the dissemination of information among the people who speak different languages and, thus, simplifying the acquisition of knowledge and experience.

The level of modern evolution, that requires a constant exchange of scientific content, would be unthinkable without knowledge of foreign languages and developed translation practice; therefore, the discipline "theory and practice of translation" is becoming more needed and relevant, presenting a scientifically based approach to this field of knowledge.

At present, the translation activity in all its varieties has acquired an unprecedented scope due to the increasing intensity of international contacts, the globalization of economic relations and the erasing of barriers and boundaries in

personal communication. In this context, our contemporaneity can be called the era of translation and translators.

The modern translation studies can be figuratively represented as a kind of crossroads at which theoretical concepts and research methods are intersected at different angles and are characterized by great diversity and close connection with psychology, cultural studies, and literary criticism. At the same time, the linguistic platform based on linguistics remains, perhaps, the main one, requiring its own, special approach and comprehension.

In the latest researches the focus of attention is increasingly drifting from the structures of language systems and their features to the understanding and using any language as a means of speech and interlingual communication, to the semantic side of speech works, to the connection of language with thinking and culture.

The linguistic studies represent a significant volume in the modern translation studies. We consider it fair to point out the works of English scientists who have made a significant contribution to the development of translation studies: these are the works by J. Firth, M. Halliday, P. Newmark, E. Nida et al. [1; 2; 3; 4] Knowledge of the basics of translation theory contributes to the creation of a good platform when considering the particular problems, which, as a rule, are associated with certain types of translation and their specific combinatorics in the process of translation practice. In general, theory of translation studies the forms and the methods of conveying the semantic content of the original text and its full functional and stylistic correspondence in translation while maintaining its dialectical unity.

At present, we can state an ever-increasing tendency to search for and establish the patterns of translation and interlingual relationships, the broad generalization of data, the active development of the linguistic aspect of the problem, the enlarged interest in the very concept of the translation process and the construction of its models and schemes. When studying the ratio of source and translated texts, the schematization and the modeling of the translation process is allowed. Establishing the objective possibilities of translation, the use of its various means and techniques can serve as the key to the understanding of translation itself.

Any translation should be started with a philological analysis of the text and be finished with literary creativity, taking into account the semantic, ideological diversity of the text and the finest stylistic nuances. It is important to remember that the principle of translatability, which has developed in the theory of translation, corresponds to the principle of comparability.

From a functional point of view, a comparison of different parts of a literary text can show that, along with large stylistic differences in the form, there are many similar features that characterize the style of speech and the individual author's style. The uniformity of the expressed content, the correlation with the norms of language and the unity of stylistic functions can serve as a common platform.

The range of different types of activities covered by the concept of "translation" is very wide (journalism, prose, poetry, scientific books, business papers, newspaper information, etc.). The researchers, as a rule, either focus on the analysis of the compatibility of the translation with the original text, or are mainly engaged in modeling the translation process in different linguistic and non-linguistic conditions. There is the dominant view that the purpose of translation is to familiarize the reader (or listener) with the exact equivalent of the text (or the content of oral speech) expressed by means of the target language.

In translation practice, it is important to choose such a form of expression of the thought of the original, which can convey the distinctness of the expression of this thought in the original text. Such an approach requires that the translation comply with the norms of the language into which the translation is made; consequently, the content of the translated text is directly connected with the forms of the language in which it was created.

The translation practice helps to provide the ways of limitless communication between the people of different languages, being an effective platform for building the trust and the mutual understanding. The study of theory of translation helps to reveal the general linguistic patterns of the translation process, to establish the functional basis for the interaction of different languages, to show the regularity of the used translation equivalents (their private or general nature) and their

equivalence, to clarify the stages of translation itself.

REFERENCES:

1. Firth J. R. Linguistic Analysis and Translation. The Hague, 1956.
2. Halliday M. A. K. Comparison and Translation. In: M. A. K. Halliday, A. McIntosh, P. Strevens. The Linguistic Sciences and Language Teaching. London, 1964.
3. Newmark P. Approaches to Translation. Oxford, 1981.
4. Nida E. Theories of Translation. In.: TTR, Volume IV, Number I, 1st. Semester 1991. Pp.19-32.

Олена Панченко,

доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри
перекладу та лінгвістичної підготовки іноземців,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

ЧАРЛЬЗ ЧИ КАРЛ – ДО ПИТАННЯ ПРО ПЕРЕКЛАД ВЛАСНИХ ІМЕН

Власне ім'я людини вважається найприємнішим звуком, який ця людина може почути. Це має завжди пам'ятати перекладач і бути вкрай обережним, коли йдеться про переклад або звернення до людини. Українське мовознавство має давню історію та великий досвід перекладу власних імен. Дослідженню ономастики присвячували свої праці багато лінгвістів, серед яких Д. Єрмолович, І. Корунець, Л. Белей, В. Калінкін, М. Мельник, Г. Гудманян та інші. Можна стверджувати, що першим українським ономастом був Нестор-літописець, який в “Повісті минулих літ” розглядав етимологію назви столиці Русі – Києва і у зв'язку з цим згадав легенду про Кия, Щека, Хорива та їх сестру Либідь. Протягом сторіч виникали українські словники “Лексис с толкованієм словенских мов просто” (середина XVI ст.), “Лексис” Лаврентія Зизанія (1596), “Лексикон латинский” Стефанія Славинецького, де початковою

мовою була латина, однак у перекладеній частині, крім церковнослов'янських термінів, вживаються й українські слова (середина XVII ст.). В 1627 р. в Києві Памва Беринда видав "Лексикон словеноросский и имен толкование", в якому спробував з'ясувати походження й етимологію імен людей.

В XIX ст. наука про власні імена увійшла в коло досліджень лінгвістики. Протягом довгого часу українська ономастика та українське перекладознавство розвивалися в межах радянського мовознавства. І ось, несподівано, перед нами постало політично-лінгвістичне питання – як називати нового короля Об'єднаного Королівства – Карл III чи Чарльз III.

Наразі можна стверджувати, що склалося дві точки зору, які мають своїх прибічників. Багато ЗМІ називають його Карлом, а українська Вікіпедія дає два варіанти, виокремлюючи все ж Чарльза.

Англійською мовою, звісно, ім'я нового британського монарха не змінилося – Charles. Однак в українській мові затвердилася норма перекладу імен іноземних правлячих монархів, тому Елізабет II прийнято називати Єлизаветою, Джорджа V – Георгом, а Джеймса I – Яковом. Підтверджуючи це, журналіст Дмитро Лиховій наводить правило, викладене у підручнику "Теорія і практика перекладу": "Власні назви титулованих осіб (царі, королі, принци тощо) з англійської перекладаються". Професор О. Пономарів свого часу писав: "Королева Великої Британії – Єлизавета II (Елізабет II) також не дуже своя, але ж здавна прийнято саме імена монархів перекладати".

У більшості слов'янських мов також використовується не англійська форма імені Чарльз, а варіант імені Карл тільки на свій манір – словацькою та польською Карол, хорватською Карло, чеською – Карел. Але болгарською – Чарлз. Також в Іспанії Чарльза називатимуть Карлос, у Франції – Шарль, а в Італії – Карло.

За його словами, саме тому ми вживаємо "король Англії Яків II, але Джеймс Бонд. Королі Англії Генріх III, Генріх VII і т.д., а всі інші – Генрі... Королі Франції – Генріхи й Людовики, а "прості смертні" – Анрі й Луї... А Пап

Римських ми називаємо Павло, Іван Павло, Франциск, а не Пол чи Павел, Джованні, Франческо чи Франсіско".

Уповноважений із захисту державної мови Т. Кремень зазначив, що в такому випадку спрацьовує усталена традиція: "У французькій буде звучати по-своєму, в німецькій по-своєму, але в українській традиції історично склалось так, що він буде називатись Карл III".

З іншого боку, інші учасники мовної дискусії висловлюють думку, що германізувати імена – не Вільям, а Вільгельм, не Чарльз, а Карл – традиція російських істориків з німецькою освітою. Тому варто від такої традиції відмовитись. "За відсутності української традиції перекладу імен, ми калькували російську, наслідувану СРСР, – вважає народний депутат В. Ар'єв. Але, якщо ми відриваємось від "руського міра", то давайте вже в усьому. Мова є живою і зміни відбуваються, особливо під час історичних подій. Треба мати власні правила замість копійованих. А філологи не стільки керують мовою, скільки фіксують природні зміни розвитку".

Мова далеко не завжди піддається логіці, тому догматизм в мові з посиланням на підручники 20-річної давнини не завжди доречний. Якщо, як пише підручник, "власні назви титулованих осіб перекладаються", то чому ми називали принца Чарльзом? "Принц" – це титул. Вчора Чарльз змінив титул, а не ім'я. В українців, як давніх і переконаних республіканців, нема власної традиції передачі королівських імен. То чому б її не почати виробляти зараз?", – вважає телеведучий В. Карп'як.

Форму "Чарльз III" перейняла й українська служба BBC. Так само вважає докторка філологічних наук, професорка, провідна наукова співробітниця Інституту української мови С. Соколова: "Англійською мовою ім'я [британського монарха] звучить як Чарльз. Раніше українці традиційно використовували для імен англійських королів імена Карл I, Карл II. Думаю, що за новим правописом (нашим) краще все ж говорити Чарльз. Карл – вплив російської мови".

Очевидно, головним критерієм вибору перекладу є рішення українського

міністерства закордонних справ, яке повідомило, що офіційним повним ім'ям нового монарха Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії є Чарльз III. Про це йдеться у відповіді МЗС на інформаційний запит. *"У зв'язку зі сходженням на престол Його Королівська Величність Принц Уельський Чарльз Філіп Артур Георг Віндзор, спадкоємець трону Сполученого Королівства та 15 інших територій країн Співдружності взяв ім'я Чарльз III (Charles III)».*

Ганна Проніна,

кандидат філологічних наук, доцент
кафедри перекладу та іноземних мов,
Інститут промислових та бізнес технологій УДУНТ

Олена Абрамова,

кандидат філологічних наук, доцент
кафедри перекладу та іноземних мов,
Інститут промислових та бізнес технологій УДУНТ

ДО ПРОБЛЕМИ СИНТАКСИЧНОЇ БУДОВИ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ЗАГАДКИ

Дослідження синтаксичної структури української народної загадки як невід'ємного складника паремійного фонду є важливим напрямом філологічних досліджень.

Односкладні речення як вияв описової частини загадки загалом не характеризуються частотним виявом, проте мають розгалужену класифікацію за синтаксичною будовою.

Отже, описова частина загадки традиційно може бути виражена:

а) узагальнено-особовими реченнями: *Без чого хліба не спечеш? (Без шкуринки); Чим найдалі вержеш? (Думкою); Чого до стіни не приставиш? (Дорога); Коли не розіб'єш вікна каменем завбільшки з голову? (Коли камінь*

такий, як голова в комара); З ким найчастіше цілуєшся? (З кухлем); В які ворота не заб'єш гола? (В Карські Ворота);

б) неозначено-особовими реченнями: У тісній хатині плетуть бабуся хустину (Бджоли у вулику); Нащо жито сіють? (Бо не можна садити); Яку фа-соль не їдять? (Нотну); Від чого дерево рубають? (Від кореня); На чому їдуть без сидельця? (На човні); До нового року закопали келих меду (Озимина);

в) безособовими реченнями:

1) головний член яких виражений предикативним словом: Такої пражі нема в продажі (Павутина); У чого кінця нема? (У лічби);

2) головний член яких виражений предикативною формою на -но, -то: Під плотом накрито лопотом (Буряк); По білому полю чорним маком сіяно (Письмо);

г) означено-особовими реченнями: Стою на даху всіх димарів вище (Антенa); Двома вузликами все поле засію (Очі);

г) інфінітивними реченнями: Як написати в трьох клітинках «мерзла вода»? (Лід); Як написати в чотирьох клітинках «м'ясо без кісток»? (Язик);

д) безособово-інфінітивними реченнями: Коли можна воду в решеті носити? (Коли замерзне); Якою косою не можна косити? (Дівочою); На яке питання не можна дати стверджувальної відповіді? (На питання «Чи спиши?»).

Двоскладні речення (прості і ускладнені) містять більш детальну характеристику метафорично зашифрованої відгадки, пор.: Сидить півень над водою з червоною головою (Калина); В лісі на горісі червона плахта висить (Калина); Поверх лісу огонь горить (Горобина).

У структурі української загадки зафіксовано такі семантико-синтаксичні моделі ускладнення двоскладного речення:

а) речення з відокремленими обставинами: Хатня корова, поїдаючи дрова, весь дім зігрива (Груба); Впала стрічка через річку, поєднавши два береги (Міст);

б) речення з уточнювальними обставинами: 1) місця: *Ой за лісом, за пралісом золоті батоги висять (Проміння сонця); Під вудинням, під хворостом сидить курочка з хвостом (Гарбузи); На калинці, на билинці ясна розжа висить (Калина); За лісом, за пралісом червоні чоботи висять (Калина); Бідному Савці нема доли ні на печі, ні на лавці (Засць);* 2) способу дії: *Ревнув віл на сто гір, за сто річок, за сто пічок, за сто миль (Грім);* 3) часу: *Чорна циганка цовечора, щоранку червонці лічить (Кочерга і жар);*

в) речення з порівняльною обставиною часу: *В нас зимою білим цвітом сад зацвів, неначе літом (Іній);*

г) речення з однорідними підметами, що складають структуру незамкненого ряду: *Дванадцять орлів, п'ятдесят дві галки і триста шістдесят шість шпаків в одно яйце залізли (Рік);*

г) речення з однорідними означеннями: *Маленький, сивенький клюконос цілу зиму свище (Цвіркун);*

д) речення з однорідними додатками: *Без рук, без сокири будуються квартири (Гнізда); Без крил, без ніг білі мухи літають (Сніг).*

Таким чином, українська народна загадка як текст становить постійний інтерес до дослідження з погляду організації її мовної та зокрема синтаксичної структури.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Українські народні загадки / Упор. М. Шестопад. К.: Видавництво Академії Наук Української РСР, 1963. 342 с.

Олена Цветасва,

кандидат наук із соціальних комунікацій,
доцент кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Діана Бірюкова,

кандидат філологічних наук, доцент,
в.о. завідувача кафедри іноземної філології, перекладу та професійної мовної
підготовки, Університет митної справи та фінансів

ЛЕКСЕМА «MAN» ТА ЇЇ ГЕНДЕРНО-НЕЙТРАЛЬНІ АНАЛОГИ

Нині фемінізм займає стійке становище у соціальному й культурному просторі розвинених англосовітних країн, тому відданість ідеям гендерної рівності сприймається як звичайне явище у соціумі. У зв'язку з цим у англосовітному дискурсі спостерігається тенденція до зниження вживання гендерно маркованих одиниць.

Англійська мова значно змінилася протягом недавнього часу. Сучасна англосовітна більшість вже не сприймає те, що слово «man» є синонімом «person», тому чітко спілкування вимагає від медіа більшої точності. Тобто, використання гендерно-нейтральної мови стало стандартною практикою як у журналістиці, так і в академічній літературі.

Вирішення гендерних питань у будь-яких текстах може бути складним завданням, особливо тому, що немає (і, можливо, ніколи не буде) універсально узгодженого набору конкретних вказівок, на основі яких можна приймати рішення. Але є кілька різних стратегій, які можливо комбінувати та поєднувати за потреби.

У сучасній англійській мові лексема man не вважається універсальною і практично втратила своє гіперонімічне значення, тому спостерігається обмеженість у використанні слів, що містять цю лексему при референції до жінок.

«Man» і слова, що закінчуються на «-man» є найбільш часто вживаними іменниками роду в англійській мові. Ці слова легко помітити та замінити більш нейтральною мовою, навіть у контекстах, де багато читачів настійно очікують гендерного іменника.

Нижче наведено список іменників родового походження та деякі альтернативи.

Gendered noun	Gender-neutral noun
Man	person, individual
Mankind	people, human beings, humanity
Freshman	first-year student
man-made	machine-made, synthetic, artificial
the common man	the average person
Chairman	chair, chairperson, coordinator, head
Mailman	mail carrier, letter carrier, postal worker
Policeman	police officer
Congressman	legislator, congressional representative

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Tips-and-tools. Gender inclusive language. URL: <https://writingcenter.unc.edu/tips-and-tools/gender-inclusive-language/>

Олена Цветасва,
кандидат наук із соціальних комунікацій,
доцент кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Наталія Нечай
старший викладач кафедри іноземних мов
НТУ "Дніпровська політехніка"

ВИКОРИСТАННЯ ДІЄСЛІВ У КОНСТРУЮВАННІ МАСКУЛІННОСТІ ТА ФЕМІННОСТІ У ДИСКУРСІ АНГЛОМОВНОГО ГЛЯНСОВОГО ЖУРНАЛУ COSMO

У дискурсивному конструюванні маскулінності/фемінності у глянсових журналах нахшталт *COSMO* важливе функціональне значення мають дієслова.

Велика кількість імперативних форм дієслів, маркерів необхідності та інших модальних значень свідчить про активне використання інструктивного та переконливого (аргументативного) типів викладу, що пов'язано з волюнтативною (призовно-спонукальною), персуазивною (статусно-рольовою), комунікативною функціями мови.

Використання імперативної форми дієслова 2-ї особи однини скорочує дистанцію між автором тексту та адресатом, досягаючи оптимального комунікативного впливу: *There's nothing like the comfort of your favorite stretchy, medium-wash jeans. Elevate your staple blues with a sleek black bodysuit and heeled boots for the occasion.* (Cosmo, September 2022).

У процесі дискурсивного конструювання маскулінності і фемінності волюнтативну функцію мови забезпечують різні види допоміжних і зв'язувальних модальних дієслів (to be, to seem, to look), які як дієслівна частина складового іменного присудка виражають логіко-граматичні зв'язки між суб'єктом і його ознаками: *Girls sometimes do the thing where we pick the same*

person over and over again – they look and seem somehow different, but deep down, they're the same (Cosmo, February 2015).

Персуазивну функцію мови забезпечують каузативні дієслова, які позначають вплив на особу або предмет для досягнення бажаного результату (to make, to get, induce, to compel, to persuade) і підпорядковують собі складне доповнення – вторинно-предикативну структуру, що складається з його дії, вираженого неособистою формою дієслова: *A friend is like a good bra: hard to find, comfortable, supportive, and makes you look better* (Cosmo, July 2015).

В інструктивних текстах англomовних видань переважають волітивні дієслова (волевиявлення) в модальному значенні (to recommend, to insist, to warn, to suggest і т.п.), що індукують вживання в об'єктному додатковому реченні умовного способу: *But during the next month, we'd also boldly suggest (that) you make the time to catch up with a mate you haven't seen lately* (Cosmo, September 2015).

У дискурсі британських медіа поширені фазові дієслова, що позначають якусь фазу дії або процесу (to begin, to start, to become, to continue, to finish) та інтенціональні дієслова, що виражають намір (to plan, to intend, to be going to). У комбінації з інфінітивом вони формують складову іменну або дієслівну аспектну присудок: *There's no better time to begin to be yourself than this very moment* (Cosmo, July 2015).

REFERENCES:

1. URL: <https://www.cosmopolitan.com/style-beauty/fashion/g8245557/thanksgiving-outfits/>
2. URL: <https://www.cosmopolitan.com/entertainment/a41113/nicki-minaj-july-2015/>
3. URL: <https://www.cosmopolitan.com/entertainment/news/a44051/demi-lovato-september-2015/>

Natalia Bondarchuk,

Doctor of science in public administration of the Department of Management,
Public Management and Administration, Dnipro State University of Agriculture and
Economy

Oksana Bovkunova,

The lecturer at the Department of English Language
for Non-Philological Specialties, Oles Honchar Dnipro National University

***STEPS TOWARDS THE CREATION OF A SOFTWARE TRAINING MODULE
AIMED AT DEVELOPING THE SKILLS OF MULTI-ASPECT ACTIVITIES OF
TRANSLATORS***

In the conditions of intensive development of international cooperation in various fields of activity and the dynamic development of intercultural communication, a translator in his daily work often has to act simultaneously in several guises, playing the role of a translator, editor, proofreader, appraiser (QA), even a beta tester of translated programs, games , trainings, etc. He must master several related activities (acquire competencies), directly and indirectly related to the profession. They can include both the solution of communicative, legal tasks, and interaction with software environments, as well as operating traditional and completely new financial instruments.

At present, there is an unprecedented demand for the profession of a translator, which forced us to rethink the role, significance and responsibility of a translator in organizing international communication and mutual understanding between people and nations. In this connection, the traditional idea of the profession of translator as the ability to translate only due to good knowledge of a foreign language does not meet modern requirements to the professional activity and personality of a translator. A modern translator is required to correspond not only to his specialty, but also to possess a whole range of additional competencies.

As a result, the currently observed expansion of the scope of translation activities, the increasing complexity and diversification of the requirements for the

translation process and its result have revealed the multidimensional nature of translation activities and the need for the labor market to train translators who are able to successfully adapt and function in a multidimensional environment. The issue of preparing future specialists for professional activities in accordance with the current requirements of the labor market, which will constantly change and develop, requires training in new operations and actions, taking into account completely new aspects of labor activity. Moreover, such an expansion of competencies is also in demand in the training of specialists in many other areas.

The quality of higher professional education, taking into account multi-aspect activities, depends on the solution of the main contradiction between fundamental and special, between narrow-profile and broad-profile training. In this regard, in our opinion, the solution to the issue of preparing future specialists for multi-aspect activities should be sought in the context of formation of key competencies that are widely developed in foreign pedagogy and psychology, and at the same time received sufficient scientific coverage in domestic science.

Thus, the Council of Europe has identified five key competencies that “young Europeans should be equipped with”: political and social competences; competences related to life in a multicultural society; competences related to the oral and written communication; competences associated with the increase in the informatization of society; competences related to the ability to learn throughout life.

We consider it necessary to supplement this list of future specialists with legal knowledge and the ability to operate with modern financial instruments.

To form a science-based, adequate system and methodology for teaching additional competences to students at a university, we offer the following general approach:

1. Conduct an analysis and fixation of the options for the professional activity of a translator. The number of options selected depends on the purpose of training, the demands of the labor market and the professional capabilities of the university to attract teachers to other aspects of activity.

2. Basing on the description of activity options for each option, simulate situational algorithms (scenario) for the application of relevant professional skills (competences) and behavioral reactions of trainees.

3. To bring the level of activity of the trainee in the model to high saturation according to the principle “all skills were required in one day”. Provide in the model the imposition of a different "social background" – the environment of the activities of the student, immersed in the model.

4. Develop a software environment based on a situational algorithm with a simple interface. It is proposed to imitate communication with people, as well as to imitate communication through modern means of communication.

5. Divide the full course of immersion into the model into available time intervals (series) with a small information overlap (in the previous series).

At the moment, to the level of the model, we are working on one of the options for the future activity of trainees – «Freelancer». Situations are taken into account and ranked to saturate the model and write a scenario.

Situations should include the freelancer’s readiness to work not only on holidays and weekends or even without holidays and weekends, but also often the need to be in touch with customers almost around the clock (always on SMS notification and notification of new letters received by e-mail), especially when it comes to cooperation with customers working in other time zones and working on the basis of FCFS - first come, first served.

The scenario should include situations in which there are the following aspects:

- 1) email correspondence;
- 2) calls;
- 3) personal communication;
- 4) discussion of order parameters and compliance with deadlines;
- 5) conclusion of an agreement;
- 6) the complexity of long-term and short-term planning;
- 7) choice of software translation environment;

8) the unpredictability of the workload, the possibility of an unexpected expansion of the work order;

9) variability of requirements and types of tasks performed for different customers;

10) time management;

11) maintaining statistics;

12) use of the system of discounts at the request of the client;

13) choice of the type of payment;

14) the presence of interference – informational and cultural;

15) the imposition of orders, "hands on work" at work, ways to reduce costs in case of refusal of an order.

This work should end with the completion of the list of aspects and the creation of a specific rich scenario for the Freelancer activity model. Due to the fact that such a practical training system is created from scratch from theoretical calculations to practice, we will have the opportunity to change and adapt the content of the final software product to the current requirements of the labor market. The finished software product can also be used for distance learning.

Therefore, in the process of training specialists, the teacher of a foreign language is faced with the following task: to teach a foreign language in relation to various specialties, taking into account all the features associated with the content of the studied disciplines and the specifics of future activities.

REFERENCES:

1. Bassnett Susan. Culture and Translation. Piotr Kuhlczak & Karin Littau (eds). *A Companion to Translation Studies*. Clevedon: Multilingual Matters, 2007. P. 13-23.
2. Bühlig, K., House, J. & Thijse, J.D. ten. *Translatory Action and Intercultural Communication*. Manchester: St. Jerome Publishing, 2009. 188 p.
3. Susan Bassnett and André Lefevere. *Translation, History & Culture*. London/New York: Routledge, 1995. 199 p.
4. William B. Gudykunst and Bella Mody. *Handbook of International and Intercultural Communication*. California: Sage Publications, 2002. 500 p.

Tetiana Pryshchepa,

PhD in philology, associate professor, associate professor at the Department of
English Language for Non-Philological Specialities,
Oles Honchar Dnipro National University

THE PROBLEMS OF TRANSLATION IN MEDICAL FIELD

Every type of translation is challenging but medical and healthcare translation is one of the toughest. Medical translation is very demanding and it requires more from the translator. Not only does medical translation connects businesses and customers but also the professionals who work to improve people's health and lives. Medical translation is vital in disseminating not only medical knowledge but new medical discoveries as well. Medical translation is critical in providing healthcare services to minorities and foreigners.

Medical terminology is especially different with varying spelling in the different language variants. It also includes a lot of abbreviations which can differ from language to language. In addition, medical translators can also face considerable challenges in understanding the specifics of medical procedures and know-how.

Medical technology is evolving around the globe. Many medicines and equipment are manufactured in different countries and then exported. Thus, the relevant documentation needs to be translated into a range of target languages (often including English) alongside the language of the manufacturer's home country. The exponential rise in the number of medical concepts and the quantity of research has made medical translation and localization all that more complex and demanding.

In medical translation, a linguist needs to be equally an expert in medical know-how and the target language. Translating medical documents and texts is highly complex due to the many special terms which cannot necessarily be translated directly into the different languages. This field is so unique that even bilingual doctors and nurses are not advised to translate medical texts. Only specialist

professionals can perform this type of translation in such a way as to avoid mistakes, prejudice and common knowledge that can cloud such a translation.

Medical translators undergo intensive training that is both time-consuming and expensive. A regular translator cannot perform medical translation even if they are fluent in the language and know the common phrases and idioms. There have been several reported cases of deaths due to the lack of an appropriate medical interpreter at a number of hospitals around the world. As a result, only a linguist who has undergone intensive training in medical translation should be entrusted with the task.

The translation of medical records is one of the most challenging areas of medical translation. Medical documentation can cover a wide spectrum of fields, from genetics to oncology, and include highly technical terminology. Acronyms and abbreviations, country-specific vocabulary, hand-written notes, and complicated layouts add further difficulty to what is already a very complex task requiring an in-depth knowledge of medicine in two different languages.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Rouleau M. *La terminologie médicale et ses problèmes*. Vol. IV, 2013. P. 143-152.
2. Каптуренко О.В., Саплін Ю.Ю. Визначення міжмовних терміно-логічних відповідників як чинник перекладу медичних текстів. *Держава та регіони*. Сер. Гуманіт. науки. 2019. Вип. 2. С. 80-84.

Катерина Вуколова

кандидат філологічних наук,
доцент кафедри романо-германської філології та перекладу,
Білоцерківський національний аграрний університет

ДІАЛЕКТ КОКНІ: ЛЕКСИЧНА СКЛАДОВА

Кокні є одним з популярних діалектів англійської мови. Проте, ставлення до кокні є найбільш зневажливим серед населення Британії. Дослідник В. Метью зазначає, що кокні був настільки відразливим для вчених, що ніколи

не робилося серйозних спроб вивчити цю вульгарну мову Лондона ні історично, ні в її існуючій формі [4, с. 13]. Wright's English Dialect Dictionary зазначає, Кокні – це характерна промова «найбільшого міста найбільшої імперії, яку знав світ». Але кокні – це такий ізгой, що навіть у філологів немає для нього відповідного слова. Вони відмовляють йому в статусі діалекту і описують його як вульгарну мову, засновану на помилках і нерозумінні [2].

У Walker's Pronouncing Dictionary (1791) існує чітке пояснення кокні: за словами Уокера, у нього «є недолік в тому, що він – найбільше зганьблений своїми особливостями, ніж будь-який інший народ [6]. Основна відмінність між метрополією та провінцією полягає в тому, що освічені люди в Лондоні, як правило, вільні від вад вульгарності; але найбільш освічені люди в провінції, якщо вони постійно там проживають, обов'язково володіють діалектом країни, в якій вони живуть. Звідси випливає, що вульгарна вимова Лондона, хоча і наполовину не така помилкова, як вимова Шотландії, Ірландії чи будь-якої іншої провінції, для людини з правильним смаком у тисячу разів більш образлива і огидна» [4, с. 20].

Як характерне мовлення столиці Англії, кокні, безумовно, є найважливішою з усіх нестандартних форм англійської мови за своїм впливом на загальноприйнятну мову з тих пір, як з'явилася загальноприйнята мова. В. Метью стверджує, що неможливо написати задовільну історію стандартної англійської мови, не розуміючи історії кокні [4, с. 21].

Дж. Блант зазначає, що історія діалекту кокні – це історія місця та народу. Менш обмежена за площею та впливом, ніж зазвичай вважається, мова кокні є корінною для одного міста – Лондона, та обмеженої кількості місць у цьому місті. Симеон Поттер зазначає: «сленг і діалект зустрічаються і змішуються в лондонському кокні, цьому колоритному, спонтанному, мальовничому, дотепному і доброзичливому варіанті англійської мови, на якому говорять не тільки лондонці, але і мільйони інших лондонців, що живуть в межах сорокарядіус в милю від «матері міст» [1, с. 33].

Діалект кокні не завжди був окремою мовою. Свого часу предки кокні становили майже все населення Лондона. Ще в шістнадцятому столітті зафіксовано, що всі жителі Лондона говорили на лондонському діалекті. Іншими словами, «купці та першокласні торговці, адвокати та лікарі, нижчі торговці, мандрівники, візники, вантажники та слуги» – усі, крім «знаті та Джентрі», використовували той варіант мови, що мала стати кокні-діалектом [3, с. 275].

Кокні базується на багатих і колоритних ідіомах. Будь-який інший з англійських діалектів не може зрівнятися з його жаргонною виразністю. Дотепний, з відтінком сатири і сарказму, або наповнений щирим захопленням, вибір слів кокні рідко залишає у його слухачів будь-які сумніви щодо точності вислову [1, с. 35]. Але найбільш цікавим є наявність багатьох одиниць, які відносяться до так званого римованого сленгу [5]. «Римований сленг» не має спеціальної «професійної» замкнутості, він розчинений в лондонському просторіччі (кокні) та виступає на правах жартівливих, образних висловлювань в буденній мові, займаючи наче б то проміжне місце між загальним сленгом та арго. Розглянемо найбільш поширені з них:

А) *Adam and Eve believe* – це один із найвідоміших римованих сленгових термінів, що датуються кінцем XIX століття, як *'Would you Adam and Eve it, he's run off with my skin and blister!'*.

Б) *Andy Pandy shandy* – з'явившись вперше у *Watch With Mother* (1950), лялька Andy Pandy отримала захоплення тисяч дітей дошкільного віку.

В) *Apples and pears stairs* – ця фраза бере свій початок у дев'ятнадцятому столітті, коли власники ринкових кіосків розкладали свої фрукти «пірамідами» або «сходами» з найяскравішими та найкрасивішими яблуками та грушами спереду.

Г) *Baked beans jeans* – джинси спочатку носили ковбої, тому ця рима, датована 1960-ми роками, може бути викликана асоціацією між улюбленим одягом ковбоя та його улюбленою їжею.

Д) *Baker's dozen cousin* – середньовічні англійські пекарі додавали додатковий хліб, продаючи десяток, щоб уникнути штрафу за умови видачі хліба та елю за недостатню міру.

Е) *Band of Hope soap* – the Band of Hope – британське товариство тверезості, створене в Лідсі в 1847 році для інформування дітей про небезпеку вживання алкоголю.

Є) *Beano and Dandy shandy* – гумористичне використання двох дитячих коміксів у римі підкреслює переконання, що Шенді не є напоєм для справжніх чоловіків.

Ж) *Beans on toast post Bear's paw saw Bees and honey money* – вперше занотована у 1892 році, ця фраза, можливо, порівнює працю бджіл і людей: бджоли наполегливо працюють, щоб виробляти мед, і якщо люди наполегливо працюють, вони заробляють гроші.

З) *Benny Hill till, drill* – асоціація з 'till' особливо підходить до опису комедіанта Benny Hill (1926- 92), який був відомий своєю ошадливістю по відношенню до грошей.

Таким чином, можна зробити висновки про те, що славнозвісний, унікальний римований сленг кокні має власну історію, яка обумовлює специфіку його утворення. Він характеризується значними відмінностями від Received Pronunciation, має віршований варіант жаргону.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Blunt J. Stage Dialects. Dramatic Publishing, 1994. 156 p.
2. Joseph Wright's English Dialect Dictionary. URL: <https://eddonline-proj.uibk.ac.at/edd/termsOfUse.jsp>
3. Mann Th. The Oxford Guide to Library Research. Oxford University Press, 1998. 316 p.
4. Matthews W. Cockney Past and Present: A Short History of the Dialect of London. Routledge, 26 июн. 2015. 510 p.
5. Müller K. The Spread of Cockney Throughout the English Speaking World. GRIN Verlag, 2007. 40 p.

6. Walker J. A Critical Pronouncing Dictionary. URL: <https://www.bl.uk/collection-items/john-walkers-a-critical-pronouncing-dictionary>

Iryna Suima,

PhD in philology, associate professor, associate professor at the Department of translation and linguistic training of foreigners,
Oles Honchar Dnipro national university

LEGAL TERMINOLOGY: CLASSIFICATION AND TRANSLATION

Legal terminology occupies a special place among other terminological systems of the language. Serving the field of law, it contains terminological units that are verbal designations of legal concepts. In a broad sense, legal terminology is a layer of vocabulary that serves jurisprudence, related to jurisprudence as a science and as a field of professional activity.

The concept of legal term is stable and commonly used, but different scientists interpret this concept in different ways. A legal term is considered as a unit of language that expresses a specific concept that belongs to the theory and practice of jurisprudence, characterizes and identifies it [1, p. 86].

A legal term is a word (or word combination) that is uniformly used in the field of legal relations, defines a legal concept and is characterized by a given monosemic (that is, strict content definition, ambiguity), functional stability [2, p. 137].

A legal term is a word or word combination that correlates with the concept and subject of the legal professional sphere and, on the basis of this correlation, enters the legal terminology system as its integral element [3].

Thus, the notion of legal term should be understood as a word or phrase that expresses a concept from the legal sphere of social life and has a definition in legal literature (legislative acts, legal dictionaries, scientific and legal works).

The main features of legal terms are conceptual and terminological unity, i.e. semantic unambiguity (unambiguity of term and concept) and conceptual unambiguity (correspondence of the meaning of term and concept), definiteness, systematicity, accuracy, conciseness, emotional and expressive neutrality, absence of connotative meanings, its meaning is not should depend on the context, formality, normativity, linguistic correctness, standardization, ability to form words. Legal terms must be generally recognized, that is, generally used, have an established character, and retain their special meaning in each new legal document.

If these requirements for legal terminology are violated, it can lead to a misinterpretation of the content of the text of the legal document, which in the field of criminal justice can affect, in particular, the fate of a person.

Regarding the classification of legal terms, it should be noted that there are currently no clear, scientifically developed criteria for the classification of legal terms, taking into account their practical significance, therefore any classification is probably incomplete.

Terms of general meaning or commonly used terms are legal terms that are understood by most people and are used both in scientific language and in everyday vocabulary. For example, such terms include: *action, meeting, employee, building*, etc. Of the total number of legal terms, 80% belong to terms of general meaning.

Special technical terms are legal terms that reflect the field of special knowledge: engineering, economics, medicine, or terms that are components of other (non-legal) sciences and industries used in legal science: *budget, traffic rules, benefits, compensation*, etc.

Technical terms are often unavoidable, because the more specialized the law is, the narrower the field of social relations it regulates, and therefore the more technical terms it contains.

Special legal terms are introduced into the language by the legislator and legal doctrine, which contain a special legal meaning and reflect the specifics of state legal phenomena: *complaint, legal relations, incompetence, property division*, etc.

Legal terms can also be classified according to the scope of application: general law, inter-branch and branch terms. Terms that are widespread and used in all areas of law are considered as common law notions, for example: *contract*, *official*, *law-governed state*, etc.

Inter-branch terms are considered to be inherent in several branches of law: *deposit*, *state sovereignty*, *government official*, *estate*, etc.

Branch terminology serves a specific field of law, i.e. it forms a branch terminological field that does not coincide with either general legal or inter-branch terminological fields – wider in terms of content and functionality. As a rule, these are special technical and special legal terms: *property law*, *divorce*, *robbery*, *family law*, etc.

There is also such a classification of legal terms:

- 1) by origin: own and borrowed ones;
- 2) by the degree of specificity: those that require interpretation and are unambiguous;
- 3) by degree of complexity: monosyllabic and polysyllabic.

The vast majority of legal terms are borrowed words, for example, internationalisms that are used in many languages of the world and have one source of origin. Such terms as *archive*, *agent*, *attorney*, *referendum* were borrowed from the Latin language; such terms as *arbitrage*, *passport*, etc. are borrowed from the French language.

Legal terms are different in structure and can be:

- single-component (*state*, *appeal*, *legislation*, etc.);
- two-component (*criminal case*, *Supreme Court*; etc.);
- multi-component, consisting of three or more words (*dereliction of public duty*, *state power bodies*, *appraise estate property*, etc.).

The general aim of the interpreter in the process of translating legal terms is to provide a high-quality, accurate and understandable translation that would contribute to the rationalization of professional communication and mutual understanding of experts in the field of law.

It is important to note that today there are two main types of translation of terminological combinations: literal and descriptive. Literal translation consists in the most complete transfer of the contextual meaning of the elements of the foreign text in units of the language into which the translation is carried out. The descriptive type of translation of terms and terminological combinations is used by translators when there is no dictionary equivalent.

Variant equivalents of military terms can be recorded in special terminological dictionaries (for example, a dictionary of military terms), and then they are called dictionary variants (dictionary equivalents). But translators do not always deal only with dictionary variant counterparts – it happens that dictionaries do not contain some equivalents of an ambiguous word, or dictionary variant counterparts of a certain word are not recorded in dictionaries at all, for example, in the case of the appearance of a new term, the designation of a completely new phenomenon. In this case, the method of descriptive translation can be used.

Therefore, from the point of view of translation practice, it is expedient to distinguish between cases when the variant equivalents of the word are given in the terminological dictionary and when they are partially or completely absent from the dictionaries. In the first case, the translator solves the task of choosing one variant equivalent of the original word equivalent in this context from several given in the dictionary. To do this, the translator must accurately determine the lexical-semantic meaning of the word, and then choose the appropriate variant counterpart from those listed in the dictionary. To achieve an equivalent translation of lexical units in the absence of a dictionary translation counterpart, various translation transformations are used.

The most common and widespread way of translating English terms in the field of law is the usage of calques. It is a method of translating new words (terms), when the counterpart of a simple or (more often) complex word (term) of the source language in the target language is chosen, as a rule, the first counterpart in the dictionary, for example: *car thief* – *викрадач автомобілів*. *accident cause* – *причина нещасного випадку*, *penitentiary* – *виправний, пенітенціарний*, *victim* –

потерпілий, to prosecute – переслідувати в судовому порядку, court decision – судове рішення, criminal personality – злочинна особистість, gang – банда, homicide by negligence – вбивство з необережності, bring the charge – пред'являти обвинувачення, release from custody – звільняти з-під варти, justice – правосуддя [4].

Another common translation transformation used when translating terms in the field of criminal law is descriptive translation or explication. Descriptive translation is a lexical-grammatical transformation in which a lexical unit of the original language is replaced by a word combination that gives an explanation or definition of this unit, i.e. it is the transmission of a word using a common explanation of its meaning: *accrual right – право на стягнення компенсації, official accusation – офіційне звинувачення (у скоєнні злочину) [5].*

Descriptive translation differs from other methods of translation in that in descriptive means of transferring terms, the invariant of translation is the very meaning of the foreign language unit, regardless of the nature of its connection with the external structure of the word.

In other words, descriptive translation consists in conveying the meaning of an English word with the help of a more or less common explanation. This tool can be used both to explain the meaning in the dictionary and to translate terms in a specific text.

However, before using this method of translation, it is necessary to make sure that there is no translation counterpart in the language of translation, so as not to create confusion in the terms in the language of translation.

REFERENCES:

1. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Вінниця: Нова Книга, 2003. 448 с.
2. Коханюк Т.С. Системне тлумачення кримінального закону: монографія. Львів: ЛьвДУВС, 2014. 264 с.
3. Ліпка І.В. Англійська мова для юристів. Вінниця: Нова книга, 2014. 208 с.

4. Oxford Dictionary of Law [Ed. Martin E.A., Law J.; 6th edition]. Oxford: Oxford University Press, 2006. 590 p.
5. Hoboken Wiley. Webster's New World Law Dictionary. Wiley Publishing, Inc. Canada, 2006. 332 p.

**СЕКЦІЯ 4. «АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО У ЗАКЛАДАХ
ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ»**

Олена Бесараб,

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри
англійської мови для нефілологічних спеціальностей, Дніпровський
національний університет імені Олеся Гончара

***КОРИСНІ НОТАТКИ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ НАД
НАУКОВОЮ СТАТЕЮ (ДОСЛІДЖЕННЯМ)***

На початковому етапі роботи над науковим дослідженням (статею, дисертацією) перед науковцем-початківцем зазвичай виникає питання: «з чого починати?». Спробуємо дослідити цей процес у логічній послідовності дій, які необхідно виконати для прогресу у справі наукового пошуку.

Коли тему майбутнього дослідження визначено обрано (зазвичай це робить науковий керівник або під його керівництвом), предмет, мету, методи, контекст, у якому буде проводитись дослідження, потрібно розуміти що саме робити далі. А наступним важливим кроком є підбір необхідної літератури для роботи над обраною темою. Перш за все, потрібно знати, що для наукової роботи (будь-якого обсягу) авторитетними, тобто такими, посилення на які є вартими уваги, науково легітимними, науково підтвердженими та визнаними, є лише статті, видані у фахових (категорії А, Б, В) наукових виданнях; видання, що входять до науково метричних баз Scopus, WoS; монографії, збірники матеріалів наукових конференцій[1]. Підручники не застосовуються у якості матеріалу для наукових досліджень. Публіцистичні матеріали також не є базовим авторитетним джерелом наукової думки, але можуть використовуватися у якості додаткових джерел, з яких береться інша інформація для розширення інформаційного поля.

Важливим також є правильний підбір наукових джерел для майбутнього дослідження за тематичним аспектом. Науковцю-початківцю варто звернутися до спеціаліста (наприклад, співробітника бібліотеки ДНУ імені Олеса Гончара) за допомогою по підборі, складанню переліку існуючої наукової літератури за відповідною тематикою. Коли цей перелік складено, можна йти шукати вже конкретні джерела в оффлайн чи он-лайн варіантах бібліотек, на пошукових сервісах. Паперовий варіант наукових джерел можна знайти за допомогою каталогів бібліотеки (у яких, зазвичай вписані лише ті видання, які є в наявності у цій бібліотеці). Електронні джерела можна знайти за посиланнями, які подекуди пропонуються у переліку підібраних джерел. Крім того їх можна самостійно підібрати за автором чи назвою роботи або тематикою за допомогою будь-якої пошукової системи. Google на допомогу!

Після отримання доступу до джерел за відповідною тематикою або близькою до теми дослідження, що виконується, молодий науковець зіштовхується з наступним випробуванням його науково-аналітичного потенціалу – вивченням, систематизацією джерел та аналізом інформації з них. Для успішного подолання всіх складнощів цього етапу рекомендується розподілити, систематизувати весь обсяг джерел за аспектами, які там вивчаються, за підходами, за хронологією. Іншомовні джерела (закордонних авторів) вивчаємо окремо, також за відповідними аспектами.

Для полегшення і пришвидшення процесу огляду літератури рекомендується не читати повністю всі тексти, а, перш за все, прочитати анотації до джерел та вибрати ті джерела, які відповідають тематиці вашого дослідження. Далі необхідно ознайомитися з повним змістом обраних джерел, звертаючи увагу на ті частини тексту, які корелюють з потрібною вам тематикою. Знайшовши в них важливі для вашого дослідження ідеї, думки, висновки, терміни, дискусійні питання важливо занотувати їх уважно фіксуючи всю інформацію щодо джерела, кожної окремої думки, правильно записуючи цитати (із зазначенням сторінки з відповідного джерела) тощо.

Дослідивши зібрані матеріали по кожному аспекту, законспектувавши основні ідеї, підходи, погляди авторів щодо вашого або близького до вашого предмету й об'єкту дослідження, в результаті отримуємо аналіз стану вивченості обраної для дослідження проблеми на сучасному етапі розвитку відповідного напрямку науки. Більш детально саму методика аналізу наявних джерел, систематизації аспектів, думок, теорій та створення огляду літератури за тематикою наукового дослідження описано нами у раніше опублікованій статті «Main rules of writing a literature review for your future thesis» та розглянуто іншими авторами [2, 3.]. Аналізуючи ж наявні роботи необхідно визначити основні ідеї, запропоновані попередніми дослідниками, прояснити власну точку зору щодо їх думок та теорій, знайти суперечності та спробувати їх з'ясувати або визначити власні думки стосовно предмету дослідження.

Беручи до уваги все вищезазначене, важливо пам'ятати, що головною метою такого багатоаспектного аналізу раніше представлених наукових доробків є визначення того власного напрямку, аспекту, ідеї, теорії, припущення, яке буде розкриватися, досліджуватися, доводитися та заняття тієї власної ніші у відповідному напрямку наукових досліджень.

БІБЛОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Bailey St. Academic writing. A Handbook for International students. Routledge: Taylor and Francis Group. London and New York, 2011. 3rd edition. 290 p.
2. Main rules of writing a literature review for your future thesis. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія»* № 38/2019. С. 10- 15.
3. Theuns G. Kotze. Guidelines on writing a first quantitative academic article. University of Pretoria, 2007. 2nd ed. 87 p.

Олена Знанецька,

кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови для
нефілологічних спеціальностей,

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара,

Олександра Бардась,

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов,

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»

АКАДЕМІЧНА ГРАМОТНІСТЬ В УНІВЕРСИТЕТАХ СВІТУ ТА УКРАЇНИ

Академічна грамотність є актуальним питанням вищої освіти сьогодні, оскільки саме вміння думати, критично оцінювати, узагальнювати, зіставляти, правильно формулювати і висловлювати думку лежать в основі успішного навчання, а отже, і всієї подальшої кар'єри фахівця. Компетенції, що становлять академічну грамотність, перевіряються під час вступу за допомогою тестів. Тести на академічну грамотність складаються в різних країнах не лише абітурієнтами, а й уже зарахованими на перший курс студентами. Ця система застосовується в університетах Великобританії, де, в залежності від рівня академічної грамотності, студенту може бути запропоновано обов'язкове відвідування відповідних курсів, вибірково або ж у повному обсязі.

Так, у США під час вступу до більшості вищих навчальних закладів абітурієнти складають стандартизований тест на рівень здатності до навчання в університеті – Scholastic Aptitude Test (SAT). Цей тест перевіряє рівень академічної грамотності за трьома класичними показниками: академічне письмо, академічне читання й математика. Цей же тест використовується також для призначення стипендій. Тест проводиться єдиною тестовою службою: the Educational Testing Service (ETS) сім разів на рік. Характерним є те, що у визначенні самого тесту чітко говориться про те, що він призначений для перевірки вербальних й математичних навичок і розроблений він, у першу

чергу, для перевірки того, наскільки добре абітурієнт вміє читати і думати.

У ПАР блискуче розроблений з точки зору перевірки навичок логічного, критичного й аналітичного мислення тест (TALL) можна здавати як англійською, так і на африкаанс. У тесті перевіряються такі вміння, як: володіння академічною (загальнонауковою) лексикою, розуміння метафор, розуміння складових частин тексту і зв'язків між ними, розуміння різних типів мови і тексту (наукові описи, інструкції, таблиці, докази і т.д.), вміння інтерпретувати графічну інформацію і розуміти діаграми, вміння відрізнити основну ідею від другорядних деталей, причину від наслідків, а факт від думки, вміння оцінити значення зрозумілого на більш загальному і високому рівні тощо.

В університетах Великобританії і США, де навчається багато іноземних студентів, а навчання ведеться англійською мовою, навчання в обов'язковому порядку починається з вступного курсу (Pre-Sessional), який спрямований на засвоєння першокурсниками академічних навичок на базі мовних центрів (language centers). Таким чином, фахівцями з розвитку академічних навичок в системі вищої освіти є, в основному, спеціально підготовлені фахівці з мови для спеціальних і академічних цілей.

Результати навчання академічній грамотності оцінюються як в рамках дисциплін, так і під час складання міжнародних тестів з академічного письма, а саме: TWE – Test of Written English, США, та IELTS, Academic Writing Module, Великобританія.

Компетентність фахівця XXI століття обумовлюється академічною, і, перш за все, письмовою формою грамотності, яка є основою комунікації в нашому столітті: «У нашому суспільстві Епохи Інформації – XXI століття – знання стає головним капіталом, а здатність критично мислити – основою демократичної взаємодії» [2].

Базовим елементом академічної грамотності та компетенцією, що потребує максимальної уваги, виступає академічне письмо (Academic Writing).

В університетах України зазначена компетенція до недавнього часу не

була зазначена в ОКХ і ОПП, тому, як правило, присутня у програмі лише у частині за вибором ЗВО, чи вибором студента. Незважаючи на те, що за новою нормативною базою, академічне письмо почало торувати собі шлях до магістерських програм підготовки, жодних національних стандартів та традицій наразі немає.

Концепція академічного письма має дві нерозривно пов'язані сторони:

- 1) вміння породжувати власні оригінальні думки та обґрунтовувати їх за допомогою логіки й аргументації;
- 2) вміння структурувати письмову роботу (на будь-яку тему, різними стилями) як єдине ціле, правильно оформлюючи і систематизуючи як гіпотетичний, так і фактичний матеріал.

Незалежно від компетентності педагогів та так званої «профільності підготовки» з цим у випускників шкіл маються певні проблеми. Невміння й навіть острах вираження власних ідей є прямим наслідком традиційної орієнтації школи на авторитарність, заучування і запам'ятовування, а також на відсутність міжпредметних зв'язків і «немовний» (з точки зору грамотності викладу в усній або письмовій формі) характер оцінки знань з більшості предметів. Як же відбувається у нас розвиток письма? Уроки мови, обмежені нескінченними вправами на орфографію і пунктуацію і відірвані від інших предметів, міцно пов'язані тільки з одним з них – літературою. Це пояснюється традиційним уявленням про те, що уроки літератури, нібито, покликані сприяти розвитку другого опорного критерію грамотності – вміння читати, тому доцільно цим двом дисциплінам крокувати поруч.

Постає таке питання: як зробити так, щоб наші випускники виходили зі школи дійсно грамотними людьми, які вміють працювати з потоками інформації? Спробуємо відповісти на ці питання, виходячи з вимог академічної грамотності.

Перш за все, нам потрібна мовна грамотність (читання і письмо), що супроводжує інші види грамотності, такі як математична, природничо-наукова і

соціально-культурна. Безумовно, мову необхідно зробити істинно письмовим предметом, що розвиває активну, функціональну сторону письма, а перевірка мовної, письмової грамотності повинна відокремитися від художньої літератури і увійти складовою частиною до програм інших предметів.

Грамотні, тобто структуровані, словесно, синтаксично і текстуально організовані роботи можуть і повинні писатися з будь-якого предмету. Саме такий вид письма є реальною підготовкою до майбутньої професійної діяльності.

Мова – це не знання, а інструмент знання, без якого не є можливим ні розуміння, ні продукування ніяких знань; відповідно, мовні вміння в комплексі представляють свого роду «метакомпетенцію».

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Лютий Т.В., Денисова О.С. Академічне письмо та оприлюднення наукових результатів. Навч. посібник. Суми, 2019. 186 с.
2. Cummins J., Brown K., Sayers D. Literacy, Technology, and Diversity: Teaching for Success in Changing Times. Boston, MA: Pearson, 2007. 280 p.

Олена Цветасва,

кандидат наук із соціальних комунікацій,
доцент кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Чой Кванг Сун,

д.філос.н., кандидат наук з теології, кандидат богословських наук,
професор кафедри іноземної філології, перекладу та професійної мовної
підготовки, Університет митної справи та фінансів; член Європейської асоціації
з викладання корейської мови (EAKLE); організатор проекту KCD (Korean
Culture Days – Дні корейської культури)

Бе Джі Йон,

доцент кафедри іноземної філології, перекладу та професійної мовної
підготовки, Університет митної справи та фінансів; викладач корейської мови
та культури, офіційно зареєстрований у Посольстві Республіки Корея;
координатор проекту KCD (Korean Culture Days – Дні корейської культури)

ТЕНДЕНЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК «ЄДИНОЇ МОВИ» ГЛОБАЛЬНОГО АКАДЕМІЧНОГО ДИСКУРСУ

Отримуючи вищу освіту, студент повинен опанувати мову академічної спільноти, навчитися розуміти і інтерпретувати почуте, читати наукові тексти, правильно говорити, і, що найскладніше, писати. Зі свого боку, при всьому демократичному партнерстві відносин зі студентами, викладач університету, будучи апріорі вченим і представником цієї спільноти, діє як свідомо обізнана особа, допомагаючи читачам-початківцям осягати цінності, ідеології та практики, які допоможуть їм навчитися інтерпретувати і використовувати академічне знання так, як схвалює академічне співтовариство. Іншими словами, вчитися читати і писати наукові тексти означає освоєння на практиці мови міжнародних наукових досліджень, а не мови будь-якої окремої національної культури.

Домінуюча роль англійської мови в науковій комунікації та, як наслідок, в освітніх програмах великих університетів неангломовних країн з'явилася в останні роки предметом запеклих міжнародних дебатів. Перш за все, ця роль визначається не тільки і не стільки історично сформованою традицією, скільки тим, що риторичні і публікаційні конвенції розроблялися в англомовних країнах Заходу. Сьогодні англійською мовою проводяться конференції, здійснюється інформаційний обмін, видається основна маса наукової літератури і більшість міжнародних наукових журналів. Крім того, значна частина великих міжнародних видавництв, таких як SAGE, Parsons, Cambridge University Press, базуються в США і Великобританії. У зв'язку з цим слід враховувати, що у формуванні традицій і принципів комунікації англійською мовою ключову роль відіграють його носії, представники англосаксонської культури, чий стиль мислення і уявлення про норми комунікації відрізняються більшою суровістю, лаконічністю і інформативністю, ніж ті ж уявлення в інших культурах [2].

Зрозуміло, існують полімовні видання та європейські журнали, що виходять мовою країн що їх видають, але через поширеність англійської мови як іноземної ці публікації мають значно менше число читачів, вони менше цитуються, і їх рейтинг виявляється нижчим навіть за умови більш високої якості самого дослідження. Цілком природним в цих умовах представляється прагнення неангломовних дослідників публікуватися англійською мовою. Очевидно, що статті національною мовою сильно обмежують поширення нових знань, що, в свою чергу, знижує видимість вкладу тієї чи іншої країни в світову базу наукових даних і цитованість в ній того чи іншого вченого.

У світлі цих міркувань, якщо роль англійської мови як загального мовного коду наукових досліджень не піддається сумніву переважною більшістю учасників наукової комунікації з різних геолінгвістических регіонів, а сама академічний англійська втрачає національну приналежність, то основним завданням стає навчання різномовних вчених риторичним, мовним і публікаційним конвенціям, прийнятим міжнародною спільнотою.

Розраховувати на швидке підвищення рівня володіння англійською мовою в середньостроковій перспективі можна, і воно вже відбувається, причому не за рахунок підвищення якості навчання, а за рахунок використання Інтернету та зі збільшенням туристичної та академічної мобільності. Це не означає, що проблемою викладання англійської мови як іноземної в країні не потрібно займатися. Навпаки, ця проблема має досить просте управлінське рішення: використовувати лише автентичні англомовні джерела видані нещодавно, не використовувати українську мову на заняттях і завершити використання у школи та університеті граматико-перекладацького методу, застарілого ще на початку ХХ ст. Ця проблема, в свою чергу, вирішується підвищенням кваліфікації викладачів з отриманням міжнародних сертифікатів (перш за все, ТКТ, CELTA і DELTA). У програми університетів сьогодні широко впроваджуються програми академічної англійської, однак вони розраховані на студентів з високим рівнем володіння загальною англійською, досягнутим ще до вступу до університету.

Таким чином, прийняття міжнародних риторичних і публікаційних конвенцій українським академічним та науковим співтовариством і впровадження у навчання цих конвенцій на білінгвальній основі допоможе вирішити проблему підвищення якості академічних і наукових текстів в короткостроковій перспективі незалежно від рівня володіння англійською мовою.

БІБЛОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Ігнатенко О.В. Формування міжкультурної комунікативної компетенції в процесі навчання ділової англійської мови Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». 2020.
URL: <http://confesp.fl.kpi.ua/node/1142>
2. Common European Principles for Teacher Competences and Qualifications URL: <https://www.cedefop.europa.eu/en/news/common-european-principles-teacher-competences-and-qualifications>

Еліна Коляда,
кандидат філологічних наук, професор,
завідувач кафедри практики англійської мови,
Волинський національний університет імені Лесі Українки

ВАЖЛИВІСТЬ ОПАНУВАННЯ АКАДЕМІЧНИМ ПИСЬМОМ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

Участь у програмах міжнародних студентських академічних обмінів, проведення у вищих навчальних закладах наукових заходів за участю іноземців вимагають від українських здобувачів освіти глибокого знання англійської мови, яка домінує сьогодні в міжнародному науковому просторі як глобальна мова науки. З огляду на це важливим завданням вищої школи України є підвищення якості іншомовної підготовки здобувачів освіти, формування високого рівня їхньої комунікативної культури у сфері академічного спілкування в його усній і письмовій формах.

Поняття «академічне письмо» фахівці розглядають як методологію і процес написання наукових текстів (кваліфікаційних робіт, наукової статті, наукової монографії, наукового есе та ін.), практику (формування умінь і навичок формулювати думки, ідеї, умінь структурувати, компресувати, редагувати, створювати науковий текст, доносити його до цільової аудиторії) [6, с. 4]. П. Селігей влучно підмітив, що усі форми усного спілкування (як-от доповіді, лекції, дискусії на конференціях, семінарах, круглих столах тощо) для поступу науки дуже важливі. Однак за своєю комунікативною потужністю вони заледве можуть дорівнятися до письмового тексту, що збирає набагато більшу аудиторію, яка з часом лише множитья [5, с. 7].

Фахівці виділяють три підгрупи вмінь, необхідних для успішного оволодіння навичками академічного письма: 1) академічна грамотність (читання, усна і письмова мова з урахуванням мети висловлювання; вираження думок за допомогою інструментарію дискусій і досліджень); 2) інформаційна

грамотність (визначення інформаційних потреб і пошук джерел інформації; їх оцінка і переробка), 3) міжкультурна грамотність (знання про різні культури, зокрема про традиції і цінності)» [3, с. 89]. Крім цього, важливими є об'єктивність, повага до інших ідей та текстів, навички з наукового аналізу проблеми, логіки та критичного мислення [1, с. 113].

Ще на початку XXI ст. помітною стала тенденція на переорієнтування іншомовної освіти зі знанневого підходу на компетентнісний, діяльнісний, особистісно орієнтований, які на перше місце висувають уміння за допомогою здобутих знань і набутих практичних умінь та навичок розв'язувати проблеми, що виникають у конкретних ситуаціях. У вітчизняному науковому дискурсі набуло поширення поняття «компетентний мовець», тобто мовець з високою мовною свідомістю, якого П. Селігей характеризує так: «1) не просто знає норми, а й неухильно дотримується їх; 2) говорить правильно не тому, що хтось примушує, а тому, що інакше не може; 3) прагне до мовного самовдосконалення; 4) розуміє як свої мовні права, так і мовні обов'язки; 5) сповідує ціннісне ставлення до мови, яке перетворилося на тверде переконання й зумовлює всю його мовну поведінку» [4, с. 70].

Як зазначає М. Козолуп, для успішного вирішення завдань академічної комунікативної підготовки студентів передусім необхідне чітке розуміння самого предмету навчання – академічної комунікації, що сьогодні є об'єктом досліджень таких гуманітарних наук, як лінгвістика, лінгводидактика, педагогіка, соціологія тощо [2, с. 118]. Дослідниця трактує академічну комунікацію як «будь-який вид, форму чи випадок спілкування між індивідами, що мають місце у дискурсивній спільноті вищої освіти як діяльнісній соціальній системі і скеровані на досягнення цілей, пов'язаних із навчальною та/або науково-дослідницькою роботою» [2, с. 122].

Опанування академічним письмом як одним із різновидів наукового (академічного) спілкування передбачає не лише глибокі спеціальні знання, досконале володіння методологією наукових досліджень, уміння здобувати, аналізувати, систематизувати наукові факти, а й вільне послуговування

науковою англійською мовою у всіх підстилях. Це уможливить здобувачам освіти успішне проведення науково-дослідницької та науково-навчальної роботи.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Вихрущ А. В. Академічне письмо: структура і завдання. Медична освіта. 2021. № 1. С. 112–116.
2. Козолуп М. С. Генеза поняття «академічна комунікація» як категорії сучасної лінгводидактики. Науковий журнал Львівського державного університету безпеки життєдіяльності «Львівський філологічний часопис». 2018. № 3. С. 117–122.
3. Кузнєцова О. В., Тарасова С. О. Академічне письмо: проблеми та шляхи вирішення. Методичні та психолого-педагогічні проблеми викладання іноземних мов на сучасному етапі: шляхи інтеграції школи та ВНЗ : матеріали ІХ Міжнар. наук.-метод. конф., м. Харків, 28 квіт. 2017 р. Харків, 2017. С. 89–90.
4. Селігей П. Мовна свідомість: структура, типологія, виховання. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2012. 118 с.
5. Селігей П. Світло і тіні наукового стилю : монографія / НАН України. Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні. Вид. друге. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2018. 627 с.
6. Семенов О., Фаст О. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід : навч. посіб. Суми : СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2015. 221 с.

Цимбалов Віктор,

аспірант кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей,
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

ЗАГАЛЬНА СПЕЦИФІКА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В КОНТЕКСТІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Вивчення іноземної мови – цікавий та нелегкий процес, який уможливує появу різних результатів. Наприклад, по-перше, людина може вивчати мову самостійно як автодидакт, орієнтуючись інтуїтивно, не маючи чіткого плану, джерел дослідження тощо. По-друге, процес вивчення іноземної мови може відбуватися свідоміше, цілеспрямованіше, послідовніше та в чітко окреслених межах.

Оволодіння іноземною мовою під час навчання є водночас керованим і некерованим процесом. У першому випадку учні, навчаючись, засвоюють мовленнєвий досвід свого учителя. Ефективність цього типу навчання залежить від кваліфікації фахівця і здібностей учня. У другому варіанті оволодіння має некерований характер і відбувається в умовах безпосереднього контакту учня з носієм мови [2, с. 81].

Як зазначає Н. Бутенко, основною метою вивчення іноземної мови визначено формування іншомовної комунікативної компетентності, що означає оволодіння мовою як засобом міжкультурного спілкування, розвиток умінь використовувати іноземну мову як інструмент у діалозі культур і цивілізацій сучасного світу [3, с. 24].

Натомість О. Піддубцева переконана, що сформовані на заняттях практичні навички в різних видах мовленнєвої діяльності дадуть змогу випускникам вільно в усній чи письмовій формі спілкуватись на професійні теми своєї майбутньої спеціальності [5, с. 4].

Система навчання іноземної мови – це сукупність основних компонентів навчального процесу, які визначають відбір іншомовного матеріалу для занять,

форми його подання, методи і способи навчання, а також способи його організації.

Зауважимо, що системне навчання має свою специфіку: функційність, складність, відкритість. Зокрема, функційність виявляється у здатності функціонування системи у процесі навчання залежно від поставленої мети, а відкритість – у тому, що система піддається впливу з боку середовища і готова вналежнювати до своєї структури нові підсистеми, поява яких зумовлена досягненнями цієї методики і суміжних з нею наук [2, с. 80].

Варто зазначити, що сьогодні в межах навчального навантаження у закладах освіти предмети та курси за вибором відіграють істотну роль. Серед них ключове місце належить іноземній мові.

Крім того, система навчання іноземної мови в умовах сьогодення передбачає охоплення основних компетентностей, а саме: здатність спілкуватися іноземними мовами і як наслідок – можливість розуміти прості висловлювання та оволодіти навичками міжкультурного спілкування [6, с. 2].

Щодо календарного планування з іноземних мов потрібно враховувати 4 види мовленнєвої діяльності (аудіювання, говоріння, читання та письмо).

Зазначимо, що для раціонального використання часу й оптимізації навчального процесу варто спиратися на чіткий навчальний план.

Чимало дослідників зауважують, що навчальний процес може бути продуктивнішим за умови раціонального розподілу учнів або студентів на групи, адже саме тоді вдасться значну увагу приділити тренуванню мовлення через складання, опрацювання діалогів усередині групи, а також взаємодію між групою та викладачем.

Пріоритетом сучасної системи навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах є багатомовність, що полягає у різноманітності мов, які вивчають (англійська, німецька, французька, іспанська тощо). Програмою підготовки учнів у загальноосвітніх школах вивчення іноземної мови передбачено з 2 класу [4, с. 215].

Наприклад, у контексті школи, поділ класів на групи здійснюється відповідно до нормативів, затверджених наказом МОН України від 20.02.02 р. № 128. Під час поглибленого вивчення іноземних мов клас поділяють на групи з 8-10 учнів у кожній (не більше 3 груп); у процесі вивчення іноземної, що не є мовою навчання, а вивчається як предмет – клас чисельністю понад 27 учнів розмежовують на 2 групи [6, с. 4]. Щодо студентів, які навчаються в університетах функціонує також поділ студентів на групи.

Проблему навчання іншомовному професійно орієнтованому читанню різних спеціальностей студіюють чимало науковців, серед яких Ю. Британ (у контексті майбутніх педагогів), В. Волик (економіка), Т. Горпинич (медицина), С. Вавіліна (журналістика), Т. Кушнарєва, (аграрний сектор) [5, с. 3].

Яскравим прикладом вивчення іноземної мови в умовах організації навчального процесу може бути викладання української мови для іноземних студентів. Студентів розподіляють на групи (наприклад, у хронологічному порядку прибуття їх до України), що дає змогу конкретизувати, звузити та встигнути охопити всі зміщені у програму завдання, а також подеколи виходити за її межі.

Зокрема, групи на заняттях з української мови у ВНЗ мають різну кількість осіб. Це залежить від курсу, спеціальності тощо. Наприклад, підготовче відділення може навчати державній мові України іноземних студентів у групах, що складаються з 12 осіб. На першому курсі вже відбувається перерозподіл студентів, кількісний показник груп сягає понад 20 студентів на навчальну групу.

Неабияка роль у навчальному процесі під час викладання іноземної мови належить освітнім технологіям, які використовують для досягнення цілей навчання та вивчення мови й культури. Зокрема, виділяють інтерактивні, ігрові, комп'ютерні, тренінгові технології. Розрізняють технології навчання (прийоми роботи, які забезпечують наукову організацію праці вчителя та учнів) і технології у навчанні (наприклад, використання технічних засобів навчання у навчальному процесі) [2, с. 43].

Зауважимо, що доцільним є широке використання викладачем також різноманітних форм діалогу зі слухачами: колоквиум, дискусію, диспут, усну рецензію, обговорення. Деякі з цих жанрів мають письмові аналоги: наукова доповідь – стаття, усна рецензія – письмова рецензія тощо.

Різнманітні форми діалогу переважають в сучасній школі: наприклад, у західних навчальних закладах лекція давно втратила свою провідну роль, а основну зосереджено на самостійній роботі: консультації, колоквиуми, семінари, які стають основними формами контролю за навчанням студентів і школярів [1, с. 56].

Важливе місце у процесі навчання іноземних мов належить засобам навчання, основними з яких є такі: програма, підручник, книга для вчителя, робочий зошит. До допоміжних зараховуємо: аудіо- та відеоматеріали, комп'ютерні програми, плакати, картки, схеми. Також використовують книги, словники, журнали, відеофільми іноземними мовами.

Крім того, організація дистанційного навчання може відбуватися за допомогою поєднання онлайн-занять через Zoom, Skype, Instagram, Google, Hangouts; заздалегідь записаних відеоуроків, презентацій; ретельно підібраних завдань для самостійної роботи із подальшою перевіркою; використання безкоштовних веб серверів та платформ, наприклад, Google, Classroom, Moodle, Microsoft Teams [6, с. 6].

Отже, проаналізувавши загальні поняття навчального процесу, робимо висновок про те, що викладання іноземної мови має власну специфіку. Незважаючи на це, дисципліни, на яких відбувається навчання іноземній мові, мають відповідати загальним стандартам надання освіти в Україні.

БІБЛОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Мовленнева комунікація. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 472 с.
2. Бігич О. Б., Борецька Г. Е., Бориско Н. Ф. та інші. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика. К. : 2013. 592 с.

3. Бутенко Н. Ю. Комунікативна майстерність викладача. К.: КНЕУ, 2005. 336 с.
4. Панова Л. С, Андрійко І. Ф., Тезікова С. В. та інші. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах. К. : 2010. 327 с.
5. Піддубцева О. І. Методичні передумови формування професійно орієнтованої німецькомовної читацької компетентності у студентів аграрних вишів. *Науковий огляд*. № 1 (33), Дніпро, 2017. С. 1-14.
6. Методичні рекомендації щодо викладання іноземних мов у 2021-2022 н. р. для спільноти вчителів іноземних мов. URL: https://mmk.edu.vn.ua/uploads/images/articles/english/2020-2021/Alla/Методичні%20рекомендації %202021-2022/Методичні%20рекомендації%20для%20СВІМ%202021-2022_F1.pdf

ЗМІСТ

Ірина Попова Вітальне слово учасникам I Всеукраїнської науково-практичної конференції «Тенденції та перспективи розвитку викладання іноземних мов в інноваційному суспільстві».....	3
--	---

СЕКЦІЯ 1. «КОНЦЕПЦІЯ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В УМОВАХ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ»

Olha Aliseyenko TEACHING ENGLISH FOR PROFESSIONAL PURPOSES.....	5
Yulia Honcharova, Iryna Ivanchenko TBL VERSUS PPP IN ESL CLASSROOMS.....	8
Олена Гурко СЕЛФ-КОУЧИНГ ЯК ОДИН З ОСНОВНИХ СКЛАДНИКІВ РОЗВИТКУ ВИКЛАДАЧІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	10
Наталія Каліберда, Неля Блинова ПЕРЕГЛЯД СЕРІАЛІВ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ ЯК ВИД САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	12
Tamara Kyrypta WAYS TO DEVELOP CRITICAL THINKING IN ENGLISH CLASSES.....	17
Yulia Zolotko, Hanna Mudrenko ENHANCING THE DEVELOPMENT OF SPEAKING SKILLS	20
Наталія Сафонова НАВЧАННЯ ФОНЕТИЧНОГО АСПЕКТУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В КОНТЕКСТІ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ.....	23
Oksana Bovkunova STYLISTIC FUNCTIONS OF LEXICAL UNITS EXPRESSING AN INDEFINITE NUMBER.....	26
Nataliia Styrnik GLOBAL ENGLISH vs STANDARD ENGLISH IN TEACHING	31
Svitlana Bocharova THE COMMUNICATIVE APPROACH IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING IN A SPORTS HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENT.....	35

СЕКЦІЯ 2. «НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИМИ МОВАМИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ»

Тетяна Висоцька МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	39
Tatjana Vorova, Alla Michailova EINIGE ASPEKTE EFFEKTIVEN LERNENS FREMDSPRACHE.....	45

Viktoriia Holiak, Mariia Smoliana INTERAKTIVE ONLINE-RESSOURCEN IM FREMDSPRACHENUNTERRICHT	49
Марина Ірчишина МЕТОД CASE STUDY У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ.....	51
Viktoriia Kulko ROLE-PLAYING AS A KIND OF INTERACTIVE METHODS OF TEACHING FOREIGN LANGUAGE AT THE UNIVERSITY.....	53
Hanna Mudrenko USING CUE CARDS TO IMPROVE STUDENTS' SPEAKING AND WRITING SKILLS	55
Олена Осадча РОЛЬ ЕМПАТІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	57
Inna Rysmenna, Elina Achpasch, Marie Tkatsch FREMDSPRACHENUNTERRICHT IN DER HOCHSCHULE UNTER MODERNEN BEDINGUNGEN	60
Olena Ponomarenko VIRTUAL DISCOURSE AND ITS PROPERTIES	62
Ольга Посудієвська ПІДХІД CLIL: НАВЧАННЯ ФОРМИ АБО ЗМІСТУ.....	66
Світлана Рябовол ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ У СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У РЕЖИМІ ОНЛАЙН.....	70
Аліна Кондрук ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИМ МОВАМ	73
Tetiana Chukhno STAYING COMPETITIVE IN A LANGUAGE TEACHING PROCESS.....	76

СЕКЦІЯ 3. «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА»

Tatjana Vorova, Alla Michailova ÜBER DIE ROLLE UND BEDEUTUNG DER ÜBERSETZUNG DERZEIT.....	78
Козирь Єлизавета ЗАГАЛЬНЕ ПОНЯТТЯ ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА І СПЕЦИФІКА ПЕРЕКЛАДУ РІЗНИХ ТЕКСТІВ В КОНТЕКСТІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	82
Ольга Новікова ВЕРБАЛЬНА ЕКСПЛІКАЦІЯ КОНЦЕПТІВ-ЗООНІМІВ ЛЕКСИЧНИМИ ОДИНИЦЯМ.....	84
Tetyana Vorova, Iryna Oleshkevich INCREASING THE ROLE OF TRANSLATOLOGY AT THE PRESENT STAGE	87
Олена Панченко ЧАРЛІЗ ЧИ КАРЛ – ДО ПИТАННЯ ПРО ПЕРЕКЛАД ВЛАСНИХ ІМЕН.....	90
Ганна Пропіна, Олена Абрамова ДО ПРОБЛЕМИ СИНТАКСИЧНОЇ БУДОВИ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ ЗАГАДКИ.....	93

Олена Цвєтєєва, Діана Бірюкова ЛЕКСЕМА «МАН» ТА ЇЇ ГЕНДЕРНО-НЕЙТРАЛЬНІ АНАЛОГИ.....	96
Олена Цвєтєєва, Наталія Нечай ВИКОРИСТАННЯ ДІЄСЛІВ У КОНСТРУЮВАННІ МАСКУЛІННОСТІ ТА ФЕМІННОСТІ У ДИСКУРСІ АНГЛОМОВНОГО ГЛЯНСОВОГО ЖУРНАЛУ COSMO.....	98
Natalia Bondarchuk, Oksana Bovkunova STEPS TOWARDS THE CREATION OF A SOFTWARE TRAINING MODULE AIMED AT DEVELOPING THE SKILLS OF MULTI-ASPECT ACTIVITIES OF TRANSLATORS.....	100
Tetiana Pryshchepa THE PROBLEMS OF TRANSLATION IN MEDICAL FIELD.....	104
Катєрина Вуколова ДІАЛЕКТ КОКНІ: ЛЕКСИЧНА СКЛАДОВА.....	105
Iryna Suima LEGAL TERMINOLOGY: CLASSIFICATION AND TRANSLATION.....	109

СЕКЦІЯ 4. «АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ»

Олена Бєсєраб КОРИСНІ НОТАТКИ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ НАД НАУКОВОЮ СТАТЕЮ (ДОСЛІДЖЕННЯМ).....	115
Олена Знєнєцька, Олєксєндра Бєрдєє АКАДЕМІЧНА ГРАМОТНІСТЬ В УНІВЕРСИТЕТАХ СВІТУ ТА УКРАЇНИ.....	118
Олена Цвєтєєва, Чой Кванг Сун, Бє Джі Йон ТЕНДЕНЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК «ЄДИНОЇ МОВИ» ГЛОБАЛЬНОГО АКАДЕМІЧНОГО ДИСКУРСУ	123
Еліна Коляда ВАЖЛИВІСТЬ ОПАНУВАННЯ АКАДЕМІЧНИМ ПИСЬМОМ АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ.....	125
Цимбалов Віктор ЗАГАЛЬНА СПЕЦИФІКА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В КОНТЕКСТІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	128

Відомості про авторів:

Абрамова О. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри перекладу та іноземних мов, Інститут промислових та бізнес технологій УДУНТ.

Ахпаиш Е. Є., студентка кафедри іноземної філології перекладу та професійної мовної підготовки, Університет митної справи та фінансів.

Алієсенко О. М., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.

Бардась О. Е., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов, Національний технічний університет «Дніпровська політехніка».

Бесараб О. М., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.

Бе Джі Йон, доцент кафедри іноземної філології, перекладу та професійної мовної підготовки; викладач корейської мови та культури, офіційно зареєстрований у Посольстві Республіки Корея.

Бірюкова Д. В., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземної філології, перекладу та професійної мовної підготовки, Університет митної справи та фінансів.

Бовкунцова О. В., викладач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.

Бондарчук Н. В., доктор наук з державного управління кафедри менеджменту, публічного управління та адміністрування, Дніпровський державний аграрно-економічний університет.

Бочарова С. А., старший викладач кафедри іноземних мов, Придніпровська державна академія фізичної культури і спорту.

Блинова Н. М., кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов, Університет імені Альфреда Нобеля.

Висоцька Т. М., кандидат філологічних наук, доцент кафедри перекладу, Національний технічний університет «Дніпровська політехніка».

Ворова Т. П., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.

Вукілова К. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології та перекладу, Білоцерківський національний аграрний університет.

Гурко О. В., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.

Голяк В. І., старший викладач кафедри іноземної мовної філології, перекладу та мовної підготовки фахівців, Університет митної справи та фінансів.

Гончарова Ю. С., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.

Знапещька О. М., кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.

Золотько Ю. С., старший викладач кафедри англійської філології, Маріупольський державний університет.

Іванченко І. А., старший викладач кафедри іноземних мов, Національний технічний університет «Дніпровська політехніка».

Ірчишина М. В., старший викладач кафедри українознавства та іноземних мов, Дніпровський державний університет внутрішніх справ.

Каліберда Н. В., викладач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.

Кулько В. А., старший викладач кафедри іноземних мов та професійної мовної підготовки, Університет митної справи та фінансів.

Курпита Т. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри перекладу та іноземних мов, Український державний університет науки і технологій.

Козирь Є. А., аспірантка кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.

Коляда Е. К., кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри практики англійської мови, Волинський національний університет імені Лесі Українки.

Кондрук А. Ю., кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри іноземних мов гуманітарних спеціальностей, Волинський національний університет імені Лесі Українки.

Михайлова А. С., старший викладач кафедри філології та перекладу, Український державний хіміко-технологічний університет.

Мудренко Г. А., викладач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.

Нечай Н. М., старший викладач кафедри іноземних мов, НТУ "Дніпровська політехніка"

Новікова О. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри перекладу та лінгвістичної підготовки іноземців, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.

Олешкевич І. П., старший викладач кафедри філології та перекладу, Український державний хіміко-технологічний університет.

Осадча О. В., старший викладач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.

Панченко О. І., доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри перекладу та лінгвістичної підготовки іноземців, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.

Письменна І. І., старший викладач кафедри іноземної філології перекладу та професійної мовної підготовки, Дніпровський університет митної справи та фінансів.

Пономаренко О. В., кандидат філософських наук, доцент кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.

Посудівська О. Р., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.

Попова І. С., доктор філологічних наук, професор, декан факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.

Проніна Г. М., кандидат філологічних наук, доцент кафедри перекладу та іноземних мов, Інститут промислових та бізнес технологій УДУНТ.

Прищепя Т. В., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов для нефілологічних спеціальностей, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.

Рябовол С. Л., викладач кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.

Сафонова Н. А., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.

Смоляна М. І., студентка кафедри іноземної мовної філології, перекладу та мовної підготовки фахівців, Університет митної справи та фінансів.

Стирнік Н. С., кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.

Суйма І. П., кандидат філологічних наук, доцент кафедри перекладу та лінгвістичної підготовки іноземців, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.

Ткач М. О., студентка кафедри іноземної філології перекладу та професійної мовної підготовки, Університет митної справи та фінансів.

Цестасва О. В., кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент, доцент кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.

Цимбалов В. С., аспірант кафедри англійської мови для нефілологічних спеціальностей, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.

Чухно Т. В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземної філології, перекладу та професійної мовної підготовки, Університет митної справи та фінансів.

Чой Кванг Сун, д. філос.н., кандидат наук з теології, кандидат богословських наук, професор кафедри іноземної філології, перекладу та професійної мовної підготовки; член Європейської асоціації з викладання корейської мови (ЕАКЛЕ).

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Факультет української й іноземної філології
та мистецтвознавства
Кафедра англійської мови для нефілологічних спеціальностей

**«Тенденції та перспективи розвитку
викладання іноземних мов
в інноваційному суспільстві»**

Збірник наукових праць
І Всеукраїнської науково-практичної конференції
(м. Дніпро, 25-26 листопада 2022 року)

Підписано до друку 23.11.2022.
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Друк цифровий.
Ум. друк. арк. 8,14. Наклад 25 прим. Зам. № 154.

Видавництво та друкарня ПП «Ліра ЛТД».
вул. Наукова, 5, м. Дніпро, 49107.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів
та розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 6042 від 26.02.2018.

